

3/2/30

వృత్తి దినము ప్రకటింపఁబడును

సంపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1930-వ సం॥ సెప్టెంబరు నెల 11-వ తేది గురువారము } సంచిక ౧౩౨
Vol. 17 } MADRAS, THURSDAY 11th SEPTEMBER 1930. } No. 132
శ్రీ ప్రమోదాతనామసంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ చతుర్థి

ఆమృతాంజనము
ఆస్తి విధములగు నొప్పలకు
సంజీవివంటిది

తలనొప్పల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
బావును. పార్శ్వపునొప్పల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. జ్వరముల భేదించును.
బావుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును.
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొల
గించును. నొప్పల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

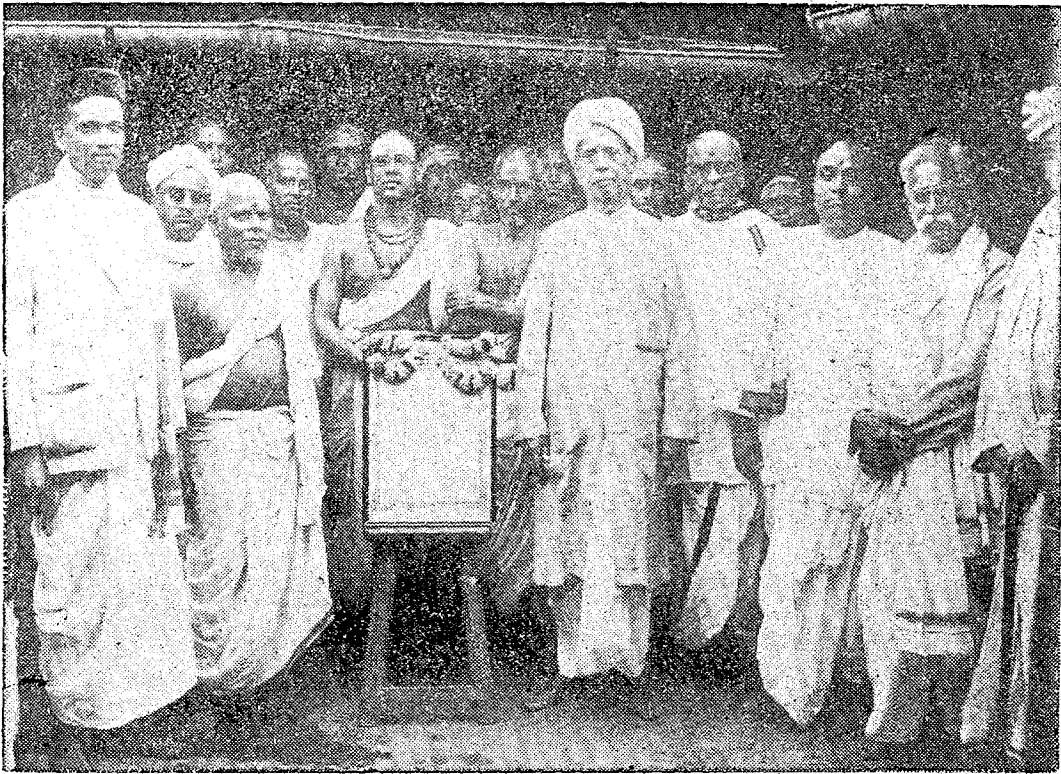
గొప్పగొప్పవారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
పత్రములు పొందియున్నది
పంచభాష చీటీ బాది కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు,
తే.
109, ఫ్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు - బొంబాయి

అసలు బంగారు నగలకు
శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,
మాన్యుఫ్యాక్చరీంగు జ్యాయెలరీ అండ్
జైమండు మర్చంట్సు, బెజవాడ. 2

ప్రశ్న
భవిష్యత్తును గురించిన రీత్రక్మలకు ఇడులు వ్రాయుట
రూ. 1-0-0. పై త్రక్మలకు రూ. 0-4-0. త్రక్మ వ్రాయు
కాలమును తెలుపలేదు. ఇ. పి. 0.4-0 అగను.
గాంధీ జ్యోతివనిలయం, తిరు తణి. P. O.

LOANS FROM
Rs. 50 to Rs. 2500.
Obtainable by all registered mem-
bers of the Relief Loan and Provision
department of the,
Metropolitan Industrial
Bank Ltd.,
172, Bowbazar Street, CALCUTTA.
WANTED
Competent organising Inspectors
in every District and Taluk. On
Rs. 100 p.m. plus Rs. 50 as T.A.
Apply—With references to:—
THE MANAGING DIRECTOR.

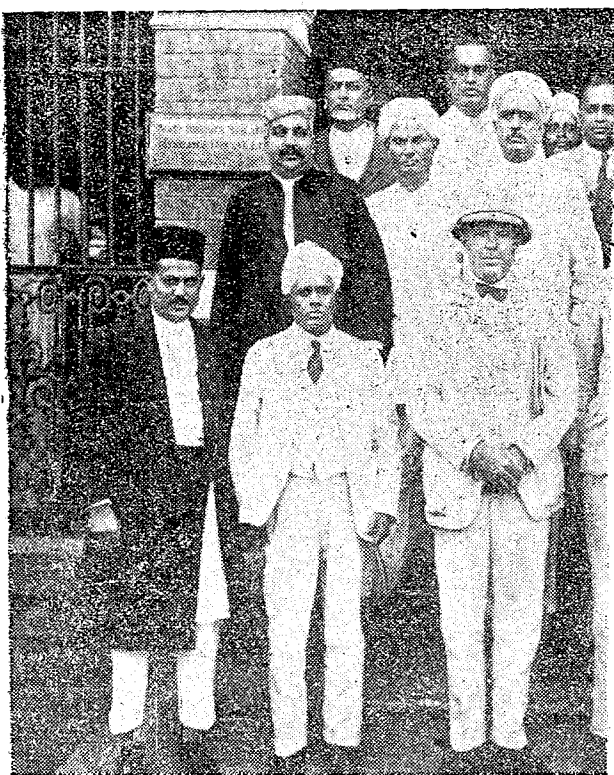
చందనాదివటి
సెగరోగమునకు అమోఘాపదము
ఎరుపు, తెలుపు, పచ్చసెగలకు రా మ బా ణ ము
20 మాత్రలతో పూర్తిగుణముకలుగును. పిచికారీ చేయవలసినపని
లేదు. పథ్యముకూడ లేదు. అశేకపర్తి ఫేకెట్లు పొందియున్నది.
వల 20 మాత్రలు రు. 8-8-0. అనుపానతైలము రు. 1-0-0.
కేటలాగు ఉచితము
త్రిపురసుందరీ వైద్యశాల,
మహేంద్రవాడ, రామచంద్రపురంపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

శ్రీ శంకరాచార్యమఠము:—మదరాసులో తంబుచెట్టి పీఠముండున్న యీ మఠములో సభచేసి ది॥ బి॥ టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు మన్ననల పండిత వి. సోమదేవ శర్మగారికి “సాహిత్య వాఙ్మూలభూషణ” బిరుదు మొసంగిరి. (1వ. పో. బి.)

తిరువళ్ళిక్కేలో 6 వ తేదిన మదరాసు స్వదేశీలగు స్త్రీలు ఉ

ఎల్. టాటనూహాముగారు, సెంట్రల్స్ రివెన్యూబోర్డు సభ్యులు మదరాసు హక్కు గూర్చి చర్చించిరి. వి. సి. రంగసామిగారు, డి. బి.గో. వారాయణస్వామిగారు.

కొంపులు, పెచ్చులు, మంచముల్యములు ఎగైరాలకు
వీకంసి చబిల్ దాసు అండు సన్ను,

సీమకమలములు, సగలవర్తకులు,
112, 113 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు. 4

అనార్కలీనాటక ప్రదర్శనము

ఆగస్టు 8 వ తేదీ:—కాకినాడలో నిన్నరాత్రి సరస్వతీధనమునం దాంధ్రనేపాసంఘమువారిచే బ్రహ్మశ్రీ వింజయూరి వేంకటలక్ష్మీవరసింహరాయ ప్రణీతంబైన “అనార్కలీ” నాటకరాజ మొండు ప్రదర్శనబడినది.

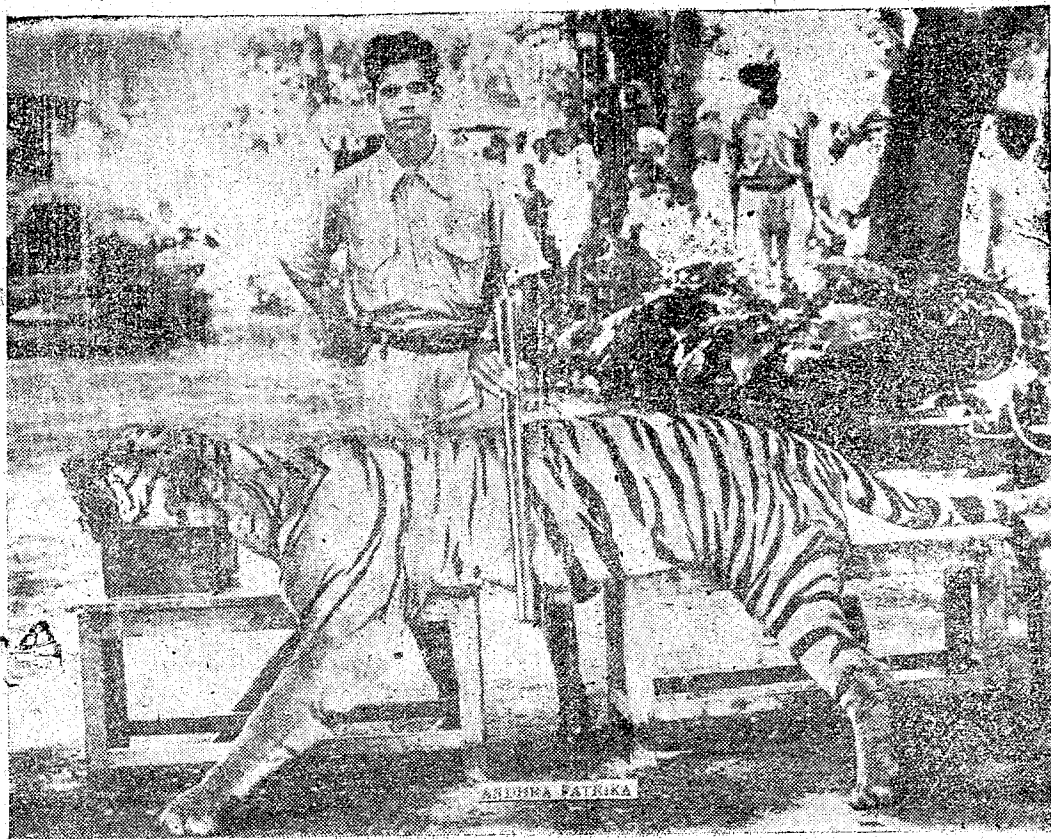
ఇతివృత్తము

ఇందలి యితివృత్త మేమన, నదిర యను నొక బ్రదికి చెడ్డ యువతీమణి బాటసారియైపోవుచు మరణావస్థ లోనుండిన తనతల్లిని సంగమించుకొనుచుండ, నక్కరుపాదుషా కొమరుడగు సలీముతో బ్రథమసందర్శనము జేసి కొ నె ను. ఆ సమయమునకే యసువులతాసిన నదిరతల్లికి నంత్యక్రియలు జరిపించెను. ఈసాహాయ్యమునకు నదిర కృతకృత్యురాలై యాపద్బాంధవుని వేయివిధంబుల గొనియాడి యాతని దృక్పథమున కొకయిండుక గుఱియొక్కెను. పిదప నదిర యెటులనో అక్కరు పాదుషాదివారమునకు బూవులను పండ్లనిచ్చు ముసల్మానుని యూడిగమునందుండి చిట్టచివరకు సలీముభార్యకు దాని యయ్యెను. అక్కరు పాదుషాచే ననార్కలీ యను నామాంతర మా నదిర కొసంగబడెను. దేవేరిచే నాజ్ఞాపింపబడి సలీముకడ కొకనాడామె క్షీరముగొంపోవ నావరకే ప్రణయసముద్రము నకదురీదురుండిన సలీ మామెను ప్రేమించెను. అనార్కలీ యాప్రేమ నంగీకరించెను. ఈ దృశ్యము గనులారగాంచి న సలీము భార్య యోర్యలే నితనముచే ననార్కలీని బహుభంకులం బ్రీడించెను. తుదకు మగని యుర్రాగమం దామె కగ్రస్థానముండుటచే బళ్ళాత్రాపమునొంది యిర్ష్యను జంపుకొన్నది. అక్కరు పాదుషాసభాసలీ నొకనాడనార్కలీ సృశ్యము జేయ నక్కరకల్గెను. క్రేగంటి చూపుల నొండొరులపై బరచుకొనుననార్కలీసలీముల గాంచి ముళ్ళురాను

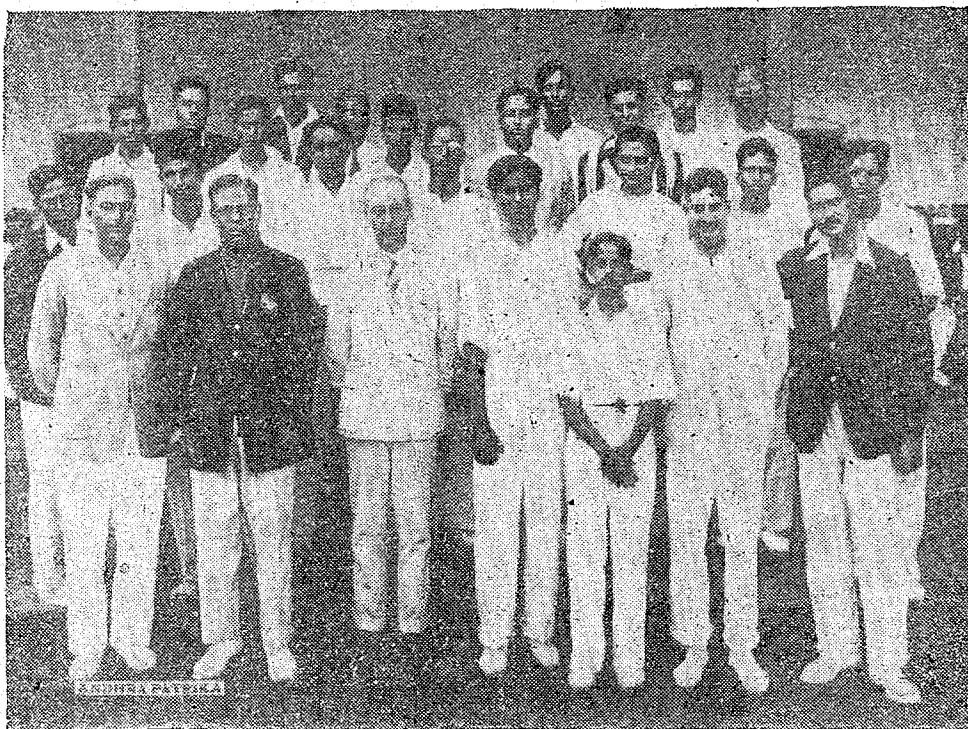
నాడునాట
మోమాయల
చెను తుదకు
సొందర్యవతి
ప్రేమైక
తచరిత్ర
ఎన సలీము
కృరుపాదు
స్థికముగనే
టికిని నిలిచి
నొకసాధ్య
గాక!

మెక్లాన్స్
ప్రెస్ బి.వి.
స్టూ వర్క్
చైకళాపల
శ్ర మమ్మ
మందును.
వ్యాసము
దు మా
ప్రస్తుత
మ జల్లు
గంభీర
వసుమతుల
నందాబి
గలిగిన
హృదయ
కకు చేరు
మన సలీ
గవ త్రేగిరి
గొండు
బాత్ర
బట్టన
ందిండు.
సలీము కొంగి
మల్ నావి
శివూపభా
సమరణితు
రావు,
కాకినాడ.

అసలు వెండి, సవరం బంగారుచే
చెప్పిన గడువులు తిగుబాటితో తయారుచేసి
కేళవ
సగలవాటితో ఉచితము.

జెడాడ నబోకల్వెరు వి. యస్. జాక్మాడ్రి వి. సి. యస్. గారు కొంపవల్లియ్యైర్ అగస్త్య 30
 కేదిని 8 అడుగులపొడుగుపెద్దపులిని కాల్చి వధించితి. (ప్ర. భా. వీ.)

పదరాసు ఇంద్రుడు జింఖానానరు మైలాపూరు రిక్రీయేషను క్లబ్బు క్రికెటుజట్టు. ఇటీవల పోటీజేసిన ప్రెసిడెన్సీ
కాశేజ్ ప్రిన్సిపాలు ఆర్. ఎం. స్టాఫంగారు కుక్కనలలియమ్మూరు. (పి. ఎన్. ఎ)

తెలంగాణలో హిందీపాఠశాల ప్రారంభోత్సవము:— డా॥ ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారు తనవారమునాడు జరిపిరి.
(వై.ఫో. నీ.)

పృథ్వింపలేఖయ

క ర్నాట

(స్వతీయవిలేఖరి)

వర్తము

కర్నూలు, సెప్టెంబరు 8:—కడచిన మధ్యాహ్నము రెండుగంటలనుండి మామరవకు బానుగా వర్షించెను. ఈ వర్షము రైతులకు నిరాశలకరదోలి, వారిశ్రమములు వికసించజేసి నది. మొన్నటి వర్షము అనంతపురము జిల్లాలో కూడా విస్తారముగా కురిసినట్లు తెలియుచున్నది.

ఏ లూ రు

(స్వతోయవిలేజ్)

శతావధాని చైతన్యపిల్ల వెంకటేశాస్త్రిగారు
గౌరవింపబడుట

వీరితో, సెప్టెంబరు 10:— హిందూ యువజనసంఘ
వార్షికోత్సవ సందర్భమున నిన్నను మొన్నను కూడ కతావధాని
చెల్లెపిళ్ల వెంకటకాశ్రమిగారు వై. ఎం. హెచ్. ఎ. భవనము
నందు గ్రంథాలయములు, విద్యయను విషయమునుగూర్చి దీర్ఘ
పన్యాసముల నొసరిరి. రెండుసభలకును శ్రీరాజా మంత్రిగారి
భుజంగరావు పంతులుగా రధ్యక్షత వహించిరి. చాలమంది
జనులు హాజరైరి. నిన్న సాయంత్రము కతావధాని వెంకటకాశ్రమి
గారికి వైసందర్భమున నొసగిన యువపన్యాసములకై హిందూ
యువజనసంఘమువారు యా. 116 లను బహుమతిగా నొసరి
గౌరవించిరి.

సంఘమునకు రూ 3000 లు విరాళము

హిందూ యువజనసంఘ వారీ శోత్సవ సంవత్సరమున జి. నూరోజిరావుగారు పోటీ నెట్టి లక్షస్వయ్యగార్లు చెరి యొక రూ. 500 లు విరాళముగా నొసగిరి. ఇదిగాక యొకను అనేకు లచే మరికొన్ని విరాళము లొసగబడెను. మొత్తము నుమారు రూ. 3000 లు విరాళము లొసగబడెను.

తిరుగుబాటుకేసు

మీరూపనందు గత జూన్ 24 వేదీని ప్రభుత్వోద్యోగ
లపై తిరుగబడినది 28 సరివైన తాత్పర్యము నుబుజ్జిప్రేమ
కార్తము పెట్టబడినకేను విచారణ ఈనెల 5 వేదీనుండి ఈన
ల 25 వేదీకి నాయుగావేయబడినది. ముద్దాయిలలో నొకరికి
జబ్బుగానుండుటచేతతన కార్తములో హాజరుకావాలన దును కేను
నాయుగా వేయబడినది.

శ్రీ దక్షిణమూర్తి

స్వదేశీజన్మవులను, ఖద్దరును ఆభివృద్ధినిచ్చి ప్రోత్సహిం
చుటకు స్వదేశీవనిమిలిసి ఏర్పాటుచేయుటకు ప్రభుత్వములు
జరుగుచున్నవి. ప్రస్తుతము సభ్యులను చేర్చుచున్నాడు. వివిధ
మూలు తరగతిలో ప్రకటింపబడును.

బెజవాడ

(స్వయంవిలేఖరి)

శాశనసభ యెన్ని కలు

తక్కువవోటరు

తెజనాద, నవంబరు 9:—కాననసభ యొన్ని కలెక్షనులును సాధ్యమయినంతవరకు జనులు పోలింగు స్థానములకు వచ్చి తమ వోటు నిచ్చుటకు తగినంత వీలుకలగా జేయుచు యీ పురమునకు 19 పోలింగు స్థానములు యేర్పాటు చేయబడినవి. ఈ పురమునకు మొత్తము వోట్ల సంఖ్య, పునాదు 1600. అందులో 3100 మాత్రము వచ్చి తమ వోట్లు చెల్లుకొనితెలియించుకొని, ముఖము కాననసభకుగాను నెలవిన 4 గురు యిద్దరిద్దరుగా నుండిరి. అందులో యిరువురు జస్టిసు పార్టీ ప్రజలయినను, ఒకరి యొకరు ఇండిపెండెంటు నేమనెట్టి పార్టీ తరపునను నెలవ బోలింగు స్థానములవద్ద వోట్లు వూరికంటే, యేజంట నరయ మాత్రమ యొక్క-వగా కనబడినది. చట్టపట్ల గ్రామములలోను యిద్దరు ముగా నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

విదేశవస్త్ర హిందూ-రచనము

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:—నన్ను జీవించు నాస్తి
లో కజ్జునతి ఖద్దరువలెదిన ఒక వర్ణమునకుఁబట్టి (ప్రే) పా
నకఁజూచునవ్వనిది. ప్రస్తుతావస్థయందు పండ్లవలన భారతీ
యములు విదేశపువస్తువులను వినిష్కరించవలయునని వీరు భా
షించిరి.

శ్రీ కైవల్యధామ మను నాశ్రమము

దైత్యులు-కులయోగంబు కుంజవనం,
లోనువాలా, (జె. జి. గూను)గారు బోంబే వెసిడెన్సీ
మాన్సిక్, కారీక, బ్రహ్మసూరూపాదులను గూర్చి
శాస్త్రము క్రమముగా నీతిశ్రమమునందు పరిశోధనలు జరుపబడుచుండును. గత 5 సంవత్సరములలోను అనగా 1924 అక్టోబరు మొదలు 1930 మార్చివరకు యిటు జరిగినట్టి పనిని వివరించుచు కైవల్యధామ మనుషేధతో ప్రకటింపబడిన యొక పుస్తకమును కులయోగంబున గారు మాకు పంపిరి. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, సర్ శంకరను నాయకు, బొంబాయి ప్రెస్ నాన్సు మొంబరు సర్ చునీలాలు మెహతా, బొంబాయి మంత్రి దివా బహదరు హరిలాలు దేశాయుగారు మున్నగువారు పెక్కువ. యి ఆశ్రమమును సందర్శించి పదభిప్రాయముల నొసగిరి. సం॥ రా॥ పద్మిని హెల్తు అసిస్టెంటు దైత్యుల డాక్టరు. ఏ. సానా డి. డి. పి. మోచా గారు యీ ఆశ్రమమునుగూర్చి ఒక రిపోర్టును ప్రకటించిరి. బొంబాయి వీరభద్రమునారు 1927-29 లలో శేర్ప రచిన ఫిక్షలు ప్రెయిసింగు కమిటీవారుడ నీ ఆశ్రమమును చూచి రిపోర్టును ప్రకటించిరి.

యోగవిమానం పత్రిక

పీరు యోగవిమానం అను మాసపత్రికను ఆంగ్ల భాషలో మూడు నెలలకోసారి ప్రకటించుచుండును. 1924 అక్టోబరు 7 వ తేదీన విజయదశమినాడు కులయోగంబునగా యీ ఆశ్రమము శేర్పరచి, యోగ విమానంసాపత్రికగూడ అప్పుడే ప్రారంభింపబడెను. ఈపత్రికను స్వదేశీయులను విదేశీయులనగు ధీమంతులెందరో చాల ప్రశంసించియున్నారు. ఇప్పటికి మూడు సంపుటములు పూర్తియైవి. వీటిలో ఒక్కొక్క బంధము, నాలి, వస్త్రీ, ధారి, ప్రాణాయామము మున్నగు యోగసాధనలనుగూర్చి సాకల్యముగా వివరింపబడెను.

యోగపరిశోధనలు

ఈ అయిదేండ్లలోను చాల పరిశోధనలు జరిగినవి. ఎక్కు శ్రమన్న గు సాధనముల పరీక్షయనున ఆసనములు బంధములు, క్రియలు, ముద్రలు, ప్రాణాయామము మున్నగువాని విలువను గూర్చి బాధగా పరిశోధింపబడెను.

సరస్వతీమందిరము

1925 సెప్టెంబరు 27 వ తేదీన ఇటు శ్రీ సరస్వతీ మందిర మను కేరీట నొక గ్రంథాలయమును ఉచిత పఠనాలయముగూడ నెలకొల్పబడెను.

పోర్ బందరు రాజాసాహెబు గారి విరాళములు

రోగుల ఛరిత్రములకు క్లిసికలు లేబోరేటరీ శేర్పరచుట, మొదటినుండియు చాలమంది రోగులచేటికి రాసాగిరి. 1926లో రోగులను ఛరిత్రముల కొక సమూహము వైద్యుడు నియమింపబడెను. పోర్ బందరు మహారాజా రాజా సాహెబు గారు సాయము 800 రూపాయలనిచ్చెదమని అప్పడువాదానము చేసిరి. మహారాజా వారి అనుమతితో వారి కేరీట రాజా నత్వరసింగు క్లిసికలు లేబోరేటరీ షేర్పరచబడెను. అప్పటినుండియు నిటు ఉచితముగానే 1800 మంది రోగులు ఛరిత్రంపబడిరి. 1929 నుండి యిటు క్లిసికలు పద్ధతులుగూడ శేర్పరచుచున్నది.

రుగ్మనేవామందిరము - రోగులు నివసించుటకు

ప్రత్యేకభవనము

క్రమక్రమముగా రోగుల సంఖ్య అధికముగు చుండుట చే వారికొరకు ఒక బుగ్గతా అద్దెను పుచ్చుకొనబడెను. ఇటు 9 మందికి మాత్రమేతావుకలదు, ఒక్కొక్కసెలలో 25 గురు రోగులు గూడ నుండురు గాన నిది చాలబడలేదు. అరంభమునుండియు 2000 మందికి ఇటు చికిత్స చేయబడెను. వీరిలో కొందరు రుగ్మమందిరమునందే నివసించుచుండిరి. కొందరు వేరుబడులలో నివసించుచు చికిత్సను బడయుచుండిరి. వలబంధము, ఆశ్చియము శరీరము విషమయగుట, నాడీ దౌర్బల్యము, ఉబ్బసము, మూలవ్యాధి, వీర్యస్థిరము, రొమ్మువ్యాధులు మున్నగువ్యాధుల కన్నీటికిని యోగసాధనలమూలముననే చికిత్స చేయబడెను.

యోగ విద్యాభ్యాసము

ఇటు చాలమంది యోగవిద్యను, శరీరాభివృద్ధికి యోగ సాధనను యితర విషయములనుగూడ నభ్యసించుచున్నారు. కులయోగంబునవారి గుర్రపు లకు శ్రమతో మాధవదాసజీ మహారాజస్వామివారి కేరీట ఆధ్యాత్మికయోగ సాధనను శేర్ప ట కేరీట మాధవయోగమందిరము 1929 జనవరి 6 వ తేదీన యేర్పకపడెను. కైవల్యధామ స్థిరచియలు పర్యవక్షగూడ వీర్ప పబడెను. అది మాధవదాసుల ఎనిమిదవవార్షిక దినముగలచే ఆనాడే యీమందిర మేర్పరచబడెను. ఇటు శిక్ష బడయుచున్నవారి కను వ్యయములన్నిటిని ఆశ్రమము వారే భరించెదరు. కొందరు రోజుకు కొన్నిగంటలుసేపు ఆశ్రమము లందు పని చేయు పద్ధతిని వారికి గూ

డ భోజనాది వ్యయములను భరించి యోగ విద్యను శేర్పరచు. మరి కొందరు తాత్కాలికముగా కొద్దికాలము మాత్రమే ఆశ్రమమునందుండి యోగవిద్యాభ్యాసమును తెలుసుకొని వెళ్లుచుండురు;

విరాళములు

ఒకరు 5000 ను యిద్దరు 8000 ను ముగ్గురు 2000 ను 10 మంది 1000 రూపాయలును విరాళ మొసగిరి. దాదాపు 40000 వేలు వార్షికముకలవు. బోంబే ఆద్యక్షేటు లాల్మోగుల చానుగారు 18000 రూపాయల ఖరీదుగల ఎస్టేటును, సర్ ప్రభాకరపట్టనీగారు 20000 ఖరీదుగల ఎస్టేటును యిచ్చిరి. లాస్వాలా స్టీడను జి. ఆర్. ఛటేలుగారు 56 యకరముల భూమిని ఉచితముగా 99 యేండ్లకు కొలుకు యిచ్చిరి. ఇది పశువుల మేతకు పనికి వచ్చుచున్నది. స్థిరచియలు పర్యవక్షనుగూర్చిన నిబంధనలు 10 మొదలు 15 వ వేదీవరకును వివరింపబడెను. విద్యార్థులను గూర్చిన నిబంధనలు 17 మొదలు 21 వ వేదీవరకును వివరింపబడెను. యోగమందిరమునుగూర్చిన వివరములు మున్నగునవి 22 మొదలు 24 వరకును గలవు. రుగ్మమందిర నిబంధనలు 29 మొదలు 31వరకును వివరింపబడెను 32లో ప్రేక్షకుల నిబంధనలు కలవు. క్లిసికలు లేబోరేటరీనిగూర్చి 33వ వేదీలో నున్నది.

యోగవిమానం ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడును. నాల్గవ సంపుటము 1930 జూలై నెలలో ప్రారంభమైనది. ఒక్కొక్క సంచికలో రాయలు ఆక్షేప్ 80 పేజీలును 16 పులు పేజీ పటములును యుండును. టపా ఖర్చుల సహా సాలు చందా 7 రూపాయలు. ఒక సంచిక నెల 2 రూపాయలు. మొదటి మూడు సంపుటములు విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. సంపుటము నెల 9 రూపాయలు విపి చార్జీ సాలు, జూలు, లోనువాలా బొంబాయికిని పూనాకును నధ్యగా కొండలనిద నున్నది. అచటి పక్కతి రావణీయము మిగిలి మనోహరముగా నుండును.

రా. బ. డి. కె. గోవిందనుగారు

పురుక్కోట పరపాలక వర్గపథ్యులు. డి. బి. రాఘవయ్యగారి సానే నియమింపబడిరి. (ప్ర. భా. డి)

బహిష్కారము ద్రులుగల లేఖలు

బ్రిటను దేశమును చేరజాలవు

ఢిల్లీ, సెప్టెంబరు 10;—సార్వభౌమని పోష్టమాస్టరు జెనరలుగారు, బ్రిటిషుస్టేపురు బహిష్కరింపుదను ముద్రలుగల లేఖలు తిగి ఆదేశమునకే పంపివేయబడునని ఉత్తరవు చేసిశాడు. (ఆ. ప్రె)

రణపూరు నివారణకమిటీ శిక్ష

ఒకన్యాయవాది అపీలుపెట్టుట

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 7:—భాయిలాల్ శరభాయిపటేలు అను న్యాయవాది శిక్షింపబడిన రణపూరు నివారణ కమిటీవారినిగూర్చి శ్రీ. ప్రా. కో. 485, 488 స్కె నెల క్రింద నెవన్యూక్టోల్లో అపీలు పిటిషను దాఖలు చేసెను. మే బట్టీటు ఉత్తరువు సక్రమముగాదా యను విషయమును ప్రెసిడెన్షియల్ మజిస్ట్రేటు మేజిస్ట్రేటు నివారించలేదనియు, కావున తాత్కాలికముగా శిక్షను రద్దు చేసి, పూర్తిగా శిక్షను కొట్టివేయుటకు ప్రాజెక్టును శిఖర్పు చేయవలసనియు న్యాయవాది విజ్ఞాపనము. (శ్రీ. ప్రె.)

భారతశాసనసభ రాష్ట్రీయశాసనసభల ఓటింగు

హరిపాలెం గ్రామంలో 60 ఓట్లు ఎవరికిన్ని యివ్వకపోవుట

సెప్టెంబరు 10:—విశాఖపట్నం జిల్లా సర్కూర్లీ తాలూకా కొండకల్ల పోలింగు యేరియాలో చేరిన హరిపాలెం గ్రామంలోని ఓట్లు మదరాస్ లెజిస్లేటివ్ కవున్సిల్ అందు ఆసంఖ్యికి ఒక్క ఓటుయినను యివ్వలేదు.

ఇదివరకు ఎన్నిసార్లు ఎంతమందికి ఓట్లు యిచ్చినను యెవరివలనగాని లాభములు యెవరు పొంది ఉండలేదని, గ్రామ క్రతు లందరు ఒక్కచోట సమావేశమై ఓట్లు యిచ్చుటకు యిష్టంలేదని విశ్వయింజుకొని ఒక్క ఓటుయినను యివ్వలేదు, సరిగదా పోలింగుస్టేషనువద్దకే నను వెళ్లలేదు.

పోలిమారు నన్యాసయ్య.

అంగలూరు

అంగలూరు గ్రామస్థులపై పోలిమారు డిప్యూటీ ఆగస్టు 10 వ తారీఖున విచారించబడలేదు. ఆగస్టు 22 వ తారీఖునకు నాయదా నేయబడెను. ఆగస్టు 22 వ తారీఖున విచారించబడలేదు. సెప్టెంబరు 4 వ తారీఖునకు నాయదా నేయబడెను. సెప్టెంబరు నాలుగవతారీఖునగూడ విచారించబడలేదు. సెప్టెంబరు 14 వ తారీఖునకు మరల నాయదా నేయబడెను:—

కోగంటి దుర్గామల్లికార్జునరావు.

అట్లూరి వేంకట్రామయ్య.

నారికురుపులకు దివ్యాపదము

ఈ నారికురుపులను రూపుమాపుటలో కేటికి వింది నిలిలేదు. బకారులో నమ్ము

1. "కుదికాని నాస్తిత్వం" తీసికొనివచ్చి నారివచ్చు ప్రదేశమంధు ఆరగిదీసిన సదరు నారిని తినివేయును. నోటికి గాని మరియే స్థలమునకు గాని తగిలిన ప్రాణాపాయము కలుగును కాన ఆతివాక్రతగా నాడవలయును.

2. దానిపల్ల నవారణ కానియెడల, దురదగా వున్నయెడల నల్లేడలో ననుపు కేర్చి ఉడికించి కట్టుటయు, లేని పక్షమున ఉడికించుట మాని నూరి కట్టవలయును.

దివాకర్ల వెంకటేశ్వర్లు,

పాడ్యపర్లు, బోర్ల ఎలీమెంటరీ స్కూలు, చిన్నాయరాడెం.

నారికురుపుల చికిత్స

నంగవోలులో యిటీవల నారికురుపులపల్ల పెక్కుండు జనులు బాధపడుచున్నట్లు శేను ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చూచినాను. ఈక్రింద నుదాహరించిన చికిత్సను చేసినయెడల పోవునని నానమ్మకము. నారికురుపు చిట్టి నారియొక్క కొన బయలుపడగనే దానిని, కరువు లేదనివారు చెందువేళ్లతో పట్టుకొని దాని చుట్టునొప్పి ఎక్కువగానన్న భాగమున ఆముదమువేసి తోముచుండవలయును. తోముచుండగా అది లేదనివారు దాని కొన మెల్ల మెల్లగా లాగుచుండవలయును. అది మెల్లగా విచ్చునంతవరకు తోముచు లాగుచుండవలెను. అది బిచ్చుచేసినపుడు, అది బయటకువచ్చినంతవరకు ఒక చిన్న గడ్డ ముక్కకుగాని ఒక చిన్న పుల్లకుగాని చుట్టి ఆముట్టును పుండువీడ పెట్టి ఆముదమువేసి దానిపై గంగరేకు ఆకు వేసి కుద్రమైనకడ్డతో కట్టుకట్టవలయును. నారిని ఎంతమాత్రమున తెగనివ్వరాదు. చలవంతముగా లాగినపుడు నారి తెగిట తటసించును. పై చెప్పిన ప్రకారము ప్రతిదినమున తోముచు వచ్చినంతవరకు లాగుచు యథాప్రకారము చుట్టుచు ఒకవారముదినములు చేసినయెడల నారి బయటికివచ్చును. ఆపుడు దానిని తగులబెట్టవలయును. తరుపరి పుండుపై కట్టుకట్టుచు ఆముదము వేయుచుండిన పుండు మానిపోవును. ఈచికిత్స గాక యితర చికిత్సవల్లగాని ఏ ఆవువధము నల్లగాని త్వరలో పోదని నానమ్మకము.

బొమ్మిలెట్టి బ్వాల్ల నరసింహం,

కొత్తపట్నం నంగవోలు (తాలూకా).

శ్రీ జెజనాడ నాట్యయంజలి

దుర్గా కళామందిరములో

రామదాసు

(18-9-30) శనివారం రాత్రి 9 1/2 గంటలకు

రామదాసు: ఆర్. సత్యనారాయణ గారు

కవీ: ఆంధ్రగంధర్వ జొన్నవిత్తుల శేషగిరిరావుగారు

తానీసు: ఎ. పట్టాభిగారు

కోహినురు ఫీలింగ్ డ్యాన్సు చేసిన మిస్. చిత్రశేఖ

డాన్సు చేయబడును.

రేట్లు:—2-0-0, 1-0-0, 1-0-0, 0-0-0, 0-4-0.

నే నీ సమయముందు ఆత్మ్యరూపా నొకరు నుండుట, జాతీయవాదులందఱేవలకు విచారకరముగనే యున్నదని యిప్పుటికి తెలుసుకొనగల్గితి. ఇట్టి పరిస్థితులందు వోలరులు యెప్పుకలకు చాలేదన్న ఆత్మ్యరూపమి? లేలునది యొగ్గిపెయ్యకు. జాతీయవాదము ప్రజలయందుజేరి, జ్వలించియున్నది. స్వభావముకాంక్ష తీవ్రమైనది, ప్రజలకు ప్రదేశము, ఆసంతృప్తి, ఆవేదనకల్గించుచున్నది. మహాత్ముని ప్రేమ, సేవముపై యభిమానము, జాతిపై గౌరవము ప్రజలయందు దెట్లు-విడుచుచున్నది. పదివత్సరములకంటే ఎన్నికలు ప్రజలయందు రసమాలినుచున్న తీవ్రజాతీయవాదమును బయల్పరచితే, ఈసంవత్సరపు పెన్నికలు ప్రజలయందు పదివత్సరమున జాతీయతను బహుగతి మొనర్చినది. కాలమహిమయన్న యిదియే.

జంపాల సాంబయ్య,
మదరాసు, 11-9-80.

జనకవారము

చెన్నపురియందు దీపములు వెలిగించుకాలము
శుక్రవారము 12 వ తేదీ సాయం 6-48 గం.
శనివారము 13 వ తేదీ సాయం 6-42 గం.

మదరాసు కార్వోరేషనురేడియో కార్యక్రమము:-
శేపు 12 వ తేదీ సాయం 5-30 గం. మొదలు 7 గం. వరకు
శ్రీ. ఆర్. చైర్మన్ గారు దక్షిణయిండియా సంగీతము
(గాత్రము)

చెన్నపురి కార్వోరేషను సంఘసభ:- చెన్నపురి
కార్వోరేషను సంఘముయొక్క సాధారణసభ రాజోపు 16 వ
తేదీ మంగళవారము సాయంత్రం 5-15 గం. రిపుబ్లికన్ మున్సిపల్
బయిల్డుంగు.

తిరువతిగొడుగుల ఊరేగింపు:- తిరువతి గొడుగులు
శేపు 12 వ తేదీ 8 గంటలకు కీల్బుకు పీఠులందును
రాజోపు ఆదివారము 14 వ తేదీ ఉదయము 7 గంటలు మొదలు
తిరువల్లి క్లబ్బి పీఠులందును ఊరేగును.

మదరాసు జెయిలు సూపరెంటెండెంటు
మదరాసు సెంటెంపియరీ (జెయిలు) సూపరెంటెంటుగ
మేజరు ఎన్. సి. కంట్రాక్టుగారు ఐ. ఎం. సి. నియమింపబడిరి.
ఏరు ఆర్. హోగారివద్ద అట్టోబుక్ సెలలో ఛార్జీ పుచ్చుకొందురు.
హోగారు నాలుగుసెలలు సెలవు పుచ్చుకొనిరి.

సినిమా ఫిల్ము నిషేధింపబడుట
బొంబాయిలో శ్రీ రంజిత ఫిల్ము కంపెనీవారి "షేక్స్పియర్" అనుఫిల్ము
సినిమాట్రాఫు చట్టము క్రింద మదరాసు రాజధానియందంతటను
నిషేధింపబడవలెనని గవర్నరుగారు తీర్పు గావించుచున్నారు.
(గెజిట్టు)

నవరణ:- ఈమాసము 8, 10 తేదీలందు మాత్రమే
పత్రికలో ప్రకటింపబడిన ప్రాంతీయ కుటుంబముల ఇన్సూరెన్సు
కంపెనీ, లిమిటెడ్ వారి ప్రకటనలో పాఠబాటున ఉత్తరసర్కారులకు
చిట్టచివరిగా, బి. బి. కృష్ణమూర్తి వికాఖటం అను
ప్రముఖ వదలివేయబడినది. గనుక పాఠకహితముల
సవరణను గమనించ ప్రార్థింతులు.

తెండియా ట్రేటర్ తత్వజ్ఞానసంఘము:-
వైసంఘముయొక్క వార్షికోత్సవమును, సంఘముయొక్క సాధన
విధి జన్మదినోత్సవమును రాజోపు 14 వ తేదీ ఆదివారము
నాడు తెండియా ట్రేటర్ తత్వజ్ఞానసంఘము సాయము రావలెనని
మున్సిపల్ కమిషనరును, టి. ఎల్. అన్నయ్య, భజన, పత్రిక
సమయములను సంతకముల నొసగుట యిత్యాది కార్యక్రమములు
చేయవలెనని.

రాజ్యపాఠశాల:- సర్. సి. కంకరనాథయ్యగారు నేటి
ఉదయమున ములవాడునుండి చెన్నపురికి వచ్చిరి.
క్రాస్ బిల్డింగ్ కంపెనీకి సంబంధించిన కౌగారు నేటి
ఉదయమున మదరాసు తిరిగి వచ్చిరి.
కామరాజ్ గారు కోయంబత్తూరు జిల్లా సూపరింటెండెంటు
జె. ఎస్. రాత్రి కోయంబత్తూరుకు వెళ్లిరి.

నాటక గేండ్లబాటును నీటియందు మునిగి చనిపోవుట:-
గత సోమవారమునాటి సాయంకాలము ఐదవ
చానుకోడ్డు సమీపమున బస్సును కాలివేయించుచు
బ్రహ్మగణ్ణ అను నాలుగేండ్లబాలుడు అక్కనాత్తుగా పడి చనిపోవుట
తరువాత, ఈ బాలుడు కాలివేసినందున చెరలబాలుగా
దిగి ఆడుచుండ లోతుగానుండిన నీటి ప్రదేశమునకు వెళ్ళుచు
మునిగిపోయెను, పీడప బాలునికవము నీటినుండి తీయబడినది.
బాలుడు అక్కనాత్తు మరణమునకు పాలాయెనని మరణకారణ విచారణ
చేయించి నిర్ధారించబడినది.

ద్రాసునందలి మరణసంఖ్య:- గత 8-వ తేదీకి
అంతిమవారములో చెన్నపురియందు సంవత్సరసగటున
వెయ్యింటికి 88.0 మరణములు సంభవించెను. ఇందుకు వెనుకటి
వారమున వెయ్యింటికి 87.4 మరణములు సంభవించెను. స్త్రీలకు
11 గురికి దిగిపోయెను. వారిలో ఒకరు చనిపోయిరి. యిం
కొకరు జ్వరమువలన 5, మలేరియావలన 2, యితర జ్వరముల
వలన 38 మరణములు సంభవించెను. గతవారమున ద్రాసు
నకు సరియగువారముతో వెయ్యింటికి 41.7 మరణములు సంభ
వించియుండెను.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధి

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారి విజయము

మదరాసు, సెప్టెంబరు 11:- మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ
సభ్యులముగతు ఓట్లు వేడు సెనేటుమందిరమున లెక్చరర్
బడిన, మద్రాసు అభ్యర్థులకు యాదీనువీతి ఓట్లు వచ్చెను:-

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారికి	8099
కె. టి. పాలుగారికి	1849
దైవభామణిగారికి	674

టి. ఎన్. రామస్వామయ్యగారు విజయము లెనట్లు ప్రకటించబడినది.

జె. ఎ. డేవిసుగారు ఆంగ్లోయిండియన్ ప్రతినిధిగా
యెన్నుకొనబడుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 10:- నేడు జి. టి. బోసుగారు
చెన్నపురి కాసనసభా మందిరమున వోట్లను లెక్కుపెట్టిరి.

జె. ఎ. డేవిసుగారు	1091
జె. ఎ. డేవిసుగారు	402
హోటెలుగారు	166
చాటర్జీగారు	10
చెల్లెనివోట్లు	1677
వోట్లు చేసినవారు	2881

ఓటరుల మొత్తము సంఖ్య

బోదనాయకనూరు జమీందారు శ్రీయుత కామరాజు
పాండ్యనాయకరుగారు దక్షిణమండలముల ప్రతినిధిగా
యెన్నుకొనబడుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 10:- రామనాథులకల్వరుగారు
వోట్లను లెక్కుపెట్టిరి. జమీందారుగారు నెగ్గిరి.

జమీందారుగారు	46
ఎన్. ఎ. ఎన్. ఆర్. ఎం. రామనాథులసెట్టిగారు	8
సెయితురు జమీందారు	88

వి. టి. సెవుగపాండ్యతేవారు గారు (ఒక విలేఖరి)

రాయదుర్గతాలూకాలో ఒక్కరునుగూడ
వోటుచేయకపోవుట

రాయదుర్గ, సెప్టెంబరు 10:- రాయదుర్గ తాలూకాలో
21 గ్రామముల వోటర్లపత్రమున చెన్నపురికాసనసభకు
ప్రతినిధిని యెన్నుకొనబడుటకు వోట్లను కలగొడులో సమా
వేశము కావలెనని ప్రకటించబడినది. మొత్తము 308 మంది
వోటరులు కలరు. వారిలో హెచ్చుమొదల వచ్చిరి. కాని
కాంగ్రెసు వారి ప్రోత్సాహము వలన యెవ్వరును
గూడవోటు చేయలేదు. ఖాళీపెట్టెలను మరల రాయదుర్గకు
తీసికొనిపోయిరి. (జి. వి)

చెన్నపురి భూస్వాములు కొల్లంగోడు రాజాగారి
సెన్నుకొనుట

మదరాసు, సెప్టెంబరు 10:- నేడు మధ్యాహ్నము జి. టి.
బోసుగారు వోట్లను లెక్కుపెట్టిరి. కొల్లంగోడు రాజాగారు
సెన్నుకొనబడిరిని ప్రకటించిరి.

కొల్లంగోడు రాజాగారు	401
చక్రవర్తి పంతులుగారు	78
చెల్లెని వోట్లు	1

ఓటరుల మొత్తము సంఖ్య ... 558

స్టేటు కౌన్సిలు ఎన్నికలు

సయ్యదుపామ సాహెబుగారు సెన్నుకొనబడుట

చెన్నపురి మహమ్మదీయ వోటరులు స్టేటు కౌన్సిలుకు
తమ ప్రతినిధిని యెన్నుకొనబడుటకు వోట్లు లెక్కుపెట్ట
బడినది. సయ్యదు పామ సాహెబుగారు నెగ్గిరి.

సయ్యదు పామ సాహెబుగారు	101
డా॥ అబ్దుల్లాఖాన్ సాహెబు జలపాగారు	28

మొత్తము వోటరుల సంఖ్య ... 129

20000 ప్రజల యూరేగింపు

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 10:- ఈదినము సాయంత్రము
20000 మంది ప్రజలకు పైగా అన్ని కలముల హిందువులను
1000 మంది స్త్రీలతో సహా ఊరేగింపు జరిగిరి. ఇది ఇరువురు
వలంబీకరు కొరడా వ్రేల్చు విధించినందునకు ఖండనముగా
జరపబడినది. (ఆ. తె.)

మహిళారాష్ట్ర యసమిత

సిల్వెట, సెప్టెంబరు 10:- కాసనసభ్యులయిన మార్వీ
అబ్దుల్ హక్ షా షా చాదరీ గారి సతీయగు
తెజదాభాయీ చాదరీగారు సిల్వెటనువీరా రాష్ట్రీయ
సమితి కార్యకర్తలుగా నుండుట కంగీకరించినది. (శ్రీ తె.)

కలకత్తాలో స్త్రీలకు శిక్షలు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10:- ఆరెస్టుయిన 85 మంది
స్త్రీలలో 9 మంది వదలివేయబడిరి. 26 మంది ఖోరబాకా
మేజిస్ట్రేటుముం దుంచబడిరి. 144 నెక్స్ క్లౌండ నొసగబడిన
నిషేధపుట త్రవపు థిక్కురించి ఊరేగింపు జరిపినందులకు వీరిపై
సేరము మోపబడినది. నిందితులలో 21 మంది ప్రమాణబద్ధులైన
దన వదలిపెట్టబడిరి. మిగిలినవారికి రు 20 జరిమానా లేక 20
దినములు విడిపైదు విధింపబడినది.

బుర్రా బజారు కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శినియగు
మధ్యద్రావీడగారు యెల్లరును ఊరేగింపులో చేరమని పిలిచి
నందులకు 6 సెలలు విడిపైదు విధింపబడినది.

లిబర్టీ సంపాదకుడు

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 10:- "లిబర్టీ" క
కలకత్తా సంపాదకుడు తన కై
విధింపబడిన రు 1000 జరిమానాకు బదులు వైదున్యభంగితునని
రాజధాని ప్రధానమేజిస్ట్రేటు ముందు తేలిపెను. హోర్య
లో ఆపీలుతీర్పు తేలువరకు మేజిస్ట్రేటు వ్యతిరేక నొసగెను.
(శ్రీ తె.)

నాగపూరులో హారతాళము

మిల్లులు కొట్టులు మూయబడుట

కంజీప్రయోగ ఖండనము

నాగపూరు, సెప్టెంబరు 10:- ప్రభుత్వమునాడు వలంబీకరు
కాంగ్రెసు కార్యకర్తలను కొరడా వ్రేలుటకు పాలునేయుటను
ఖండించుటకై నేడు హారతాళము జరుపబడినది. అన్ని మా
రెల్లును దుకాణములను మూయబడినవి. మిల్లులు జమీన్దారులను
కాంగ్రెసువారు మిల్లులమూయమని కోరిరి. కాని వారంగీకరిం
పలేదు. అందువలన మిల్లులయొద్ద పిక్టింగు జరుపడముగా
జరిగెను. యుద్ధసంఘమువారి యజ్ఞలకు మిల్లుకార్మికులు ప్రీతి
తో వనిచాటించిరి. మిల్లులు మూతపడక తప్పినదిగాదు.

ప్రభుత్వ కార్యాలయములను కొట్టులనుగూడ పిక్టు
చేయబడినది. హోర్య స్టేషన్ దును యుద్ధసంఘాధ్య
క్షుడు నగు పి. కె. సాల్వీగారు కార్యాలయములను కొట్టుల
కును అన్ని ద్వారములనుండిను వలంబీకరు నిలిపిరి. గుమస్తాలు
లోనికిపోయినను స్టేషన్లవరకు పోలేదు. జిల్లామేజిస్ట్రేటు
ప్రీవేడిగారు పోలీసుదళముతో వచ్చి రాకపోకల సర్దుచుండిరి.
వేలకొలది జనులు రోడ్లప్రక్క గుమిపడిరి. పి. కె. సాల్వీ
గారిని ఆరెస్టుచేసిరి. పిక్టింగు ఆరెస్టుక్రింద చంపాలాలో
బజరంగ్ గార్లు ఆరెస్టుచేయబడిరి. వారివెనుక వలంబీకరుదళములు
వరుసగా వారిపానముల నాక్రమించెను. కాని పోలీసులు వీరి
నరకజేయక, ఎత్తిపారవైచిరి. ఈలోపుగా ఆర్మికదళము
వారకుదెంచిరి. వారు జనమును చెదరగొట్టిరి. కొందరికి దెబ్బ
లుతగిలెను. వారిని కాంగ్రెసు ఆనుపక్షికి కొంపొయినారు.
ఒక గేటునొద్ద స్త్రీలుగూడ పిక్టు చేయుచుండిరి. (ఆ. తె.)

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

మనూరికి నేడు వెళ్లుట

అనుకూలమైన బస కుదురుట

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 10:- మనూరిలో పండిత
మోతీలాలు నెహ్రూగారికి అనుకూలమైన బస కుదిరినది గాన
శేపు 11 వ తేదీ ఉదయమున యిటునుండి మనూరికి బయలు
దేరెదరు. (ఆ. తె.)

పిమ్మటి వార్త

నేడు మోతీలాలుగారు వెళ్ల తేదు 1,2 రోజులు
నెల్లెదరు

అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 11:- ప్రయాణికులైన
టులు పూర్తికానందున నేడు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ
గారు మనూరికి బయలుదేరలేదు. 1,2 రోజులలో నెల్లెదరు.
(ఆ. తె.)

ప్రపంచవైద్యకాల నిమిత్తము పరీ విలియంసన్ రిచ్చిన
100000 పానులకు ఆకస్మాత్తులో ఖర్చుపెట్టి వైద్యులయను
నిర్మించెదరు.

(స్వకీయవిలేఖరి)

దక్షనాల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి.

రాండుటేబిలు సమావేశ ప్రతినిధులు

బి. టీ. ము ప్రభుత్వమువారి తరపున రాజప్రతినిధిగారు, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు ఎవరెవరి కాహ్వానములను పంపిరో, వారి పేర్లు స్థలాంతరమున ప్రచురింపబడినవి. సంస్థాన ప్రతినిధులు పదునార్గురుగలరు. ఉత్తరహిందూస్థానమున ఆగ్వాకు, బరోడా, భోపాళము, బికానేరు, కాష్మీరు, నవనగర్, పాటియాలా, రీవా మహారాజగార్లు మున్నగువారికి ఆహ్వానములు పంపబడినను, దక్షిణ హిందూదేశమున మాత్రము సంస్థానాధిపతులకు గాక వారిమంత్రులు మున్నగువారికి ఆహ్వానము లంపబడెను. సంస్థాన ప్రజాప్రతినిధుల కెవరికిని ఆహ్వాన మనలే రాలేదు. సంస్థాన ప్రజాసమావేశ మిటీవల బెంగళూరులో సమావేశమై ప్రజలకు ప్రాతినిధ్యముండుట యవసరమని తేటపరచియుండెను. బ్రిటీషు ఇండియాలో ఏబదిమంది ప్రతినిధుల కాహ్వానములంపబడెను. చెన్నరాజధాని యందు, సర్ సి. పి. రామస్వామిఅయ్యరు, డి॥ బి॥ ఎ. రామస్వామిమొదలియారు, రా॥ బి॥ ఎ. టి. కన్నీరుకెల్లం, పల్లాకిమిడిరాజా, సర్ పాత్రో, డి॥ బి॥ రామచంద్రరావు, గా॥ శ్రీనివాసశాస్త్రి, రా॥ బి॥ ఆర్. శ్రీనివాసను, సుబ్రహ్మణ్యం నతి, సి. ఇ. పుష్కగార్ల నామములు గన్నట్లును. జస్టిసు పక్ష నాయకులలో సర్ పాత్రో, రామస్వామిమొదలి గార్ల కాహ్వానముల సంపినపుడు, పక్షనాయకులగు డి॥ బి॥ మునుస్వామినాయుడుగారి కేల ఆహ్వాన మంపలేదో తెలియదు. ప్రాయశః వీరి రాజకీయాభిప్రాయములు రుచింపలేదేమో?

మద్రాసు మితవాదులలో సర్ సి. యన్. శివస్వామి అయ్యరుగారి బోలు ప్రసిద్ధనాయకుల కాహ్వానము రాకుండుటకు కారణము తెలియదు. వీరి టీవల సైమనుకమిషనురిపోర్టులో సైన్యమునకు సంబంధించిన భాగమును పూర్తిగ ఖండించి, అయ్యది స్వపరిపాలనసిద్ధి కెటుల తోడ్పడజాలదో చక్కగ సూచించియుండిరి. మాలానా మహమ్మదాలీగారికి ఆహ్వానము చేరుటయం దాశ్చర్యము లేదు. జాత్యు మూజీగా రాహ్వానింపబడినను, వారు రాండుటేబిలుసమావేశమునకు వెడతదరని తోపడు. సప్రూ జయకరుగార్లు ఆహ్వానింపబడుట సహజమే. సెలెల్ వాడుగా రాహ్వానింపబడ లేదని వదలి ప్రవేశించి, వారి పేరు ఆహ్వానింపబడినవారిలో గలదు. స్త్రీలలో పానవాస్ సతిగారిపేరును, సుబ్రహ్మణ్యంనతిగారిపేరును గన్పించును. కాని జాత్యు సుబ్రహ్మణ్యగారిపేరు

చేర్చబడలేదు. వీరుగాక మరికొందరపేర్లను జేర్చుటకు వీలగు నని సూచింపబడెను. ఈవిషయమై ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరుగుచున్నవట. రాండుటేబిలుసమావేశమున ఆయాపక్షములవా రెన్నుకొనినవారినే ఆహ్వానింపవలెను గాని, ఈవిషయమున గూడ నామినేషనుపద్ధతి నవలంబించుటవలన, ప్రాతినిధ్యపులింప చాలవరకు దగ్గుచున్నది.

ఈసంగతి యటుండ, ఆహ్వానింపబడినవారు వెడలి చేయదగినకార్య మేది? హిందూదేశము తరపున సమాధానపడటకు వీరికి సమర్థత గలదా? కలదని, ఆహ్వానింపబడినవా రయినను తెలుపజాలరు. సప్రూ జయకరుగార్లు కాంగ్రెసుకును ప్రభుత్వమునకును మధ్య సమాధానము గుడుర్చుటకు యత్నించి, విఫల మనోరథులయిరి. వీరియత్నములు ప్రశంసార్హము లయినను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు పాల్గొనవీలులేనపుడు, మితవాదనాయకులు వీరికి వెడలుట దూరదృష్టిని జూపనేరదు. దేశమునందు తమకు పలుకుబడి లేదని వీరికి తెలియును. దేశముతరపున సమాధానపడగల నాయకులు గాంధీమహాత్ముడు, నెహ్రూ, మాళవ్యా మున్నగువార లనిగూడ వీరికి తెలియును. అట్టితర, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలవలయునని వీరి కెంతకుతూహలమున్నను అనుకూలపరిస్థితులు లేనపుడు వీరుగూడ వెడల మానుకొనుట గౌరవమగును. వీరిొక్కరును వెడలి, అనుకూలమగు ఒడంబడి కుదుర్చుకొనగల రని, ప్రజలకుగాని, వీరికిగాని నమ్మకము లేదని చెప్పవచ్చును. సప్రూ గారయినను, ఆశను వెలిబుచ్చజాలకబోయిరి. వీరికి విజయము చేకూరిన సంతసంపని వాడండరు. ఇప్పటికిని వీరు సఫలమనోరథులై తిరిగి వచ్చెదరుగాక యనియే ఎల్లరును కోరెదరు.

మితవాదులను తదితర పక్షములవారును ఈసమయమున కొంతనిగ్రహమును పట్టుదల జూపియున్నచో, పాలకులు భిన్నమార్గము ప్రొక్కెడివారని తలంపనవకాశము గలదు. ఏలన మొదల ఢిల్లీలో సమావేశమయిన నాయకులలో సప్రూ సెలెల్ వాడుగార్లు గలరు. రాజకీయనిర్బంధితులను విడుదలజేయవలయు ననియు, నిర్బంధానములను రద్దుజేయవలయుననియు, కాంగ్రెసుపక్షమున కధిక ప్రాతినిధ్యమియ్యవలయు ననియు, హృదయపరివర్తనము జూపవలయుననియుకోరుచు, వీరును కాంగ్రెసు ప్రముఖులును గలసి తీర్మానించిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము వారి ఆహ్వానము నంగీకరించుటకు ముందు వీరిని పరతులుగ పేర్కొనిరి. వీనిలో నికటియయినను చెల్లింపబడక ముందే, రాండుటేబిలు సమావేశమునకు వెడలుటవలన, వీరికి దృఢ సంకల్పము లేదని వెల్లడియగుచున్నది. ఇతరవిషయము తెలుసున్నను, అగ్నివేశ రాజ్యవిధానమును తయారుజేయుటకు, రాండుటేబిలు సమావేశము గూడునని యైనను వాగ్దానము వెలుపడువరకు వీరు వేచియుండ రయిరి. ఈవిషయమై కాంగ్రెసు ప్రముఖులు గావించినసూచనలు అసంభవము లని, రాజప్రతినిధిగారు తెలిపియుండిరి. రాండుటేబిలు సమావేశములో ప్రభుత్వమువారి విషయమున ప్రజల కోర్కెలను బలపరుపవలయునను విషయమును రాజప్రతినిధిగారు రామోదించరయిరి. లేదని ప్రభుత్వమువారింతవరకు, హిందూదేశమువిషయమున

తాము సూచించదలచిన పద్ధతియెద్దియో ప్రచురింపఁయిరి.

రాజప్రతినిధిగారి తేఖలోని సూచనలు స్పష్టముగ లేనందున వానినిగూర్చి తా మెట్టిభాభిప్రాయమును తెలుపుటకు వీలు లేకపోయెనని, కాంగ్రెసు నాయకులు సూచించిరి. ఇట్టి సందర్భములలో కాంగ్రెసేతరపక్షములవా రయినను, ఈసమావేశ మెందులకు గూడుచున్నది, ఏయేవిషయముల సమావేశము చర్చించును-అని కనుగొనుట కసిన ధర్మము. ఇంతవరకు రాండుటేబిలుసమావేశ కార్యక్రమము ప్రచురింపబడలేదు. తుదకు ప్రస్తుత సంస్కరణములలో స్వల్పముగ కొన్ని మార్పులు జరిగిన జరుగునని దోచును. కాంగ్రెసునాయకులు తమ యభిప్రాయములను స్పష్టపరచినటులుగ, రాజప్రతినిధిగారు ప్రభుత్వాభిప్రాయములను స్పష్టపరుపరయిరి. అనుకూలవాతావరణమును కలిగించుటకు, నిర్బంధవిధానము వెంటనే విరమింపబడునని యైనను చెలువరయిరి. ఏ జాతులమధ్య నయినను సంధి రాయబారములు జరుగుచున్నపుడు, రాజకీయ నిర్బంధితులను విడిచిపెట్టుట కసినధర్మ మని ఎంచబడుచున్నది. సత్యాగ్రహోద్యమము విరమింపబడినను, రాజకీయనిర్బంధితు లందరును విడిచిపెట్టబడెదరని తాము వాగ్దానము జేయజాలమనియు, స్థానిక ప్రభుత్వములు నిర్బంధముననున్న వ్యక్తులవిషయమై ఉదారబుద్ధితో యోచించెద రనియు మాత్రము, రాజప్రతినిధి గారు తమ తేఖలో చెలిపిరి. ఇట్టియేర్పాటు సామాన్యముగ నే దేశమునందును కానరాదు. సంధిగూర్చి సంప్రతింపు జరుగునపుడు, రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను విడిచిపెట్టుటయే సామాన్యముగ జరుగుచున్నది. మితవాదనాయకు లీసందర్భముల నయినను గమనింపరయిరి.

ఇంకను కాంగ్రెసుసంఘములు అక్రమసంఘము లని ప్రకటింపబడుచునేయున్నవి. పంజాబురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము అక్రమమని యిటీవల ప్రకటింపబడినది. రాజకీయనిర్బంధితులపై కారాగృహశిక్షలనే గాక, చెబ్బల శిక్షను గూడ విధించుచున్నటుల, వార్తలు చెలువుచున్నవి. ఇంకను అరెస్టులు తగలేదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి విడుదల శరీరాస్వస్థతనిమిత్తమే యయినను, గాంధీమహాత్ముని, పండిత జవహరిలాల్ నెహ్రూగారిని గూడ త్వరలో వదిలిపెట్టెద రనువదంతి ప్రబలియున్నటుల, ప్రీ ప్రెస్సువార్తలు చెలువుచున్నవి. ఇది నిజమగుచో, ప్రభుత్వవైఖరి కొంతవరకు మారుచున్న దని చెప్పవచ్చును. ఇటులనే రాజకీయనిర్బంధితుల నందరను గూడ విడుదలజేయుచో, అనుకూలవాతావరణ మేర్పడగలదు. ప్రభుత్వమువారి సమయమున జూపునేర్పువైననే, భావిపరిణామ మాధారపడును. ఇంగ్లండులో గూడ కాంగ్రెసునాయకుల దృక్పథమును గ్రహించుటకు కొంత ప్రయత్నము జరుగుచున్నటుల విదిలమగుచున్నది. మహాత్ముని సూచనలను పిచ్చివాని సూచనలనియు, కాంగ్రెసునాయకుల రాండుటేబిలుసమావేశమునకు రాకుండుట యే లాభకరమనియు, డెయిలీటెలిగ్రాఫ్ పత్రిక చాటెను. ఈపత్రిక ఇంతకుపూర్వము సైమనుకమిషనుసభలలో నొకరగు బరక్ హోప్రభువుగారి యాజమ్యమున నిర్వహింపబడుచుండెను. ఇప్పటికిని వారియే ప్రాయములనేవ్యక్తపరచుచుండునని తలంపవ.

కాంగ్రెసునాయకులు వెడలనిచో, కాండుటేబిలు సమావేశమునందు, సైమను కమిషనురిపోర్టు ప్రాముఖ్యము వహించునని, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రికయు, బరకాహంప్రభువుగారును తలచి సంతసింపవచ్చును.

సైమనుకమిషను రిపోర్టు నవనరించి సంస్కరణచట్ట మేర్పడుట కన్నను, బరకాహంప్రభువుగారు కోరున దే ముందును? కాంగ్రెసు ప్రముఖులరాక యింతకు ప్రతిబంధకము కలిగించునని, వీరు భయపడుట సహజము. వీరి యభిప్రాయమెటులున్నను, యదాను విశ్వవిద్యాలయమున ఆర్థిక పండితులుగ నుండిన డాక్టరు గిల్బర్టు స్లేటరుగారు, మాంఛెస్టరు గార్డియనుపత్రికకు వ్రాయుచు, హిందూదేశము నందు అధినివేశ స్వాతంత్ర్య మిచ్చుచో, సామాజ్యమునుండి విడిపోవుటకుగూడ హక్కు ఏర్పడునని, సూచించిరి. హిందూదేశము సామాజ్యమునందు బుద్ధిపూర్వముగ నిలిచియుండునటుల జేయవలయు సేగాని, బలవంతముగ నిలిపియుంచుటకు వీలు గాదని, స్లేటరుగారు దెలుపుచు, గాంధీమహాత్ముడు కోరినవరతును చెల్లించుట యవసర మని తెలిపిరి. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారును ఇట్టి యభిప్రాయమునే తెలిపిరి. ఇంపీరి ఎల్ సమావేశమునందు, దక్షిణాఫ్రికామంత్రి యగు హార్డిగాజ్ నేనానిగారు, అధినివేశరాజ్యములకు విడిపోవుటకు హక్కు గలదని, ప్రచ్ఛన్నముగగాక బహిరంగముగ నిర్ణయింపవలెనని, కోరుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో కాంగ్రెసు నాయకులు గోరినకోర్కెయందు అసంగత మేమియు గనుపింపదు. హిందూదేశమున కట్టిహక్కు ఉన్నటులనే, ఇంగ్లండుకుగూడ హిందూదేశ సంబంధమును వదలుకొనుటకు హక్కుండవలయునని, స్లేటరుగారు కోరుచున్నారు. ఇంగ్లండుకు గూడ అట్టి హక్కు కలదని యంగీకరింపక తీరదు. కావున ఇంగ్లండు లోని దూరదృష్టిపరులుగూడ కాంగ్రెసు నాయకుల కోర్కెలను తృణీకరింపక, వానియందు విలువగలదని నెమ్మదిగ నంగీకరించుచున్నారు. భారతీయులు దేశగౌరవమును ఆత్మగౌరవమును నిలుపుకొను నిమిత్తము నలుపుచున్నకృషిని, ఇంగ్లండు గౌరవించి నఫలపటచుట వివేకమగును. అటుల గావించకుండ, దేశమున పలుకుబడిలేని ఏకొలదిమంది ప్రముఖులకో కాండుటేబిలు సమావేశమున కాహ్వానము బంపినమాత్రాన, శాశ్వతప్రయోజనముండజాలదు. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారి కంపిన సమాచారమునందు, ఎట్టిపరతుల ననుసరించి యైనను ప్రభుత్వమువారు ఒడంబడిక గావించుకొనెదరను దురభిప్రాయ మిపుడు తొలగింపబడినటుల దెలిపిరి. కాని, ప్రజాభిలాషలు సఫలముగావను నిరాశప్రబలినకొలదియు, దేశమునందెట్టి ఆనాడుకూలస్థితి గలుగుచున్నదో యోచించుట యవసరము. దేశమునందు గుగుచున్న శాసనసభల ఎన్నికలలో అల్పసంఖ్యకులు మాత్రము వోటు జేయుట, ప్రజలలో లీన నిరాశను వ్యక్తపఱచుచున్నది. దేశ ప్రాతినిధ్యము వహింపని కాండుటేబిలు శ్రేయోమోక్షముకలదికాదు గురువారమునను, ర్షభారతీయులయొక్కాదము బడయజాలదని

తెలిసినవిషయమే. అందుచే కాండుటేబిలు సమావేశము గూడకముందు, దేశముతరపున సమాధాన పడగలప్రసిద్ధనాయకులతో ఒడంబడిక కుదుర్చుకొనుటకును, పరిపాలనమునందు సామ్యమార్గముల నవలంబించుటకును, పాలకులు పూనుకొనుట యత్యవసరము. తేబరు ప్రభుత్వమువా డిట్టి యవకాశము నిపుడు కోల్పోవుచో, మరల నింకొకయనుకూలావకాశము లభించుట కష్టసాధ్య మగును. భావికరిగాను మెటులుండునో చూడవలయును.

విద్యుచ్ఛక్తి

చెన్నరాజధానిలో విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయి రాను రాను వృద్ధి జూపుచున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటులను గావించిన పట్టణముల సంఖ్య 18 కి పెరిగెనని 1929-30 సంవత్సరపు రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. అన్నిటి కన్నను మద్రాసు ఎలెక్ట్రిక్కుసప్లయి కార్యరేషను ఎక్కువ శక్తిని సప్లయి జేయుచున్నది. హైద్రాబాద్ ఎలెక్ట్రిక్కు ఏర్పాటులు వ్యాపించుచో, చెన్నపురిలోను తదితర ప్రదేశములలోను విద్యుచ్ఛక్తి కేంద్రీకృత్యతో నవసరముండదు. తంజావూరు, కాకినాడపట్టణములు ఏర్పాటులను పూర్తిచేసి, విద్యుచ్ఛక్తిని సప్లయి జేయుచున్నవి. తిరుపతి, తిరుత్తని గ్రామములకు, 1929 సంవత్సరము అగష్టునండియు విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయి జరుగుచున్నది. సౌత్ ఇండియను రైల్వేవారు ఎలెక్ట్రిక్కు రైళ్లను నడుపదలచుటచే, అందుకుగాను ప్రత్యేకశాఖ ఏర్పడి పని జేయుచున్నది. పట్టణములలోని స్థానికసంఘములు విద్యుచ్ఛక్తిసప్లయికోరకు ప్రయత్నములు నలుపుచున్నవి. అందుకుగాను ప్రభుత్వమువారియొద్దనుండి ఋణము గోరుచున్నవి. ఋణము గోరినమాత్రాన, ప్రభుత్వపు ఎలెక్ట్రిక్కు ఇన్స్పెక్టరు టెండరుల నన్నిటిని సర్టిఫైజేసినగాని వానిని విచారించ వీలు లేదనియు, పదివేలరూపాయల వ్యయమును మించిన పనులన్నిటిని ఎలెక్ట్రిక్కు ఇన్స్పెక్టరుగారు పరిశీలించి, వాని నంగీకరించుట యవసర మనియు, విధించుట భావ్యముగ దోషదు. ఇందువలన స్థానిక సంఘముల స్వేచ్ఛకు భంగము కలుగను. ఈవిషయమై మదరాసు శాసనసభలోగూడ ఆక్షేపింపబడి యుండెను. స్థానికసంఘముల యుత్సాహమున కిందువలన నిరోధముగలుగుట సహజము. బల్లారిలో పూర్తిసప్లయి 1929-వ సంవత్సరము మొదటినుండియు ఆరంభమయ్యెను. మధురలో సప్లయి అన్ని విధముల తృప్తికరముగ నున్నటుల, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. కాకినాడలో పూర్తిసప్లయి 1930 సంవత్సరము 10 వ మార్చి నుండియు ప్రారంభమయ్యెను. నివేదనసంవత్సరములో 20 ప్రమాదములు జరిగెను. వీనిలో పదునాల్గు ప్రమాదములలో, మరణములు తటస్థించెను. రాజధానియందంతటను 88 శాశ్వతపు సినిమాలును, 66 సంచారపు సినిమాలు ను నుండెను. వీనిలో చెన్నపురియందు పదకొండు సినిమాలు గలవు. వీనిలో నొకటి "టాకీ"క్రింద మారెను. చెన్నరాజధానిలో సినిమాపటమును తయారుచేయు కంపెనీలు ఆరు బయలుపడెను. సినిమాలసంఖ్య యింకను జెరుగు చిహ్నములు గనుపించుచున్నవి.

కాశీనాథుని
నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు
కాశీనాథుని
నేటికి 144 దినములు
నిర్బంధింపబడినదినము 21-4-1930

ఇంగ్లీషు ఛానలు నీడుట
ఇంగ్లండుకును ప్రాన్సుకును మధ్యగల ఇంగ్లీషు ఛానలుసముద్రము నీడుట, కష్టసాధ్యమని చాలకాలము నుండి భావించబడుచున్నది. పలువురిందుకై ప్రయత్నముల నలిపి, విఫలమనోరథులయిరి. కొందరుమాత్రము విజయముగాంచిరి. నేటివార్తలలో మిస్ పెగ్గీ డాకను అను దక్షిణాఫ్రికాస్త్రీ నిన్నటిదినము ప్రాన్సున ఈడటకారంభించి, పదునాల్గుగంటలలో ఛానలును దాటగలిగిరి. ఇంతకాల మిమ్మె నీళ్లలో నుండగలుగుట, ఆశ్చర్యమని చెప్పవచ్చును. ఇంతకుపూర్వము మిస్ అరల్ అనుస్త్రీ నాల్గుసంవత్సరములక్రిందట, పదునాల్గుగంటలకాలములో నీదియుండెను. మైకేలు అను యువకుడు పదకొండుగంటలలో దీని నీదియుండెను. పరిస్థితులు అనుకూలముగ లేకున్నను, మిస్ పెగ్గీ డాకను శ్రమకోర్చి విజయముగాంచుట, ఆమె స్థైర్యమునకు నిదర్శనము. స్త్రీలు పురుషులతో బాటు అన్ని శాఖలలో పోటీ జేయుటయ గాక, శరీరశ్రమ కోర్చవలసిన సందర్భములలోగూడ పురుషులతో బాటు స్త్రీలు సమానమగు సామర్థ్యమును జూపగలరని, ప్రస్తుతసందర్భములు తెలుపకనే తెలుపుచున్నవి. మిస్ పెగ్గీగారి నెడఁబొందిన కష్టములు మెండుగనుండెను. నీరు కడు చల్లగనుండెను. సముద్రపు కెరటములు భయంకరరూపముదాల్చెను. అందుచే నీమె త్రోసివేయబడెను. అయినను ఈమె అద్దైర్యము జెందక గమ్యస్థానము జేరగలిగెను. మరల నీమె రాబోవుసంవత్సర మిట్టిప్రయత్నమును జరుపునట. అప్పుడీమె యంతకన్న త్వరితముగ నీదగల్గు నని తలచెదము.

ఇండియా ప్రభుత్వము : బల్లరుకమిటీరిపోర్టు
ఇండియా ప్రభుత్వమువారి క సంస్కరణకమిషను రిపోర్టుపై తమయభిప్రాయమును పంపియుండజేదు. ప్రభుత్వసభ్యుల టిటీవల గలిగిన జ్వరబాధయే దీనికి ముఖ్యకారణమని సూచింపబడెను. అయినను వీరి విజ్ఞాపన మిపుడు పూర్తియైన దనియు, వెంటనే పంపబడుననియు, సైమనుకమిషను సూచనల పెక్కింటితో ప్రభుత్వమువారికి గల భేదాభిప్రాయములు దీనియందు సూచింపబడె ననియు, తెలియుచున్నది. బల్లరుకమిటీ సూచనలను ప్రభుత్వమువారు రాజూ దించిరి. సంస్థానములలో దుష్పరిపాలనము జరుగుచో, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు బోక్సము కలుగజేసికొనవచ్చునని, బల్లరుకమిటీవారు సూచించిరి. సంస్థానాధిపతు లీ సూచనపట్ల తమ అసమ్మతిని బలముగ తెలిపియుండిరి. ఇట్టిసూచనను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు రాజూదించినటుల వార్తలుదెలుపుచున్నవి. ఇది నిజమగుచో, సంస్థానాధిపతులు మరల తమ అసమ్మతిని వెలుబుచ్చెదరని తలంపవచ్చును.

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సమావేశము

శ్రీ వి. పి. గిరిగారి యధ్యక్షత
క్రింద బొంబాయిలో జరుగుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 8:- జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు మూడవ సమావేశము శ్రీయుత వి. పి. గిరిగారి యధ్యక్షత క్రింద బొంబాయిలో సమావేశమయ్యెను. (గిరిగారు అఖిలభారత రెయిల్వే కార్మికుల సంఘమునకు కార్యదర్శులు). చాలమంది రెయిల్వే పనివాండ్రు సమావేశములో హాజరైనారు. జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘము యొక్క నానాకాఖిల యొక్కయు, బొంబాయియందలి యితరకార్మికసంఘములయొక్కయు ప్రతినిధులు హాజరయ్యిరి.

ఫుల్కేగారి స్వాగతోపన్యాసము

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రుసంఘముయొక్క తాత్కాలికాధ్యక్షులగు జి. కె. ఫుల్కేగారు స్వాగతోపన్యాసము నొసంగుచు, తమసంఘమున కధ్యక్షులగు రూయిగర్ గారు కార్యాగ్రహణలో నున్నందులకు విచారమును బ్రకటించిరి. ఇతరవిధములయిన ప్రయత్నములన్నియు విఫలము కాగా తాము సమ్మెకట్టునకు బూనుపెట్టు సంభవించెనో వారు వివరించెను. సమ్మెకట్టును గూర్చి విమర్శకు లేమి నుడివినను, అఖిలభారత రెయిల్వేపనివాండ్రు సంఘము నధికారులగు రైలువనట్లుచేయుటయు, తక్కువజీతములను పొందు పనివాండ్రు జీతములు పెంచుటయు, పనిజేయవలసిన కాలముయొక్క పరిమితినిగూర్చి శాశ్వతాస్తి ములయొడంబడిక నంగీకరింప జేయుటయు, జాతిపక్షపాతమును తాత్కాలికము నాదిగాగల సత్కరముల నాసమ్మెకట్టు సిద్ధింపజేయుగలిగెను.

కార్మికుల కష్టానుభవము

బలవంతుల బలవంతముగా వెడల గొట్టుటయు, నీటివనలి లేకుండజేసియు, సుత్తరములను, బాబులను నందఱుడ జేసియు, మరియు నాగరికతగల యెట్టిప్రభుత్వమును నవలంబింపజాలని పద్ధతుల నవలంబించియు సమ్మెకట్టుదారుల నధికారులు చిక్కుల పాటేసిరి. పనివాండ్రునష్టవేలకొలదిగా నుద్యోగమునుండి తొలగించి ఖాళీని కలిగినప్పుడు వారిని దీసికొనుట కయి వారిపైను రిజిస్టరేషన్ చేయ నిరాకరించి, మొదటి ప్రకటనలో నూచింపబడియుండని పరతులను విధించి, రెయిల్వేబోర్డు వారి యంత్రాత్మను న్యతిక్రమముగా సమ్మెకట్టుదారులను వైద్యులపరీక్షకు లోబడజేసి, యి విధముగా పగపాధించిన యధికారుల వైఖరిని ఫుల్కేగారు వివరించిరి. సమ్మెకట్టుదారుల నల్లరిపెట్టు నుద్దేశముతో రెయిల్వేబోర్డువారియొద్ద నున్నట్టి ఆధికారులు కావలసిన ధిక్కరించిరి.

సమ్మెకట్టు ముగిసినపిమ్మట పనివాండ్రును, అధికారులను నడుమ సుహృద్భావమును కల్పించుటకు సంఘమువారు తాముచేయుగలిగిన ప్రయత్నముల నన్నిటినిజేసిరి. అధికారుల తిష్టపడుచో నికముందును నట్టిప్రయత్నముల నొనరింపగలరు.

అధ్యక్షోపన్యాసము

శ్రీ వి. పి. గిరిగారు తమ యధ్యక్షోపన్యాసము నొసంగుచు, బొంబాయిలో తాము గావించియుండిన దర్బారు ప్రభుత్వ బట్టి మార్చి 1 వ తేది గల ప్రభుత్వమువారి యంత్రాత్మను జి. వి. పి. రెయిల్వే యధికారులు మన్నించియుండ లేదని తమకు నమ్మకము యేర్పడినదని నుడివెరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే కార్మికులయొడలను, ఇంకను నుద్యోగములను మరల పొందియుండని సమ్మెకట్టుదారులయొడలను తమకు సానుభూతి గలదు. వారలకు న్యాయము సమకూర్చుటకు సంఘమువారు తమకు సాధ్యమయిన ప్రయత్నముల నన్నిటినిజేతురని అధ్యక్షులు పల్కిరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే సమ్మెకట్టుదారులకు న్యాయము బహుగంబయినయెడలను, జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘముయొక్క న్యాయమైనకాల్గెలు మన్నింపబడనియెడలను, మితవాదులయిన తాముకూడ ఇంటియొద్దలి రెయిల్వేల నన్నిటియందు నొకేసారిగా సమ్మెకట్టు జరుపుటగూర్చి యాలోచింపవలసియుండు నని రెయిల్వే బోర్డు వారిని, జి. వి. పి. రెయిల్వే యధికారులను గిరిగారు హెచ్చరించిరి. అధికసంఖ్యాకులకు న్యతిక్రమముగా నడచుకొనవలసినది గిరిగారు ఖండించిరి. జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రులందరినీ మార్గమక్రమముయిన దని కార్మికోద్యోగశక్తివులే గాని తదితరులు నుడువరు. "కార్మికసంఘముయొక్క యందర్భము లేయ్యది?" యని గిరిగారు సభికుల ప్రశ్నించిరి. కార్మికులకు తగినజీతమును, స్థిరమైన యుద్యోగమును లభింపజేసి, యాధికముగను, సామ్యముగను నారిస్థితిని బాగుపరచుట యే కార్మిక సంఘముల లక్ష్యముని వారు నుడివెరి. ప్రజత్వరకు నుద్యోగములను సమకూర్చుట ప్రభుత్వముయొక్క విధి. ఈ విధిని నిర్వహింపచో, దానిని నాగరికతగల ప్రభుత్వముగా తాము భావింపజాలరు.

కార్మికులు, జాతీయోద్యమము

జాతీయోద్యమములో కార్మికులు పూర్తిగా పాల్గొని నలయుననియు, యిట్లుంటును గారణము వారు ప్రభుత్వమున పారత్వపు విధుల నిర్వహింపవలసి యుండుటయే యనియు అగ్ర్యక్షులు నుడివెరి.

తీర్మానములు

జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సంఘపు ప్రతినిధులు తేనపుడు సమ్మెకట్టును పరిష్కరించుటకు యత్నించినందులకు సమావేశము వారు రైల్వే బోర్డువారిని ఖండించిరి. ప్రభుత్వము వారి నిర్బంధ విధానమును, జర్క-పాపులయందు కార్మికుల సంఖ్యను తగ్గించుటయుకూడ ఖండింపబడినవి. సమ్మెకట్టిన వారినందరిని మరల నుద్యోగములో చేర్చుకొనవలయునని ఖండితముగా గోరుచును, మిరట్ కారాగృహమునందలి కార్మికోద్యమ నాయకులను వెంటనే విడువవలయుననియు, సమ్మెకట్టుసందర్భమునను, సత్యాగ్రహోద్యమమునందును శిక్షింపబడినవారినిగూడ వెంటనే విడువవలయుననియు, వారినందరిని గములందు మరల జేర్చుకొనవలయుననియు, వారమునకు 48 ఘంటలనే పే పనివాండ్రుకు బనియుండవలయుననియు, వర్కు-పాపుపనివాండ్రు జీతము పెంచుటపడవలయుననియు గోరుచును తీర్మానములు గావించబడినవి. జేతము కొరకై స్వార్థత్యాగము నొనరించిన రూయిగర్ గారిని, యితరసంఘ సభ్యులను నభినందింపుచును, జి. వి. పి. రెయిల్వే పనివాండ్రు సహాయపడవలయునని అఖిలభారత రెయిల్వే పనివాండ్రుసంఘమును గోరుచును, విరోధియునులే నడువబడుచున్న మిల్లులయొక్క యధికారుల పట్టుదలవలన నిరుద్యోగులయిన కార్మికులయెడల సానుభూతిని బ్రకటింపుచును, సమ్మెకట్టు సమయమున సమ్మెదారులకు సహాయపడిన సంస్థలకును, వ్యక్తులకును కృతజ్ఞత చెల్పుచునుగూడ తీర్మానములు గావించబడినవి. (శ్రీ పి.)

ధర్మవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 10:- రాష్ట్రీయ కాపనసభకై నిన్నటిదిన మెన్నికలు జరిగినవి. ఈ తూరి మా జిల్లాపక్షమున నిలిచినయ భ్యుక్తులు మువ్వరు. శ్రీ బహ్యుపరెడ్డి, గా. రామేశ్వరరావు, కొండప్పగారలు. వీరిలో మొదటివారి కందలికంటె నెక్కువ వోట్లను మూడవవారికి నందలికంటె దక్కువవోట్లను వచ్చి నట్లు నలవైపులకుండియు వచ్చువార్లవలన చెలియుచున్నది. 12-9-30 వ తేదీ నాడనంతపురములో వోట్లలెక్కింపబడును. శ్రీ గోపాలస్వామి అయ్యంగారు (జిల్లా కలెక్టర్) గారు నిన్నటిదినము మండలములోని పలువోట్లను (ఎన్నిక స్థానములు) దర్శించిరి.

వరము

10 దినములకుండి మిగుల ౦/౧ దీక్షముగ నెడ లుండి 4 దినములక్రింద నీనుండలములో నంతటను వర్షములు గురిసినవి. కొన్నిచోట్ల నవి మిక్కుటముగ గురియుటచే నచ్చటి చెలువులు నిండినవి. కల్యాణదుర్గము పెనుగొండ మహానీరా తాలుకాలలో వర్షము ఎక్కువ యని తెలియుచున్నది. పెనుగొండ తాలూకాలో "చాకర్ల పల్లె" స్తేనుకడ వర్షాధికముచేత రైల్వే కమ్ములు ప్రంగిపోయినవట. ఈ తాలూకాలో గొన్ని చెలువులకు ఒకటి లేక రెండునెలలు మొదలుకొని 15 దినములవఱకు నీరు వచ్చినది.

తాలూకా ప్రాథమియకోపాధ్యాపార్షికసభ

మండలవిద్యాధికారుల లగు "శ్రీయుత" జనాబ్ మహమ్మద్ అబ్దుల్ సలాముసాహేబుగారి యధ్యక్షతక్రింద జయప్రథముగా జరిగినది.

ఉన్నతపాఠశాలావరీలనము

వైవా దన్నతపాఠశాలను బరిశీలించిన జ్ఞాతకు ముందు వ్రాయబడినది. 8-9-30 వ తేదీ నాడు మరల పాఠశాలకు విచ్చేసి, పాఠశాలలోపాధ్యాపార్షకులను కన్వలసిన ఫలవాల నిచ్చి, వారి మాటలవలనకు పాఠశాల సక్రమముగ గార్యముల నిర్వహించునట్లును, ఉపాధ్యాపార్షకుల కష్టపడి పనిచేసినట్లును చెప్పినది.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

(నటీకము)

గ్రంథకర్త:- పారనందిరామశాస్త్రిగారు 0-12-0

హిందీ బాలశిక్ష 0-6-0

"మొదటివాచకము 0-6-0

ఆంధ్రప్రతికాశీసు, తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు.

ఫోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

9-9-30

పత్రికాఖ

గా॥ న్యూ॥ సర్ వేపా రామేశ్వరంగారి సెలవుకాలము లలో ఈక్రిందివారు మోకోర్టు న్యాయమూర్తులుగా నియమింపబడిరి:

1. కె. పి. లక్ష్మణరావుగారు.

2. ఇ. పాకెస్టాం వాల్సు వి సి ఎస్. గారు.

జె. ఇ. మామార్ వి. సి. ఎస్. గారు విజయనగరం డివిజనుకు పబ్లికల్ క్లర్కుగాను, జె. ఆర్. బేట్, వి సి. ఎస్. గారు కృష్ణాజిల్లా అసిస్టెంటు కలెక్టరుగాను, నియమింపబడిరి.

శ్రీయుత బి. రామారావు, సి. వి. ఇ., వి. సి. ఎస్. గారు ఇండియా గవర్నమెంటు సర్వీసులో 1930 ఆక్టోబరు 8 వ తేదీ నుండి 1931 మార్చి 31 వ తేదీవరకు ఉద్యోగము వహింతురు.

మరణము

రెవెన్యూ జె. డబ్ల్యు. ఇన్ గ్రాంగారు సికింద్రాబాదు ఫర్మి ఆఫ్ సాగ్-టాండుకు ఛాన్సెలరుగా నియమింపబడిరి.

వివాహ సర్టిఫికేట్లను గ్రాంటుచేయుటకు ఈక్రిందివారు అధికారమును పొందిరి.

1. కార్యంకెట్టి దేవప్రసాదంగారు (పూనూరు గ్రామ వాస్తవ్యులు, నరసారావుపేట తాలూకా) 2. కంటేటి వీరయ్యగారు (నరసారావుపేట వాస్తవ్యులు) 3. రెవెన్యూ జ్ఞానమూర్తి వేదనాయకంగారు (జార్జిటౌను వాస్తవ్యులు) 4. నాథులూరి ఆనందంగారు (తాళ్ళూరు గ్రామవాస్తవ్యులు, నరసారావు తాలూకా).

అమలాపురం సబ్ కోర్టుకు యద్దర జడ్జిలును, రాజమండ్రి జిల్లా మనసలు కోర్టుకు ఇద్దరు మనసలులును, నియమింపబడవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారు తీర్పు గావించుచున్నారు.

రిజిస్ట్రేషన్ కాఖ

పి. జయరాం పిల్లగారు బళ్లారి రిజిస్ట్రార్ ఆఫ్ అన్యూరెన్సుగా నియమింపబడిరి.

స్థానిక స్వపరిపాలన కాఖ

1. మద్రాసు వరదరాజ గంగాధర శివ 2. వజ్రంకెట్టి శివలింగయ్యగారు కడప మునిసిపల్ సంఘసభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

పి. రామనాథంగారు మద్రాసు మెంటు అప్పిలిక అనధికార విజిటరుగా నియమింపబడిరి.

విద్యాకాఖ

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి:- ఎస్. ఎం. నుండరిబాయి విశాఖపట్నం. పోతరాజు అయ్యన్నగారు కర్నూలు.

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యులుగా ఆయానియోజకవర్గముచే ఎన్నుకొనబడిరి:- సి. అబ్దుల్ మొదలియారుగారు-చిత్తూరు (చిత్తూరు మునిసిపల్ సంఘము.) గోకరాజు రామరాజు, మేకం సత్యనారాయణ, గార్లు. పళ్ళుమగోదావరి (భీమవరం తాలూకాబోర్డు.)

ఈక్రిందివారు జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు అగ్ర్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి:- ఎస్. శంకరరెడ్డిగారు - కర్నూలు. పి. గోవిందురెడ్డిగారు-నెల్లూరు.

మద్రాసు ప్రాథమిక విద్యావర్గముక్రింద, ఈక్రిందివారు ఆయాజిల్లాలయొక్క ఎడ్యుకేషనలు కాన్సిలు సభ్యత్వమునుండి తీసివేయబడిరి:- పి. నుబ్బరాజుగారు పళ్ళుమగోదావరి. బి. వెంకటరత్నం చౌదరి, ఎస్. సత్యనారాయణగారు తూర్పుగోదావరి.

ఎక్సైజుకాఖ

జి. పి. నరసింహులు నాయుడుగారు గూడూరు సర్కిలుకు ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యకాఖ

వి. ఆర్. తాయూమాన్ స్వామిగారు మద్రాసు జనరలు ఆఫ్ఫిసి అసిస్టెంటు రెజిడెంటు మెడికలు ఆఫీసరుగాను, డి. గోవిందరెడ్డిగారు మద్రాసు మెడికలు కాలేజీ అసిస్టెంటు ప్రొఫెసరు ఆఫ్ మెడిసిన్ గాను పి. రత్న స్వామిగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు శ్రీ ల ఆఫ్ఫిసి, సివిలు అసిస్టెంటు సర్జనుగాను, పి. సంజీవపాయిగారు కడప జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుగాను.

డి. వి. రాజయ్యగారు బొబ్బిలి లోకలంఘం ఆఫ్ఫిసి అసిస్టెంటు సర్జనుగాను, నియమింపబడిరి.

మదరాసు వాలంటరీయల కేసు

వచ్చువచ్చు కళాశాలవద్ద అరెస్టయిన వాలంటరీయలకు తమకు రామచంద్రుగారివై పోషితులవారు కేసు ఉరింపకొనిరి. వారు బొంబాయికి నవ్వరాల్సి వెడలిరి. ముగ్గురు సుగారివై 108 నెక్కు ప్రకారము కేసు చేయనున్నారని యున్నది. 12 వ తేదీ విచారణగావచ్చును. వీళ్ళు మునందే యున్నారు.

హైదరాబాదు ప్రజల విద్యావిషయిక సమావేశము

డాక్టరు రాంప్రసాదు త్రిపాదిగారు అధ్యక్షత వహించిరి

హైదరాబాదు (దక్కన్) సెప్టెంబరు 5:—హైదరాబాదు (నైజాము) ప్రజల విద్యావిషయిక సమావేశముకు 500 మంది పాల్గొనిరి.

సభాధ్యక్షులగు డా. రాంప్రసాదు త్రిపాదిగారు, సి. (లండన్) గారు అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయములోని పండితులు దేశభక్త వామననాయకు మున్నగువారు అధ్యక్షుని రైలు స్టేషనువద్ద కలిసికొని స్వాగత మొసంగి సత్కరించిరి.

రాజా ధనరాజగిరిజీ బహదూరుగారి అతిథిగా నుండిరి. జాతీయగీతములతో సభారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు వామననాయకుగారు తమ యువనాథ్యపమున నీక్రిందివిషయములను జెప్పిరి.

ఆహ్వానసంఘాపన్యాసము

ప్రజలపూర్వభివృద్ధికి పరిపాలకులు ప్రతిబంధకములు కల్పించుట చాల అనివార్యము. అట్టి ప్రతిబంధకముల కల్పించుటకు రాష్ట్రపాలకులకి భంగమువచ్చినను, ఈసభ దురుద్దేశములతో సమావేశమైనదికాదు. దేశములో అశాంతి పురికొల్పుట కేర్పడినదికాదు. ప్రజలయభివృద్ధియు పరిపాలకులకు నివేదించుటయే యీసభాద్దేశము.

ప్రారంభవిద్య నిర్వహణముగ సర్వత్ర అనుకూలించవలెను. ప్రారంభవిద్యముగా అందరికి గలగలగానే గాని విద్యాభివృద్ధి ప్రజలలో కలుగజాలదు. మైమాజీ, కొచ్చిరు, బరోడా సంస్థానములలో విద్యాసంఘసంగ్రహము ప్రజలలో కలుగుటకై దివ్యమైన పురోభివృద్ధిసంగ్రహము లవలంబించబడుచున్నది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయమునందు దేశభావలలో విద్యుర్రులు ప్రకటనయ్యెను. విషయము. కానీ, ఉర్దూ భాషనే మాతృభాషగా నేల వారికి ప్రత్యేక సౌకర్యము కలుగజేయుటకు చున్నది. ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము ఒక్క ప్రభువుయొక్క స్వతంత్రాధికారమునకు పాల్యమయ్యెను. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనను ప్రజాధికారవశమునకు వచ్చుటకై విశ్వవిద్యాలయపట్టు మొకటి ఏర్పరచి పరిపాలనావిధాన మేర్పరచవలెను.

శ్రీవిద్యాభివృద్ధికివలయు ఏర్పాట్లు చేయవలయును-ఈ నైజామురాష్ట్రములో పాఠశాలలలో విద్యనభ్యసించుటకు అర్హప్రాయముగల బాలికలు 900,000 మంది కలరు. కానీ, 84,110 మంది మాత్రమే విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ఈ నైజామురాష్ట్రములో 2,500,000 మంది నిమ్మజాతులవారు కలరు. వీరి విద్యాభివృద్ధికి కొంతద్రవ్యము నిర్దేశముగా నుంచవలెను. వ్యవసాయకాస్త్రమును ఇతరపరిశ్రమలను పెంపొందించుటకు కళాశాలలను నెలకొల్పవలెను.

అంతట పింఛను పుచ్చుకొన్న హైకోర్టు న్యాయమూర్తి యగు పండిత కేశవరావుగారు అధ్యక్షుని సభాపీఠము నలంకరింపవలసిందిగా కోరిరి. దినాత్మజుహూరు ఆరాసమును అయ్యంగారు, యస్. వెంకటరెడ్డి గారిమాట సభాధ్యక్షుని ఎన్నుకొనుచు సవనమయిచిరి. ఖడ్గరు నూలుపోరము అధ్యక్షుని కంఠమున నుంచబడినది.

అధ్యక్ష పన్యాసము

ఇప్పుడు మనపాఠశాలలో నేర్పబడువిద్య భారతజాతీయతత్వమునకు అనుకూలముగా లేదు.

మన దేశాధ్యక్షులును పెంపొందించుటకు మనకు నీతిమార్గములను బోధించుటకు యీవిద్య అనువైనదికాదు. మనదేశములో పారిశ్రామిక కాస్త్రీయవిద్యాబోధనమే ఎక్కువగా కావలసియున్నది. నూతన దేశసేనాదర్శములు ప్రజలలో పెంపొందివలసి యున్నది. రాజకీయరంగముందు ప్రజలకు నూతనప్రభోదము కలిగినది.

ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి అవకాశములు అనేకములు కలవు. గ్రంథములు దేశభాషలోనికి అనువదించుటకై ఏర్పడిన అనువాద సంఘము వారి కృషి చాల నీరసముగా నున్నది. వారు చేయుచున్న పద్ధతులు చాల నిదానముగా చేయుచున్నారని, కనుక వారి కృషి యంతాపకరముగా లేదు. అత్యంతాధునికమైన అభివృద్ధి గ్రంథములను వారు భూమా చేయటకై పూనుకొనుట లేనని శ్రీవిద్యను నిమ్మజాతి విద్యను అభివృద్ధి చేయవలయును.

వల్లె మధ్యాహ్నము 2-15 గంటలకు విషయనిర్ధారణ సంఘము సమావేశమైరి. సాయంకాలము 6 గంటలకు తిరిగి బహిరంగముగా, ఈక్రింది తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడినవి.

1. నైజాము ప్రభుత్వములో యాసభవారు తమభక్తివిశ్వాసములను ప్రకటించుచున్నారు. తీర్మానము అధ్యక్షునికే నుపపాదించబడినది. ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

2. నైజామురాష్ట్రములోని విద్యా విషయిక సమస్యలనుగూర్చి చర్చించి పరిశీలించుటకును, కావలసిన ఏర్పాట్లచేయుటకును ఒకకమిటీని ఏర్పాటుచేయవలెను. ఈకమిటీయందు సగముమంది అసభికార సభ్యులు ఉండవలెను.

ఈతీర్మానమును ఆర్. యస్. నాయకు యం. ఏ. (అప్పపర్దు) బారిష్టరుగారు ఉపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానమును ఉపపాదించుచు నిట్లు చెప్పిరి:—ఈ రాష్ట్రములో విద్యావిషయిక సభలు పరిపాలకపక్షము వారికటియును ప్రజలొకటియును జరుపుట బాగుగా లేదు. ప్రజలదే యీ ప్రభుత్వము అని పరిపాలకులు గ్రహించవలెను. మనదే పరిపాలనాభావముని ప్రజలు గ్రహించవలెను.

మన నైజాము రాష్ట్రములో విద్యా విషయిక పరిపాలనాపాటవము బాగుగా ఏర్పడవలెను అని వైస్రాయిగారు గత డిసెంబరులో ఇచ్చుటకు వచ్చినపుడు చెప్పిరి.

నూర్సి మ హమ్మదు ఆ లి ఫ జా లు గా రు తీర్మానమును బలపరచిరి.

కాశీనాథ వైద్యగారు, యం.ఏ.యల్. యల్.బి.గారు తీర్మానమును ఆమోదించుచు నిట్లు చెప్పిరి.

ఈ రాష్ట్రములో అనేక పాఠశాలలు మూసివేయబడినవి. ద్రవ్యము లేదనుకారణముచే మూసివేయబడినవి. కాని ఇది కారణముకాదు. ధనము సమృద్ధిగానే యున్నది. పతనీయ గ్రంథ తర్జుమాసంఘమువారి కృషి చాల అసంతృప్తికరముగా నున్నది. కాబట్టి యీలోపముల నన్నిటిని గూర్చి విచారించుటకై యొకకమిటీ అత్యవసరము.

తీర్మానము ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించబడినది.

(8) అప్పపర్దుల యభివృద్ధికి పాటుపడుచున్న సాంఘిక నేవాసంఘమువారిని యీ సభవారి అభినందించుచున్నారు. ఈ సంఘమువారికి నైజాము సర్కారువారు సహాయము చేయవలసినదిగా యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

తీర్మానమునుమాడపాటి హనుమంతరావుగారు హైకోర్టు నక్షలు ఉపపాదించిరి.

తీర్మాన ముమోదించబడినది.

భాగ్యరెడ్డిగారు (అప్పపర్దులవంశజులు అప్పపర్దు నాయకులు) తీర్మానము నామోదించిరి.

ఆనాటికి సభ ముగిసెను. తిరిగి మరునాడు సమావేశమయ్యెను.

రెండవ దినచర్య

(4) నైజాము సర్కారువారు జారీచేసిన 500 నెంబరు X నీని (సర్క్యులరును) రద్దుచేయించవలయుననియు, సభలు జరుపుటకు లైసెన్సులు పొందవలయునను, ప్రతి బంధకము తొలగించవలయుననియు ప్రజలవిద్యాప్రచారమునకెట్టి ప్రతిబంధకములుండరాదనియు యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు.

రిటైర్డు హైకోర్టు జడ్జి కేశవరావుగారు యీతీర్మానమునుపాదించిరి.

పాఠశాలవారు యీగ నీని పురస్కరించుకొని అక్రమాధికారములను చేలొయించుచున్నారు. విద్యార్థులు విరోధార్థము చేయు చర్యలకును వాగ్వాద సభలకును గూడ పోలీసు వారు అడ్డుము వచ్చి నిషేధించుచున్నారు. ఈ గ నీవల్ల ప్రజాతత్వ పరిపాలకులకును అన్యోన్యవిశ్వాసము లేదని ప్రకటించుటకు కారణమగుచున్నది. ఈ రాష్ట్ర ప్రజలు చాల ప్రభుభక్తిపరాయణులు కనుక యీ గ నీ రద్దుచేయవలయును.

(5) నిర్వహణవిత్త ప్రారంభవిద్య హైదరాబాదు నగరములలోను జిల్లాలలోను పది సంవత్సరములలో అమలు పరచవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.

శ్రీనివాసశర్మగారు యీ తీర్మాన ముపపాదించిరి.

శ్రీమతి కిల్లోస్పర్డుగారు ఆమోదించుచు మాట్లాడిరి.

(6) బరోడాసంస్థానములోవలెనే యీ సంస్థానముందు గూడ గ్రంథాలయములను నెలకొల్పి ప్రోత్సహించవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

ఈ తీర్మానమును గూర్చి మాన్యోభివృద్ధి అహమ్మదు సామెలుగారు మాట్లాడిరి. ఇప్పుడున్న గ్రంథాలయములను గూడ తీసివేయవలయునని ఇటీవల రివిన్యూకామిషనరు యాదస్తు జారీచేసిరి. ఈ ఉత్తరవునుడ రద్దుచేయవలెనని యీసభవారు కోరుచున్నారు అనుమాట తీర్మానమునకు చేర్పవలెను.

ఫజల్ అలీమహమ్మదుగారు వైజెప్పిన వాక్యమును తీర్మానమునకు చేర్చుటకడని వాదించిరి.

కాని సభవారి అనుమతి ననుసరించి ఆవాక్యము తీర్మానమునకు చేర్పబడినది.

(6) బాలర పాఠశాలలో నేర్పబడు విద్యావిధానము వలెగాక బాలికల విశ్వవిద్యావిధానము వేరుగా నుండవలెననియు హైదరాబాదు, బేరంగకూడు, వరంగలు గల్లర్గట్టా

ములయందు పూనాలోని మహిళావిద్యాలయమువంటి విద్యాలయములను నైజాము సర్కారువారు నెలకొల్పవలెను.

తీర్మానమును ఆర్. యస్. నాయకు యం. ఏ. (అప్పపర్దు) గారు ప్రతిపాదించిరి.

వీగం హుమయూను మీర్జాసతిగారు ఘోషామునుగు లేకుండా మొగమునకు మునుగుమాత్రముభరించి సభలోనికి వచ్చి యీ తీర్మానమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. శ్రీమతి ప్రధానముగా నేర్పవలసినది వంటచేయుట, వట్టుపని, పిల్లలను పెంచుట మున్నగు గృహనిర్వహణ కాస్త్రములే యని చెప్పిరి.

లాహోరు

గోవిందకాంత మాలవ్యాగారి యుపన్యాసము

లాహోరు, సెప్టెంబరు 5:—పండిత గోవిందకాంత మాలవ్యాగారు లాహోరులో బహిరంగసభయందు పన్యాసించుచు, రాజభారపులేఖలం బట్టి జాతీయవాక్కులు జైలునందలి నాయకుల హస్తములందు భద్రమని నుడివిరి. కడపటి లేఖనుగూర్చి ముఖ్యముగా వచించుచు, అందలియంశములు జాతీయభావ ప్రబోధిత భారతముంగీకరించినవే యనియు, కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును అట్టి పరతులనే విధించియుండెననియుం జెప్పిరి. వైస్రాయిగారు పాలకులుగా తమ పని నిర్వహించిరి. జైలునందలి నాయకులను జాతీయతను సమర్థించిరి. స్వాతంత్ర్యమును బడయవలసియున్నది. సందేహకాల మంతరించినది. కర్తవ్యము ప్రస్తుతముగా కన్పట్టుచున్నది. ప్రభుత్వము జాతీయోద్యమము నణచిన చుటకు సర్వకృతుల ప్రయోగింపకమానదు. మనదేశము స్వాతంత్ర్యమును చేరువకు దెచ్చుటకు సర్వకృతుల ధారపోయవలెను. అని వారు నుడివిరి. శ్రీ ప్రె. తిరుచినాపల్లి-9 మందికి శిక్షలు

తిరుచినాపల్లి, సెప్టెంబరు 11:—నేడు పాలు రామ స్వామి మరియు మంది పై లేబడిన కేసులో తీర్పుచెప్పబడినది. అందరికిని 6 నెలలు కఠినశిక్షయందు విధింపబడియెను. ఇరువురు తమపద గోరి తప్పించుకొనిరి.

మహాలింగయ్యగారి కేసు నేడు విచారించబడును. విద్యార్థులును పాఠకులు కాసన్సెంటునుద్దమ ప్రోత్సాహకరముగా ఊరేగింపులు జరుపగూడదనియు అవి బలప్రయోగముచే చెదరగొట్టబడుననియు ప్రభుత్వము ప్రకటించినది.

మధుర

సోదాలు

సెప్టెం 10:—వకీలు కృష్ణస్వామయ్యరు వలంటీరు నుం దరరాజయ్యంగారు తాయమ్మగార్లు గృహములు సోదా యాడబడినది. రెండవారి యింటినుండి కొన్ని ఫోటోలు లెక్కపుస్తకములు గైకొనబడినవి. నిన్న మొత్తము అరెస్టులు 20 ఇరువురు వలంటీరు మండలింపుతో వదిలిపెట్టబడిరి. శ్రీ ప్రె.

కరూరులో శిక్షలు

కరూరు, సెప్టెంబరు 10:—కల్లు గిడ్డంగముందు పీకెటింగు తీవ్రముగా సాగింపబడినది. ఎ. యల్. నామన్యాయం బి. ఎ. బి. యల్. వకీలు టి. యస్. నటరాజ్ మరయొక వలంటీరు మువ్వరును అరెస్టుచేయబడిరి. సబ్ మేజిస్ట్రేటు కడ యిద్దరికి 6 నెలలు కఠినశిక్షయు వకీలుగారికి 6 నెలలు విడిఖయి దును విధించిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సం॥ రా॥

అరెస్టులు శిక్షలు

అలహాబాదు, సెప్టెం 11:—దేవబండ్ కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షులు కాకహలాల్ గారును కార్యదర్శి ఆనందప్రకాశ్ గారును పట్టణకాంగ్రెసు కమిటీయంతయు అరెస్టుచేయబడిరి. బలరామపురమునందలి చరఖాత్రమును పోలీసులు పరిశోధించి, జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘాధ్యక్షుడు డబ్బు బాబు రామజీగారిని మరియు మందిని అరెస్టు చేసిరి.

ఫరూకాబాద్ నందు పండిత కాంతి స్వరూప, దక్షవారిలాల్, బాబూకామచరక్ (వకీలు) గార్లకు 1 సం॥ విడితైదు విధింపబడినది.

అలహాబాదునందు మాదరక్ హైస్కూలు పీకెటింగు చేసిన 7 గురు విద్యార్థులును 6 నెలలు కఠినమైన విధింపబడిరి. మజిలీయారులో కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి కిద్ద గోపాల్ గారు అరెస్టు చేయబడిరి. (అ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణేతరవితంతు వివాహము

నాగరుకోయిలు సెప్టెంబరు 10:—నాగరుకోయిలు నగరమున నేటిదినము ఉదయము గోల్లను ఎక్కిరి నాటక కాలయందు ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారు ఒక వితంతు వివాహము జరిపిరి. ఆమరవిలే గ్రామ వాస్తవ్యులగు నల్ల శివను గారు ఐదుడు వడసేసి గ్రామ వాస్తవ్యులగు శ్రీమతి కమలమ్మగారు వధువు వధన కిది రెండవ పెండ్లి. వధువు వితంతువు రామస్వామి నాయకరు, మురుగప్ప నాయకరు శ్రీమతి మరదకవల్లి గార్లు సంఘ సంస్కరణ అవశ్యకతను గురించి ఉపన్యాసించిరి. (శ్రీ ప్రెస్.)

విదేశవార్తలు

జనీవా జాతీయమిత్ర సభ

(బ్రిటిషు విధానము)

హెండర్సనుగారి ప్రకటన

(వైరెస్)

ఈగ్నీ, సెప్టెంబరు 10:—గతరాత్రి జనీవాలో ప్రతి కా ప్రతినిధులు హెండర్సనుగారితో మాట్లాడగా ఆర్థిక హెండర్సను గారు బ్రిటిషు విధానమును గూర్చి ఇట్లు ప్రస్తావించిరి. జాతీయమిత్ర ఒడంబడికను పార్లమెంట్ ఒడంబడికను ఒకటిగా చేయుటకు ఆనగా పరస్పర విరోధము లేకుండ జేయు విషయమై గత సమావేశమునండి బ్రిటిషువారి యభిప్రాయ మెంతమాత్రము మారలేదు.

ప్రత్యేక సంఘమువారి సిఫార్సులు జాతీయమిత్ర అసంఘీ వారి కంగీకారమునని తలంచుచున్నారము. ఇప్పుడు అనుకొన్న సవరణలను గావించుటకు యునైటెడ్ స్టేట్స్ జాతీయమిత్రతో జేరకుండుట అభ్యంతరముగనున్నది. కాని అమెరికావారు కెల్లాగుబడంబడికను వ్యతిరేక ఒడంబడికను చేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. అంతయుగాని జాతీయమిత్ర ఒడంబడికను కెల్లాగుబడంబడికను జేయుటకు కృషి సల్పుట లేదు. ఇందులో అసందర్భ మేదనగా కెల్లాగు ఒడంబడిక సంగీకరించినవారు స్వల్పభూమి నిమిత్తము యుద్ధముచేయరాదు. కాని కొన్ని పరిస్థితులందు అట్లుచేయుటకు గూడ జాతీయమిత్ర ఒడంబడిక అవ్వకపోవచ్చును. దొమినీయనుల సంపూర్ణసమ్మతి లేనిచే, మధ్యవర్తి పరిష్కారమునకు సాధారణ ఒడంబడికను గూర్చి ఎట్టిచర్యక బ్రిటిషు ప్రతినిధులు తీసికొననునీరి. ఆయుధవిస్త్రమును గూర్చి ఇటీవల ప్రాంసులకు రాయబారములు సాగుచున్నవి. వచ్చేసంవత్సరము పరియకు ఆయుధవిస్త్రసంధికి ఏర్పడుటకు ఈలోపుగ తగినంత తృప్తికరముగ యభిప్రాయ జరుగును.

ఆర్జంటైనులో విప్లవపరిస్థితులు

(రూటరు)

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 10:—ఇరగోయిన, అతని పక్షమునకు జెందిన నాయకులను ఒక క్రూరుజరులో నుంచి పెద్ద పైకి కావలిలో నుంచబడిరి. బోస్ నెస్సులో అంతయు నెమ్మదిగ నున్నది. తాత్కాలిక ప్రభుత్వము మునిసిపల్ కమిషన్లను రద్దుజేసెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో విస్తారముగ సహకారము సల్పుచు అఖిల అమెరికా ఐక్యతకొరకు ప్రయత్నించుటయే తన పరిపాలనా విధాన మని ఉరిబరుగా ఆస్పీకిపేటేడ్ ప్రతికా విలేజిరి తో చెలిసెను. యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారి ప్రభుత్వము సంగీకరించిన వెంటనే వాషింగ్టనుకు రాయబారి నంపెన మనిరి.

ఇంగ్లీషుభాషలో ఈత

పెగ్గికన్య జమమొందుట

(వైరెస్)

ఈగ్నీ, సెప్టెంబరు 11:—దక్షిణఆఫ్రికావారు 19 సంవత్సరముల వయసుగల పెగ్గి దంకనుకన్య ఇంగ్లీషుభాషలను 16 గంటల 17 నిమిషములలో ఈతను. గతరాత్రి గినినేయ దగ్గర 8-20 గంటలకు నీట ప్రవేశించెను. కేటియందయును దొంగ పడవటి ద్వారముదగ్గర నుండెను. ఏమియు నుండు తేగలేదన్న మాట. తూర్పుమాఖ్యకు పోటుసమయమున బయలుదేరిన. 12-45 గంటలకు దక్షిణాపొర్టుడుజేరిన. 16½ గంటలలో చాటగల్గెను. నాలుగు సంవత్సరముల క్రిందట ఎడల్లకన్య 14 గంటల కిక్కిరిమిమములలో ఈతను. ఆ కాలములోనే మైలేలు అనునతడు 11 గంటల 5 నిమిషములకు ఈతను.

శ్రీ శ్రీ ద్వారముగ్గులండుకు వైశ్యుడు ద్వారము తిమోనార్డు మార్క్సు అనువాత జేరియోకోగముచే 50 సంవత్సరములనుండి బాధపడుచుండెను. ఇతనివయస్సు 75 సంవత్సరములు. పరిపోవుటకును రోగచిహ్నము లన్నిటిని గ్రాసి యుండి అతని శేనముకు పరిశీలించవలెననికల, ఈరోగ మేదియో తెలియనిది యున్నది.

ఆర్జంటైను పరిస్థితులు

(రూటరు)

న్యూయార్క్, సెప్టెంబరు 10:—ఇరగోయినగారిని క్రూరుజరులో గొంపోయిరి. కావలి గాయమున్నారన్న వార్త నిజముగాదు. లాప్లాటా బారక్కులలో ఆతడు చాల వ్యాధిగ్రస్తుడై యున్నాడు. నగరయంతయు నేడు నెమ్మదిగా జేయున్నది.

కనడాలో నిరుద్యోగసమస్య

ఆసియావాసులను రాకుండ జేయుట

(రూటరు)

ఆట్రావా, సెప్టెంబరు 10:—కనడాలో నిరుద్యోగసమస్యను పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు ఆసియావాసులను వలసరానియరు. పూర్తిగ నిషేధించిరి. కనడాప్రభుత్వము ప్రత్యేకముగ ఏర్పాటులు జేసికొన్న దేశములనుండి రానిచ్చెదరు. నిజముగ పనినిమిత్తమే వచ్చేడి పనివాండ్రను వారి బంధువులను రానియ్యవచ్చునని మన యభిప్రాయం కచ్చిన ఉత్తరవును గూడ తొలగించిరి.

వర్షము మరియంత ప్రధానావృత్తులు రాంకే మన్య నాల్గుగారు విమానములో వెడలుటకు నీవలెనందున రైలులో లండనుకు జోవుచున్నారు.

బ్రిటిషుసంఘాధ్యక్షులుగ స్ట్రెట్సునేనాని ఎమ్మెల్యేనుండిరి. ఈసభ వచ్చేసంవత్సరము లండనులో జరుగును.

సంధిరాయబారముల భగ్నము

శ్రీయుత కాశీకృష్ణమాచారిగారి అభిప్రాయములు గుంటూరు, సెప్టెంబరు 8:—అఖిలభారత సనాతనధర్మ వైదికపక్షపు అధ్యక్షులను నాయకులను ఆరు ఆవధాన శిరోమణి కాశీకృష్ణమాచారిగారు సంధిరాయబారముల భగ్నమునకునుగించి ఈ క్రిందిఅభిప్రాయములను తెలిపిరి:—

కాంగ్రెసువారు కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమును తీవ్రముగ సాగించుచున్నందున, ప్రభుత్వమువారు తీవ్రనిరోధ కాసనములను అమలునందుంచి నాయకులను నిర్బంధించుటచే సంధి ప్రయత్నములుజరుగజరగకపోవసాగినంతవఱకు సంధిరాయబారములు జరుపుటకు ఆనుమోదనకు కాలమింకను రావలెదని కాంగ్రెసు నాయకులకు సర్దారు పత్రము వికలభాయి పత్రముగార్లు చెప్పుచుండిరి. పండ్డితమాళవాళిగారి నిర్బంధము కాంగ్రెసు కార్యసంఘమును నిషేధించుటచేసిన ప్రభుత్వమువారుగూడ ఇదే విధముగ అభిప్రాయపడునట్లు తోచుచున్నది. ఆరాయబారముల సంధిరాయమున ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసు నాయకులు ఇచ్చి పుచ్చుకొనవలయునను అభిప్రాయముతో ఈరాయబారములు జరుపలేదు. కాంగ్రెసువారు లాహోరు కాంగ్రెసు తీర్మానములను ప్రమాణముగ నుంచుకొనిరి. రాజ్యసభినిధి భారత కాపక సభలో నొసగిన ఉపశాసనము ప్రభుత్వపక్షమునకు ప్రమాణముగ నుండెను. రెండుపక్షములవారు ప్రతిష్ఠను ప్రాకులాడికే గాని రాజీవిషయమై శ్రద్ధ నహించలేదు. ఇప్పటికికూడ తరుణము మించిపోలేదు మూర్ఖత్వ రాజ తంత్ర వైఖ్యముగల రాజ్యసభినిధి ఏదో ఒకవిధముగ రాజీప్రయత్నములను మరల జరిపి జయము గాంచెదనని నమ్ముచున్నాను. (శ్రీ శ్రీ వై.)

సంధిప్రయత్నములు విఫలమగుటచే నిర్బంధము అధికమగుట

మున్సి ఈశ్వరశరణుగారి అభిప్రాయము అలహాబాద్, సెప్టెంబరు 9:—నిన్నటిదినము పౌరసభ యందువన్యసించుచు సంధిప్రయత్నములు భగ్నమగుటచే ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానమును ఇంకను తీవ్రపరుపగలరనియు ప్రజలు బ్రిటిషుసర్దుబహు-రణ విషయమున తమ సర్వశక్తులను కేంద్రీకరించి పనిచేయుట ఉచితమని మున్సి ఈశ్వరశరణుగారు నూచించిరి. (అ. వై.)

కలకత్తాదగ్గర ఒకశ్రీని అరెస్టు చేయుట

లాహోరు, సెప్టెంబరు 10:—భగవత్ చరణ్ భార్యకు పోలీసువారు కలకత్తాకు సమీపమున గల ఒక ప్రదేశమున అరెస్టుచేసి రెని అనుకొనుచున్నారు. భగవత్ చరణ్ లాహోరుకుంటున్నప్పుడు రివారములకు పూర్వ మిభిమ లాహోరు నుండి పారిపోయెను. (అ. వై.)

న్యాయస్థానవార్తలు

మాననప్రభుదావా

మునసబీ వారనత్వపుకేసు ఫలితము
మదరాసు, సెప్టెంబరు 11:—మునసబీ వారనత్వమును గురించిన దావాయందు వాది గావించిన ఆరోపణలు మాననప్రభుకరముగ నున్నవని చెబుచును లేబడిన ఒకకేసు అప్పీలునందు హైకోర్టులో న్యాయమూర్తి పాండలై గారు నిన్న సాయంత్రము తీర్పు చెప్పిరి.

తిరునల్వేలిజిల్లా పాలికోట గ్రామమునను 24-1-28 న మరణించెను. అతని మైనరు కుమారుని పేర, రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసుకు మానసబీ రిజిస్టరుచేసి సదరు మైనరు తల్లి శిషారప్పై మైనారిటీ తీరువరకు పి. వి. వెంకటాచలం అయ్యరును మునసబుగా నియమించెను. మరణించిన మునసబుయొక్క అవిభక్తపు సోదరుడగు శంకరయ్యరు ఆనునతడు, అతని పినతండ్రి కుమారుడగు మహదేవయ్యరు ఆను నతనిని డిప్యూటీ రిజిస్ట్రార్ పదవికి శిషారప్పచేయును, రివిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసుకు పిటిషను పెట్టుచు అందు “మైనరు తల్లి, వెంకటాచలం అయ్యరువద్దకుండి రు 800 లు పుచ్చుకొని మీ ఆఫీసులో గుమాస్తాగా పనిచేయుచున్న పద్మనాథయ్యరుయొక్క అక్రమముగ ప్రార్థనలనువలన శిషారప్ప చేసెను” అని చెలిసెను.

పిటిషనులోని వైవాక్యములు తనకు మాననప్రభుకరముగ నున్నవని పద్మనాథయ్యరు దావా చెప్పెను. రెవిన్యూ డివిజనులు ఆఫీసు రి దావాను విచారించి, ముద్దాయికి రు 150 లు జరిమానాను, చెల్లింపనిచో 3 నెలల కఠినశిక్షను విధించెను. నెవన్ను జడ్జి అప్పీలులో దీనిని ఖాయపరచెను.

హైకోర్టులో ముద్దాయిచెప్పిన రివిజనపిటిషనునందు న్యాయమూర్తి తీర్పుచెప్పెను, పద్మనాథయ్యరు లంచము పుచ్చుకొన నను ఆరోపణ స్పష్టముగ లేదనియు, అందుచే ముద్దాయిపై కేసు రుద్రపుగాలేదనియు నిర్ణయించి, ముద్దాయిని నోరోషిగా ప్రకటించి శిక్షను రద్దుచేసిరి. కె. ఎస్. జయరామయ్యరు, కస్తూరి శేషగిరిరావు గార్లు ముద్దాయితరపు వాదించిరి.

శాసనోల్లంఘనోద్ద్యమముందు తమాషాగోరిన వారిసంఖ్య

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)
కాసనోల్లంఘనోద్ద్యమమునకు సంబంధించిన శేరములకు నిర్బంధింపబడినవారిలో తమాషా యొసగినవారి సంఖ్యగూర్చి 2-9-30 లేడి గల ప్రకటన బారీచేయబడిన తరువాత, మరి 19 గరు తమ విచారణ సమయముందు తమాషా యొసగుటచే తన, జైలుశిక్ష ననుభవించుచున్న 81 రు గూడ తమాషా యొసగుటచేతన, విడుదల చేయబడిరి. ఇంతవరకు తమాషా యొసగినవారి మొత్తపు సంఖ్య 932.

సి. బి. కాటర్జిల్.
(ఆక్టింగు ఛీఫ్ సెక్రటరీ)

జాతీయ కరపత్రములవై నిషేధపుటుత్తరువు

ఈ క్రింది ప్రభుత్వప్రకటన బారీచేయబడినది. పబ్లిక డిపార్టుమెంటు (జనరలు) లేడి 10-9-30 నెం॥ 271 వెంకటాచల సిటీ క్యాన్సెక్ ప్రెస్సులో ముద్రింపబడినట్టియు టి. సదాశివుడు (సెక్రటరీ కోయంబత్తూరు కాంగ్రెసుకమిటీ) అనువానిచే ప్రకటించబడినట్టియు రెండు కరపత్రములు అందొకటి ఆంగ్లభాషలో “బుది స్టూ డెంటు” నెడివన్ వీమెసాంగు ఫ్రీడమ్ లీమెసోల్” అను శీర్షికలదియును రెండవ కరపత్రము “ది చాయిన్ విఫోరు స్టూ డెంటు” ఇంకొకటి లాజ్ జండాబాద్” అను శీర్షిక గలదియును, ఇండియన్ పీసలకోడ్డు 124-వీ సెక్షనుక్రింద శిక్షార్హముగల బట్టి, సదరు కరపత్రముయొక్క అన్ని ప్రతులును, అందలి యంశముల సంగ్రహమునయినను, లేక భాషాంతరీకరణము నయినను, గలయితర దాఖ్యమెంటును, దొరికినంతవరకు ప్రభుత్వమువారు వశపరుచుకొండరని గవర్నరుగారు యందుమూలమున క్రివిసలు ప్రాసీజరు కోడ్డు 99-వీ సెక్షనుక్రింద ఉత్తరవు గావించుచున్నారు.

(గవర్నరుగారి యుత్తరువు ప్రకారము)
సి. బి. కాటర్జిల్,
ఆక్టింగు ఛీఫ్ సెక్రటరీ.

గ్రంథవిమర్శనము

సంగీత సుధాంబుధి

భారతీయం

గ్రంథకర్త: కె. వి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు.

ప్రకాశకులు: యస్. ఆర్. కంపెనీ వారు, ౧౧/౨౦౬, ఎన్.పి. నేడు, మదరాసు. ౧౯౨౩ సం.

క్రొత్త పేజీ ౪౬౧ పుటలు వెల రూ. ౩.

ఇది 'సంగీత విద్యాధులకు, సంగీతవిద్యా ప్రదాయకులకు విసుగు ఉపయోగించు' కొత్త ప్రాయోగిక. సంగీత విద్యార్థులకు గీతరచనలు తెలుసు విస్తృతమైన స్వరకల్పనలతో ఇందు కూర్చబడింది. ఈ కూర్పు ఈ గ్రంథములలో ప్రాధాన్యము వహించును. లాక్షణికముగా ఇది చాల సంస్కారపాతము. విద్యార్థుల సంతుల్యమైన స్వరత్రయపాఠ్యప్రయోగము ఇందు కానరాదు. లక్షణవివరణ మంత సమగ్రముగా, ఉన్నతవరకు అంత సుభాగము లేదు. పరిభాష తగినంత వాడుకపడలేదు.

ఇందు తొలుత లక్షణసంగ్రహమున్నది. తాళవివరణ మున 'నూతాది తాళములు ౩౫ కీ శ్రీకరాది ౩౫ శేర్లు పై పతకముల వ్రాయబడియున్నవి' అని యున్నది. ఇందలి 'నూతాది' యేమో తెలుపలేదు. తాళక్రమవివరణ మనకు గ్రము. అమ్రుత, ద్రుత, లఘువులు మూడును ౩౫ తాళములకు ప్రసక్తియననియు, సుగ, పుత, కాకపాదములు 'చచ్చుత్తు' టాది ౧౦౮ తాళములందు వచ్చు' ననియు తెలిసి, 'చతురశ్ర, త్రిశ్ర, పిశ్ర, ఖండి, సంగీర్ణము' లను నైపు బాతులను చూపి, ఈ బాతులు లఘువునకు మాత్రమేయని వివర తెలిసి, ఇచ్చట 'దివ్య సంకీర్ణము' నకు ౬ అక్షరములని యెఱుంగునది' అన్నవారు ఆ దివ్యసంగీర్ణమునకు తాళ ప్రస్తారముతో నెట్టిసంబంధము కలదియు వివరింపలేదు. ౩౫ తాళములే కాని ౧౦౮ తాళములు తెలుపలేదు. ఇది విద్యాంసులకు వలదా?

మతి రాగనిర్వచనమువాక్యమే తప్ప. ఇది అజ్ఞత యని కాదు: రచయిత సంగీతాస్త్ర నిష్ణాతలే కాని (తెలుగు) సాహిత్యము అంత తెలిసినవారు కావండుటచే ఈలోపము వాటిల్లినది. ఇక సంపూర్ణ రాగ మనగా సప్తస్వరములను గల రాగము అని వివరణము. కాని వర్ణ రాగములకు సహా సప్తస్వరము లుండును. మతి 'సంపూర్ణ రాగము' లు మొత్తం ౭౨. ఇవి జనక రాగములు, లేక మేళకర్త రాగము లనం బరగును' అన్న సమాధానములోని కివి చేరవు. ఆరోహణావరోహణముల రెండును సప్తస్వరములను క్రమము దప్పక యుండునని సంపూర్ణ రాగములని చెప్పవలసినది.

౭౨ మేళకర్తలను జూపుపథక మిందు రెండు పుటలలో ముద్రించిరి. ఒక పుటలో సగము, తరువాతిపుటలో మిగిలినది. మొత్తము ౭౨ మేళకర్తలను ౧౨ చక్రములలో ఒక్కొక్క చక్రమునకు ఆరేసి వంతున, నుండును. పథకము నిలుపుగ మూడుకంబములుగ చేసికొనగా, నడుమకంబమున రిగధని స్వరముల ప్రకృతి వికృతి భేదములు పాడుగున నడచుచుండ, ఒక ప్రక్క శుద్ధ మధ్యమరాగములు ౩౬ ను ౬ చక్రములలోను, రెండవ ప్రక్క ప్రతిమధ్యమరాగములు ౩౬ ను ౬ చక్రములలోను సర్దుకొనును. అన్నిటికిని రిగధని వివరము పొడవున సామాన్యము. కాబట్టి పథకము ౬ చక్రములకు పుండవలెను. కాని ఇందు పుట చిన్నదగుటచే ముల పొడవున పథకము రెండుగా విడిచి చెలియొక గేసిరి. దానివలన తొలిపుటలో మొదటి ఆయుచక్రము మొదటి మూడు (౧, ౨, ౩, చక్రములు) ఒక ప్రక్క, ఆయుచక్రములలోని మొదటి మూడు (౪, ౫, ౬, ౭) రెండవ ప్రక్కను వచ్చినవి; అట్లే రెండవపుటలో ౮, చక్రములు ఒక ప్రక్కను, ౧౦, ౧౧, ౧౨, ౧౩, ౧౪, ౧౫, ౧౬, ౧౭, ౧౮, ౧౯, ౨౦, ౨౧, ౨౨, ౨౩, ౨౪, ౨౫, ౨౬, ౨౭, ౨౮, ౨౯, ౩౦, ౩౧, ౩౨, ౩౩, ౩౪, ౩౫, ౩౬, ౩౭, ౩౮, ౩౯, ౪౦, ౪౧, ౪౨, ౪౩, ౪౪, ౪౫, ౪౬, ౪౭, ౪౮, ౪౯, ౫౦, ౫౧, ౫౨, ౫౩, ౫౪, ౫౫, ౫౬, ౫౭, ౫౮, ౫౯, ౬౦, ౬౧, ౬౨, ౬౩, ౬౪, ౬౫, ౬౬, ౬౭, ౬౮, ౬౯, ౭౦, ౭౧, ౭౨, ౭౩, ౭౪, ౭౫, ౭౬, ౭౭, ౭౮, ౭౯, ౮౦, ౮౧, ౮౨, ౮౩, ౮౪, ౮౫, ౮౬, ౮౭, ౮౮, ౮౯, ౯౦, ౯౧, ౯౨, ౯౩, ౯౪, ౯౫, ౯౬, ౯౭, ౯౮, ౯౯, ౧౦౦, ౧౦౧, ౧౦౨, ౧౦౩, ౧౦౪, ౧౦౫, ౧౦౬, ౧౦౭, ౧౦౮, ౧౦౯, ౧౧౦, ౧౧౧, ౧౧౨, ౧౧౩, ౧౧౪, ౧౧౫, ౧౧౬, ౧౧౭, ౧౧౮, ౧౧౯, ౧౨౦, ౧౨౧, ౧౨౨, ౧౨౩, ౧౨౪, ౧౨౫, ౧౨౬, ౧౨౭, ౧౨౮, ౧౨౯, ౧౩౦, ౧౩౧, ౧౩౨, ౧౩౩, ౧౩౪, ౧౩౫, ౧౩౬, ౧౩౭, ౧౩౮, ౧౩౯, ౧౪౦, ౧౪౧, ౧౪౨, ౧౪౩, ౧౪౪, ౧౪౫, ౧౪౬, ౧౪౭, ౧౪౮, ౧౪౯, ౧౫౦, ౧౫౧, ౧౫౨, ౧౫౩, ౧౫౪, ౧౫౫, ౧౫౬, ౧౫౭, ౧౫౮, ౧౫౯, ౧౬౦, ౧౬౧, ౧౬౨, ౧౬౩, ౧౬౪, ౧౬౫, ౧౬౬, ౧౬౭, ౧౬౮, ౧౬౯, ౧౭౦, ౧౭౧, ౧౭౨, ౧౭౩, ౧౭౪, ౧౭౫, ౧౭౬, ౧౭౭, ౧౭౮, ౧౭౯, ౧౮౦, ౧౮౧, ౧౮౨, ౧౮౩, ౧౮౪, ౧౮౫, ౧౮౬, ౧౮౭, ౧౮౮, ౧౮౯, ౧౯౦, ౧౯౧, ౧౯౨, ౧౯౩, ౧౯౪, ౧౯౫, ౧౯౬, ౧౯౭, ౧౯౮, ౧౯౯, ౨౦౦, ౨౦౧, ౨౦౨, ౨౦౩, ౨౦౪, ౨౦౫, ౨౦౬, ౨౦౭, ౨౦౮, ౨౦౯, ౨౧౦, ౨౧౧, ౨౧౨, ౨౧౩, ౨౧౪, ౨౧౫, ౨౧౬, ౨౧౭, ౨౧౮, ౨౧౯, ౨౨౦, ౨౨౧, ౨౨౨, ౨౨౩, ౨౨౪, ౨౨౫, ౨౨౬, ౨౨౭, ౨౨౮, ౨౨౯, ౨౩౦, ౨౩౧, ౨౩౨, ౨౩౩, ౨౩౪, ౨౩౫, ౨౩౬, ౨౩౭, ౨౩౮, ౨౩౯, ౨౪౦, ౨౪౧, ౨౪౨, ౨౪౩, ౨౪౪, ౨౪౫, ౨౪౬, ౨౪౭, ౨౪౮, ౨౪౯, ౨౫౦, ౨౫౧, ౨౫౨, ౨౫౩, ౨౫౪, ౨౫౫, ౨౫౬, ౨౫౭, ౨౫౮, ౨౫౯, ౨౬౦, ౨౬౧, ౨౬౨, ౨౬౩, ౨౬౪, ౨౬౫, ౨౬౬, ౨౬౭, ౨౬౮, ౨౬౯, ౨౭౦, ౨౭౧, ౨౭౨, ౨౭౩, ౨౭౪, ౨౭౫, ౨౭౬, ౨౭౭, ౨౭౮, ౨౭౯, ౨౮౦, ౨౮౧, ౨౮౨, ౨౮౩, ౨౮౪, ౨౮౫, ౨౮౬, ౨౮౭, ౨౮౮, ౨౮౯, ౨౯౦, ౨౯౧, ౨౯౨, ౨౯౩, ౨౯౪, ౨౯౫, ౨౯౬, ౨౯౭, ౨౯౮, ౨౯౯, ౩౦౦, ౩౦౧, ౩౦౨, ౩౦౩, ౩౦౪, ౩౦౫, ౩౦౬, ౩౦౭, ౩౦౮, ౩౦౯, ౩౧౦, ౩౧౧, ౩౧౨, ౩౧౩, ౩౧౪, ౩౧౫, ౩౧౬, ౩౧౭, ౩౧౮, ౩౧౯, ౩౨౦, ౩౨౧, ౩౨౨, ౩౨౩, ౩౨౪, ౩౨౫, ౩౨౬, ౩౨౭, ౩౨౮, ౩౨౯, ౩౩౦, ౩౩౧, ౩౩౨, ౩౩౩, ౩౩౪, ౩౩౫, ౩౩౬, ౩౩౭, ౩౩౮, ౩౩౯, ౩౪౦, ౩౪౧, ౩౪౨, ౩౪౩, ౩౪౪, ౩౪౫, ౩౪౬, ౩౪౭, ౩౪౮, ౩౪౯, ౩౫౦, ౩౫౧, ౩౫౨, ౩౫౩, ౩౫౪, ౩౫౫, ౩౫౬, ౩౫౭, ౩౫౮, ౩౫౯, ౩౬౦, ౩౬౧, ౩౬౨, ౩౬౩, ౩౬౪, ౩౬౫, ౩౬౬, ౩౬౭, ౩౬౮, ౩౬౯, ౩౭౦, ౩౭౧, ౩౭౨, ౩౭౩, ౩౭౪, ౩౭౫, ౩౭౬, ౩౭౭, ౩౭౮, ౩౭౯, ౩౮౦, ౩౮౧, ౩౮౨, ౩౮౩, ౩౮౪, ౩౮౫, ౩౮౬, ౩౮౭, ౩౮౮, ౩౮౯, ౩౯౦, ౩౯౧, ౩౯౨, ౩౯౩, ౩౯౪, ౩౯౫, ౩౯౬, ౩౯౭, ౩౯౮, ౩౯౯, ౪౦౦, ౪౦౧, ౪౦౨, ౪౦౩, ౪౦౪, ౪౦౫, ౪౦౬, ౪౦౭, ౪౦౮, ౪౦౯, ౪౧౦, ౪౧౧, ౪౧౨, ౪౧౩, ౪౧౪, ౪౧౫, ౪౧౬, ౪౧౭, ౪౧౮, ౪౧౯, ౪౨౦, ౪౨౧, ౪౨౨, ౪౨౩, ౪౨౪, ౪౨౫, ౪౨౬, ౪౨౭, ౪౨౮, ౪౨౯, ౪౩౦, ౪౩౧, ౪౩౨, ౪౩౩, ౪౩౪, ౪౩౫, ౪౩౬, ౪౩౭, ౪౩౮, ౪౩౯, ౪౪౦, ౪౪౧, ౪౪౨, ౪౪౩, ౪౪౪, ౪౪౫, ౪౪౬, ౪౪౭, ౪౪౮, ౪౪౯, ౪౫౦, ౪౫౧, ౪౫౨, ౪౫౩, ౪౫౪, ౪౫౫, ౪౫౬, ౪౫౭, ౪౫౮, ౪౫౯, ౪౬౦, ౪౬౧, ౪౬౨, ౪౬౩, ౪౬౪, ౪౬౫, ౪౬౬, ౪౬౭, ౪౬౮, ౪౬౯, ౪౭౦, ౪౭౧, ౪౭౨, ౪౭౩, ౪౭౪, ౪౭౫, ౪౭౬, ౪౭౭, ౪౭౮, ౪౭౯, ౪౮౦, ౪౮౧, ౪౮౨, ౪౮౩, ౪౮౪, ౪౮౫, ౪౮౬, ౪౮౭, ౪౮౮, ౪౮౯, ౪౯౦, ౪౯౧, ౪౯౨, ౪౯౩, ౪౯౪, ౪౯౫, ౪౯౬, ౪౯౭, ౪౯౮, ౪౯౯, ౫౦౦, ౫౦౧, ౫౦౨, ౫౦౩, ౫౦౪, ౫౦౫, ౫౦౬, ౫౦౭, ౫౦౮, ౫౦౯, ౫౧౦, ౫౧౧, ౫౧౨, ౫౧౩, ౫౧౪, ౫౧౫, ౫౧౬, ౫౧౭, ౫౧౮, ౫౧౯, ౫౨౦, ౫౨౧, ౫౨౨, ౫౨౩, ౫౨౪, ౫౨౫, ౫౨౬, ౫౨౭, ౫౨౮, ౫౨౯, ౫౩౦, ౫౩౧, ౫౩౨, ౫౩౩, ౫౩౪, ౫౩౫, ౫౩౬, ౫౩౭, ౫౩౮, ౫౩౯, ౫౪౦, ౫౪౧, ౫౪౨, ౫౪౩, ౫౪౪, ౫౪౫, ౫౪౬, ౫౪౭, ౫౪౮, ౫౪౯, ౫౫౦, ౫౫౧, ౫౫౨, ౫౫౩, ౫౫౪, ౫౫౫, ౫౫౬, ౫౫౭, ౫౫౮, ౫౫౯, ౫౬౦, ౫౬౧, ౫౬౨, ౫౬౩, ౫౬౪, ౫౬౫, ౫౬౬, ౫౬౭, ౫౬౮, ౫౬౯, ౫౭౦, ౫౭౧, ౫౭౨, ౫౭౩, ౫౭౪, ౫౭౫, ౫౭౬, ౫౭౭, ౫౭౮, ౫౭౯, ౫౮౦, ౫౮౧, ౫౮౨, ౫౮౩, ౫౮౪, ౫౮౫, ౫౮౬, ౫౮౭, ౫౮౮, ౫౮౯, ౫౯౦, ౫౯౧, ౫౯౨, ౫౯౩, ౫౯౪, ౫౯౫, ౫౯౬, ౫౯౭, ౫౯౮, ౫౯౯, ౬౦౦, ౬౦౧, ౬౦౨, ౬౦౩, ౬౦౪, ౬౦౫, ౬౦౬, ౬౦౭, ౬౦౮, ౬౦౯, ౬౧౦, ౬౧౧, ౬౧౨, ౬౧౩, ౬౧౪, ౬౧౫, ౬౧౬, ౬౧౭, ౬౧౮, ౬౧౯, ౬౨౦, ౬౨౧, ౬౨౨, ౬౨౩, ౬౨౪, ౬౨౫, ౬౨౬, ౬౨౭, ౬౨౮, ౬౨౯, ౬౩౦, ౬౩౧, ౬౩౨, ౬౩౩, ౬౩౪, ౬౩౫, ౬౩౬, ౬౩౭, ౬౩౮, ౬౩౯, ౬౪౦, ౬౪౧, ౬౪౨, ౬౪౩, ౬౪౪, ౬౪౫, ౬౪౬, ౬౪౭, ౬౪౮, ౬౪౯, ౬౫౦, ౬౫౧, ౬౫౨, ౬౫౩, ౬౫౪, ౬౫౫, ౬౫౬, ౬౫౭, ౬౫౮, ౬౫౯, ౬౬౦, ౬౬౧, ౬౬౨, ౬౬౩, ౬౬౪, ౬౬౫, ౬౬౬, ౬౬౭, ౬౬౮, ౬౬౯, ౬౭౦, ౬౭౧, ౬౭౨, ౬౭౩, ౬౭౪, ౬౭౫, ౬౭౬, ౬౭౭, ౬౭౮, ౬౭౯, ౬౮౦, ౬౮౧, ౬౮౨, ౬౮౩, ౬౮౪, ౬౮౫, ౬౮౬, ౬౮౭, ౬౮౮, ౬౮౯, ౬౯౦, ౬౯౧, ౬౯౨, ౬౯౩, ౬౯౪, ౬౯౫, ౬౯౬, ౬౯౭, ౬౯౮, ౬౯౯, ౭౦౦, ౭౦౧, ౭౦౨, ౭౦౩, ౭౦౪, ౭౦౫, ౭౦౬, ౭౦౭, ౭౦౮, ౭౦౯, ౭౧౦, ౭౧౧, ౭౧౨, ౭౧౩, ౭౧౪, ౭౧౫, ౭౧౬, ౭౧౭, ౭౧౮, ౭౧౯, ౭౨౦, ౭౨౧, ౭౨౨, ౭౨౩, ౭౨౪, ౭౨౫, ౭౨౬, ౭౨౭, ౭౨౮, ౭౨౯, ౭౩౦, ౭౩౧, ౭౩౨, ౭౩౩, ౭౩౪, ౭౩౫, ౭౩౬, ౭౩౭, ౭౩౮, ౭౩౯, ౭౪౦, ౭౪౧, ౭౪౨, ౭౪౩, ౭౪౪, ౭౪౫, ౭౪౬, ౭౪౭, ౭౪౮, ౭౪౯, ౭౫౦, ౭౫౧, ౭౫౨, ౭౫౩, ౭౫౪, ౭౫౫, ౭౫౬, ౭౫౭, ౭౫౮, ౭౫౯, ౭౬౦, ౭౬౧, ౭౬౨, ౭౬౩, ౭౬౪, ౭౬౫, ౭౬౬, ౭౬౭, ౭౬౮, ౭౬౯, ౭౭౦, ౭౭౧, ౭౭౨, ౭౭౩, ౭౭౪, ౭౭౫, ౭౭౬, ౭౭౭, ౭౭౮, ౭౭౯, ౭౮౦, ౭౮౧, ౭౮౨, ౭౮౩, ౭౮౪, ౭౮౫, ౭౮౬, ౭౮౭, ౭౮౮, ౭౮౯, ౭౯౦, ౭౯౧, ౭౯౨, ౭౯౩, ౭౯౪, ౭౯౫, ౭౯౬, ౭౯౭, ౭౯౮, ౭౯౯, ౮౦౦, ౮౦౧, ౮౦౨, ౮౦౩, ౮౦౪, ౮౦౫, ౮౦౬, ౮౦౭, ౮౦౮, ౮౦౯, ౮౧౦, ౮౧౧, ౮౧౨, ౮౧౩, ౮౧౪, ౮౧౫, ౮౧౬, ౮౧౭, ౮౧౮, ౮౧౯, ౮౨౦, ౮౨౧, ౮౨౨, ౮౨౩, ౮౨౪, ౮౨౫, ౮౨౬, ౮౨౭, ౮౨౮, ౮౨౯, ౮౩౦, ౮౩౧, ౮౩౨, ౮౩౩, ౮౩౪, ౮౩౫, ౮౩౬, ౮౩౭, ౮౩౮, ౮౩౯, ౮౪౦, ౮౪౧, ౮౪౨, ౮౪౩, ౮౪౪, ౮౪౫, ౮౪౬, ౮౪౭, ౮౪౮, ౮౪౯, ౮౫౦, ౮౫౧, ౮౫౨, ౮౫౩, ౮౫౪, ౮౫౫, ౮౫౬, ౮౫౭, ౮౫౮, ౮౫౯, ౮౬౦, ౮౬౧, ౮౬౨, ౮౬౩, ౮౬౪, ౮౬౫, ౮౬౬, ౮౬౭, ౮౬౮, ౮౬౯, ౮౭౦, ౮౭౧, ౮౭౨, ౮౭౩, ౮౭౪, ౮౭౫, ౮౭౬, ౮౭౭, ౮౭౮, ౮౭౯, ౮౮౦, ౮౮౧, ౮౮౨, ౮౮౩, ౮౮౪, ౮౮౫, ౮౮౬, ౮౮౭, ౮౮౮, ౮౮౯, ౮౯౦, ౮౯౧, ౮౯౨, ౮౯౩, ౮౯౪, ౮౯౫, ౮౯౬, ౮౯౭, ౮౯౮, ౮౯౯, ౯౦౦, ౯౦౧, ౯౦౨, ౯౦౩, ౯౦౪, ౯౦౫, ౯౦౬, ౯౦౭, ౯౦౮, ౯౦౯, ౯౧౦, ౯౧౧, ౯౧౨, ౯౧౩, ౯౧౪, ౯౧౫, ౯౧౬, ౯౧౭, ౯౧౮, ౯౧౯, ౯౨౦, ౯౨౧, ౯౨౨, ౯౨౩, ౯౨౪, ౯౨౫, ౯౨౬, ౯౨౭, ౯౨౮, ౯౨౯, ౯౩౦, ౯౩౧, ౯౩౨, ౯౩౩, ౯౩౪, ౯౩౫, ౯౩౬, ౯౩౭, ౯౩౮, ౯౩౯, ౯౪౦, ౯౪౧, ౯౪౨, ౯౪౩, ౯౪౪, ౯౪౫, ౯౪౬, ౯౪౭, ౯౪౮, ౯౪౯, ౯౫౦, ౯౫౧, ౯౫౨, ౯౫౩, ౯౫౪, ౯౫౫, ౯౫౬, ౯౫౭, ౯౫౮, ౯౫౯, ౯౬౦, ౯౬౧, ౯౬౨, ౯౬౩, ౯౬౪, ౯౬౫, ౯౬౬, ౯౬౭, ౯౬౮, ౯౬౯, ౯౭౦, ౯౭౧, ౯౭౨, ౯౭౩, ౯౭౪, ౯౭౫, ౯౭౬, ౯౭౭, ౯౭౮, ౯౭౯, ౯౮౦, ౯౮౧, ౯౮౨, ౯౮౩, ౯౮౪, ౯౮౫, ౯౮౬, ౯౮౭, ౯౮౮, ౯౮౯, ౯౯౦, ౯౯౧, ౯౯౨, ౯౯౩, ౯౯౪, ౯౯౫, ౯౯౬, ౯౯౭, ౯౯౮, ౯౯౯, ౧౦౦౦, ౧౦౦౧, ౧౦౦౨, ౧౦౦౩, ౧౦౦౪, ౧౦౦౫, ౧౦౦౬, ౧౦౦౭, ౧౦౦౮, ౧౦౦౯, ౧౦౧౦, ౧౦౧౧, ౧౦౧౨, ౧౦౧౩, ౧౦౧౪, ౧౦౧౫, ౧౦౧౬, ౧౦౧౭, ౧౦౧౮, ౧౦౧౯, ౧౦౨౦, ౧౦౨౧, ౧౦౨౨, ౧౦౨౩, ౧౦౨౪, ౧౦౨౫, ౧౦౨౬, ౧౦౨౭, ౧౦౨౮, ౧౦౨౯, ౧౦౩౦, ౧౦౩౧, ౧౦౩౨, ౧౦౩౩, ౧౦౩౪, ౧౦౩౫, ౧౦౩౬, ౧౦౩౭, ౧౦౩౮, ౧౦౩౯, ౧౦౪౦, ౧౦౪౧, ౧౦౪౨, ౧౦౪౩, ౧౦౪౪, ౧౦౪౫, ౧౦౪౬, ౧౦౪౭, ౧౦౪౮, ౧౦౪౯, ౧౦౫౦, ౧౦౫౧, ౧౦౫౨, ౧౦౫౩, ౧౦౫౪, ౧౦౫౫, ౧౦౫౬, ౧౦౫౭, ౧౦౫౮, ౧౦౫౯, ౧౦౬౦, ౧౦౬౧, ౧౦౬౨, ౧౦౬౩, ౧౦౬౪, ౧౦౬౫, ౧౦౬౬, ౧౦౬౭, ౧౦౬౮, ౧౦౬౯, ౧౦౭౦, ౧౦౭౧, ౧౦౭౨, ౧౦౭౩, ౧౦౭౪, ౧౦౭౫, ౧౦౭౬, ౧౦౭౭, ౧౦౭౮, ౧౦౭౯, ౧౦౮౦, ౧౦౮౧, ౧౦౮౨, ౧౦౮౩, ౧౦౮౪, ౧౦౮౫, ౧౦౮౬, ౧౦౮౭, ౧౦౮౮, ౧౦౮౯, ౧౦౯౦, ౧౦౯౧, ౧౦౯౨, ౧౦౯౩, ౧౦౯౪, ౧౦౯౫, ౧౦౯౬, ౧౦౯౭, ౧౦౯౮, ౧౦౯౯, ౧౧౦౦, ౧౧౦౧, ౧౧౦౨, ౧౧౦౩, ౧౧౦౪, ౧౧౦౫, ౧౧౦౬, ౧౧౦౭, ౧౧౦౮, ౧౧౦౯, ౧౧౧౦, ౧౧౧౧, ౧౧౧౨, ౧౧౧౩, ౧౧౧౪, ౧౧౧౫, ౧౧౧౬, ౧౧౧౭, ౧౧౧౮, ౧౧౧౯, ౧౧౨౦, ౧౧౨౧, ౧౧౨౨, ౧౧౨౩, ౧౧౨౪, ౧౧౨౫, ౧౧౨౬, ౧౧౨౭, ౧౧౨౮, ౧౧౨౯, ౧౧౩౦, ౧౧౩౧, ౧౧౩౨, ౧౧౩౩, ౧౧౩౪, ౧౧౩౫, ౧౧౩౬, ౧౧౩౭, ౧౧౩౮, ౧౧౩౯, ౧౧౪౦, ౧౧౪౧, ౧౧౪౨, ౧౧౪౩, ౧౧౪౪, ౧౧౪౫, ౧౧౪౬, ౧౧౪౭, ౧౧౪౮, ౧౧౪౯, ౧౧౫౦, ౧౧౫౧, ౧౧౫౨, ౧౧౫౩, ౧౧౫౪, ౧౧౫౫, ౧౧౫౬, ౧౧౫౭, ౧౧౫౮, ౧౧౫౯, ౧౧౬౦, ౧౧౬౧, ౧౧౬౨, ౧౧౬౩, ౧౧౬౪, ౧౧౬౫, ౧౧౬౬, ౧౧౬౭, ౧౧౬౮, ౧౧౬౯, ౧౧౭౦, ౧౧౭౧, ౧౧౭౨, ౧౧౭౩, ౧౧౭౪, ౧౧౭౫, ౧౧౭౬, ౧౧౭౭, ౧౧౭౮, ౧౧౭౯, ౧౧౮౦, ౧౧౮౧, ౧౧౮౨, ౧౧౮౩, ౧౧౮౪, ౧౧౮౫, ౧౧౮౬, ౧౧౮౭, ౧౧౮౮, ౧౧౮౯, ౧౧౯౦, ౧౧౯౧, ౧౧౯౨, ౧౧౯౩, ౧౧౯౪, ౧౧౯౫, ౧౧౯౬, ౧౧౯౭, ౧౧౯౮, ౧౧౯౯, ౧౨౦౦, ౧౨౦౧, ౧౨౦౨, ౧౨౦౩, ౧౨౦౪, ౧౨౦౫, ౧౨౦౬, ౧౨౦౭, ౧౨౦౮, ౧౨౦౯, ౧౨౧౦, ౧౨౧౧, ౧౨౧౨, ౧౨౧౩, ౧౨౧౪, ౧౨౧౫, ౧౨౧౬, ౧౨౧౭, ౧౨౧౮, ౧౨౧౯, ౧౨౨౦, ౧౨౨౧, ౧౨౨౨, ౧౨౨౩, ౧౨౨౪, ౧౨౨౫, ౧౨౨౬, ౧౨౨౭, ౧౨౨౮, ౧౨౨౯, ౧౨౩౦, ౧౨౩౧, ౧౨౩౨, ౧౨౩౩, ౧౨౩౪, ౧౨౩౫, ౧౨౩౬, ౧౨౩౭, ౧౨౩౮, ౧౨౩౯, ౧౨౪౦, ౧౨౪౧, ౧౨౪౨, ౧౨౪౩, ౧౨౪౪, ౧౨౪౫, ౧౨౪౬, ౧౨౪౭, ౧౨౪౮, ౧౨౪౯, ౧౨౫౦, ౧౨౫౧, ౧౨౫౨, ౧౨౫౩, ౧౨౫౪, ౧౨౫౫, ౧౨౫౬, ౧౨౫౭, ౧౨౫౮, ౧౨౫౯, ౧౨౬౦, ౧౨౬౧, ౧౨౬౨, ౧౨౬౩, ౧౨౬

గ్రంథస్వీకారము

(భారతీయం)

బ్రహ్మసూత్రము

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

కంఠము

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

సంఘసంస్కారము

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

(1) తోడ్పాటి

(వికాస ఆంగ్లసాహిత్యము)

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

(2) బాలసతీకథావళి

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

1930 సం.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

చిత్రలేఖనము

(భారతీయం)

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

1930 సం.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

ఉత్తరరాములము

(వివిధ అంశముల సాహిత్యము)

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

గ్రంథకర్త: 'వివేక' పేరకయ్యవంతులుగారు. విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

"కుంభ"

గ్రంథకర్త:

విలాసము: కేరళా వేంకటసుబ్బారావుగారు. గాంధీగ్రంథం, కాకినాడ.

నవనవలీ చందాదారుల

కొక విజ్ఞప్తి

నవనవలీకి శ్రీయత శ్రీగిరిరాజు వెంకటసుబ్బయ్యగారిని 8-9-30 తేదీనుండి మా ఆంధ్రపత్రికకు, భారతీకి ఏజెంటుగా నుండునట్లు యేర్పాటు చేయున్నాము గాన నవనవలీ యందును చందాదారులు నడచు తేదీయంతరమునుండి వారికిగాని, లేక వారి అనుమతి బొందినవారికిగాని చందాలను చెల్లించి పత్రికను స్వీకరింప బ్రార్థింతులు.

వ్యవస్థాపకుడు.

వివేకమాసముడిపు - (నాటకము)

(వివేకమాసము. ఆరవము)

డివిమైజాన ౫౩ పుటలు. వెల యెనిమిదిరూపాయలు.

సం॥ ౧౯౩౦.

గ్రంథకర్త: డా॥ బి. పి. సుబ్బయ్యగారు, బి. పి. వి. యర్, పద్మావతి, బాద్మిపుకొ మదరాసు.

సాతశాలలు వాఙ్మయము

శేషి శేలుకదేశమున ప్రారంభ, మాధ్యమిక పాఠశాల విద్యార్థులకొరకు తెలుగుపాఠశాలలు మొదలయిన పుస్తకములను ప్రకటించువారు పెక్కురున్నారు. వారిలోను వివేకగ్రంథాలను స్వలింగువారు ముగ్ధులొకరిని బయలుపెట్టుచున్నారు. ఇట్లు వ్యవస్థపరచిన గ్రంథములు తండ్రిపతంజలములు. గ్రంథకర్తలు ప్రకాశకులు తమ పలుకుబడి మొదలయినవారిని ప్రయోగించి తమ గ్రంథముల పై పాఠ్య గ్రంథ నిర్ణయ సంఘమువారి ఆమోదము ప్రసాదము పొందుదురు. ఈ ముద్ర గ్రంథముయొక్క స్వల్పక్షణ సంపన్నతను సూచించును.

పై మూడు తెగలవారికి గ్రంథముల మంచి పెట్టెలతో పనితేడు. మొదటి యిరువైదేలవారికి కావలసినది ధనము. మూడవ తెగవారికి ప్రతిభ. ఈ పుస్తకముల కట్టలను నిరంతరము బడికిని యింటికిని తమ కర్మకాండయిన మోక్షమును పొందు విద్యార్థులు. ఒకొక్కపుడు స్వరూపమునుబట్టికాని, విషయములనుబట్టికాని యిందుకు విలువయైన లేకపోయిన ఈ పుస్తకములను ఆంగ్లీక మన క్రయమును తమయొక్కపాఠ్య అయినను వేంకటేశ్వరుల ముందు పుస్తకములను కొనిపలసినవారు విద్యార్థుల పాఠముల కర్తలు. ఇట్లు క్రియాచతుర్ముఖముల యీ గ్రంథములలో నూటికి తొమ్మిది ముగ్ధులొకరు. ఇదియే కాదు- చానకములు కూడ ఇందు కార్యగ్రంథములే ప్రమాణము. ప్రకృతి బట్టి గ్రంథములలో నొకటియను 'బాలరామాయణము'ను పరిశీలించు.

ఈ బాలరామాయణము నెల్లా, యం. పి. శర్మ కంపెనీవారు 'Sarama's Children's Classics No. 2.' గా ప్రకటించినారు. 'Children's Series' అని ఉండుటచే బిరుదైన 'శేక్స్పియర్ ప్రకాశకుల తెగలో చేరినవారని వేరగ చెప్పక కక్కర లేదు. గ్రంథకర్త: వాసుదేవరావు, మాసమ్మి ముగారు. క్రాసు తిరుటల వైజాన 88 పుటలు. ఒకవైపు అచ్చు చెండువైపుల కవచములను అనుకూలముగనుండు కాగితములు. పలుకని కాగితపు వైపు. వెల ౧-౦-౦ ఇది బాహ్య స్వరూపము. ఇక అంతః స్వరూప విషయమును ప్రసిద్ధముగు రామాయణ కథ ఇందు వచనమున నున్నది. ఒకమారు ఆమూల్యము రామాయణమును విన్న మునుష్యుడైన క్రమభంగము లేక కథను చెప్పగలడు. ఇందు బాలకాండమున విశ్వామిత్రయోగగర్భమునకు పూర్వమే ఆహల్యాకాపవిమోచనము కలదు. ఇట్లు ఏరామాయణమునగలదో! యాగపరశురామునకు పూర్వము రామునకు ఆస్త్రశాస్త్రముల నచ్చి నట్లుండ ఇందు తరువాత ఇచ్చి నట్లు న్నది. సీతా స్వయంవరము, కైకా మంధరల సంవాదము మున్నగునవి అపారశక్తిముగా అధికముగ చెంది ప్రసంగింపబడినవి.

'రాముడు తానుబోయిన దిక్కును ద్రించి వెంటవచ్చి తన్ను రక్షించునను నపేక్షతో సీత తన యెంటిమీది సామ్యముతోని చీరపైలె గొంచెము చింపి వాని నందులో గట్టి క్రింద పడచేసి యుండెను. ఆ గుఱుకుల ననుసరించి యామగ్రమున నామెను వెదకుచు రామలక్ష్మణు లరుగుచుండిరి.' పుట ౫౬.

నగలములను సుగ్రీవుడు చూచినాడు కాని రామలక్ష్మణు లంతకమునుపు చూడలేదు.

పరశురాముడు

'ఇదిగో శే నికవదియొక్క మారులు శ్రుతియులను నాశముచేసిన దీక్షనున్నుచేతనే.' పు. ౨౪.

అన్నాడు. గొడ్డలిచేతకాని ధనముచేత కాదు.

ఇట్టి అసందర్భములను ఎన్నిటివైన చూపవచ్చును.

రచనావిధానము

'ఇట్టి యానందపరమయమున నొక వృద్ధు డిరువురు బాలరథోపచ్ఛి నగరులోనకు బోవడమే ద్వారకాపాలకులయొద్ద కరిగి, యా ముద్రపతి కావలసినానో శేమయో శెప్పెను. పు. ౧౮. 'వినప సీ కుభవార్తను దశరథునకు చెలుపవలెననియు మధుమాలార్తమున వీరికి తెలిపి దేయవలెననియు నందుకు సమ్మతింపబంధుడన పరివారసమేంద్ర మహార్తమునకు రావలసి నదనియు జనకసుహరాజు దశరథునకు కుభలేఖ నంపెను.

పుట ౨౩.

అను జక్కని బట్టాఁబు కలదు. ౧.
'అవలంబిండు' - పుట. ౭.
'వీడో నొకటి' - పుట. ౮.
'మగ్గుటికిని', 'నలుపులును' - పుట. ౮.
'యజ్ఞ యాగము సంరక్షణవేయుట' - పుట ౧౧.
'హస్తరక్తి-మలేడ', 'సంకోశించెను' - పుట ౧౨.
'బాజాసనమున విల్లెక్కు పెట్టి' - పు. ౧౪.
'బాణము' - పు. ౨౪. (విల్లు అనునర్థమున.)
'యువరాజ్యాభిషేకము' - పు. ౨౬.
'శ్వేచ్ఛపుత్రునకు, 'భ్రష్టుని' - పు. ౩౫.
'అసత్యవాదుని' - పు. ౩౯.
'సూరిభీకరమ్మగణము' - పు. ౪౧.
'కాసల్యాగ్రస్థున నుద్బవించిన ముత్యంబు' - పు. ౪౨.

'మోడి' - పు. ౪౩.
'అభిషేచించుట' - పు. ౪౭.
'లేడి' - పు. ౫౧.
'బ్రతిమాలు' - పు. ౫౧.
'ఏదోనొకయొక్క' - పు. ౫౭.
'తిరిగిదిరికి' - పు. ౫౯.
'మేడయు' - పు. ౬౨.
'తోడికాండ్రు' - పు. ౬౩.
'నిశ్చేష్టిగుల' - పు. ౬౯.
'మేళునాధుడు' - పు. ౭౩.
'అలివికామండెను' - పు. ౭౪.
'సూర్యచాచలు' - పు. ౭౫.

లోకంబుకన్యాశుమన ఇంకను ఇట్టివి కుప్పలుగ గలవు. ఇవి గ్రంథకర్తకు గ్రంథరచనమునకు యధికారమును తెలుపగలవు. దీనికిదోడుగ అచ్చుతప్పులు లేకకు మిక్కిలిగ నున్నవి.

'ఒకానొకప్పుడు మీరు నయ్యోగము చేయుదురు. యయ్యోగకార్యమున మనసుంచిచేసి యజమానుని సంకసపరచిన మీకే లాభమును'.

ఇది మామత్యక్రమములన తెలిసికొనవలసినదీక్షిగ పేర్కొనబడినది. దాస్యమును బోధించుటకూ నీతి?—

ఏనవిధమున సంపన్నుడు నీ గ్రంథముకొ మొన్నగలన I ఫారము విద్యార్థులకు Non-detailed-పాఠ్య గ్రంథముగా నియమింపబడినది. విద్యార్థులందరి కథను తెలిసికొని స్వయముగ వ్యాసములను వ్రాయవలసియుండును. కావున భావ, భాసము చెందును వారి యారచనలయందు ప్రధానములు. ఇట్టి గ్రంథములను బదులు పాఠ్య వ్రాతను వ్రాయగలుగుకో! వారికి భావయం చెంత ప్రవేశము గలుగునో!! దైవమునకే యెరుక!!!

ఈ పుస్తకమున ప్రకాశకులు కావించిన ప్రకటనమొకటి యిట్లున్నది:

దొంగ లున్నారే—బాగ్రత!

మా గ్రంథములను ఆంగ్లలోకంబున యుండు వ్యాప్తి కనుగొని మానాభిమానములగు కొందరు పుస్తకవ్యాపారులు మాపుస్తకములపేర్లనంటితే 'పేర్లు'పేర్లు ముద్రించి అమ్ముచున్నారనిన్ని మాపుస్తకములకయి వ్రాయునప్పుడు తమ పుస్తకముల పంపి మోసించుచున్నారనిన్ని వినుచున్నాము. ఈవిషయమునబట్టియే మా గ్రంథముల ప్రసిద్ధి విశేషముననున్నది. మా పుస్తకములకై వ్రాయువారు.

“ఎం. పి. శర్మకంపెనీవారిచే 'ప్రకటించబడినవని' మాడ వ్రాసి ఆంగ్లసారస్వత చోరశిఖామణుల మోసమునుండి తప్పించుకొందురు గాకయని తెలియజేయబడినది.”

ఈ ప్రకటనమునుబట్టి ప్రకాశకులు మాత్రమే నష్టము కలుగుతున్నదని తెలియవచ్చుచున్నది. పనికిరాని పుస్తకమును ప్రకటించుటచే ప్రకాశకులు బహుసంఖ్యాకులగు విద్యార్థుల పాఠములకు భవనష్టమునకే కాక విద్యార్థుల విద్యావృత్తి మూలచ్ఛేదమునకును కారణభూతులగుట స్పష్టము. ఈ యాభయములో నుత్తమలెక్కో పాఠకులు నిర్ణయించుకొందురుగాక వాఙ్మయలతాంకురముల గొరికివేయు నట్టి పొల్లు పుస్తకము కవకాశము కలుగకుండ బాలకుల విద్యాభివృద్ధి నాకాంక్షింప సమర్థులు చూచుకొందురు గాక!

—'రామబాణము'

సింధు దేశమున బందిపోట్లు దోపిడుగులు

మోదరాబాదు, సెప్టెంబరు 8—సింధు ఉత్తరభాగ బందిపోట్లు యింకను జరుగుచున్నవి. రైల్వేను పట్టుకు బందిపోట్లు వచ్చి దోచుకొనిరి గాని అంతకుముందు వారు రాగానే పారిపోయిరి. సోలీసువారు గాలింపాకు లను కాల్చిరి.

(పు.వి.)

ఏలూరు

కాంపిటీవ్ (పోటీ) కుస్తీలు

మహారాజశ్రీ ఆంధ్రద్రోణ ద్రోణరాజు రామారావు పంతులుగారి ప్రయోగశాలకు పిన్నరాజు రమణయ్యపంతులుగారి జ్ఞాపకార్థము నిర్మింపబడిన ఏలూరు పడమరవీధి వ్యాధియనుసంఘ భవనములో శ్రీ ప్రజామోక్ష సంఘ ఆశ్రయము 1 లు ది 28-9-80 లగాయతు విజయదశమివరకు జరుపబడు నవరాత్రి మహోత్సవములలో వ్యాయామ శస్త్రము, మల్లవిద్య (కుస్తీలు) కాంపిటీవ్ పోటీపరీక్షలు జరుగును.

గాన మదరాసు రాజధాని (Native States) అనగా మైసూరు, నైజాం, తిరువాన్ కూర్ రాజధానులలో వున్నటువంటి మల్ల, శస్త్రవిద్యార్థులనువా రందరున్నూ, స్కూలు విద్యార్థులను, పదకు పరీక్షలలో పాల్గొని సదకు విద్యలలో గెలుపొంది ఈ విగ్రహ సుకహించిన బహుమతులు పొంది మా శస్త్రమును అభివృద్ధిలోనికి తెచ్చి మమ్ములకు ప్రోత్సాహపరచగలందులకు కోరుచున్నాము.

కుస్తీలు 25-9-80 లగాయతు జరుగును. సదకు తారీఖు లగాయతు స్కూలువిద్యార్థులకు కూడ ప్రత్యేకముగా కుస్తీలు జరుగును. కుస్తీలు కమిటీవారి యిష్టానుసారము సరియైన జోళ్లు నిర్ణయించి యోజోడు కాజోడు కుస్తీవిధవి గెలుపొందు నిర్ణయించి బహుమతులు యివ్వబడును.

కుస్తీ

1 గెలుపొందినవారికి రు 40 లు	వోడినవారికి రు 20 లు
2 డిటో 80	డిటో 15
3 డిటో 20	డిటో 10
4 డిటో 10	డిటో 5

రు 40లు బహుమతి పొందిన వస్త్రాదులకు తిరిగి పోటీ కుస్తీలు జరిగించి గెలుపొందు నిర్ణయించబడును.

స్కూలు విద్యార్థులకు సీనియర్ జూనియరు ఆఖరు గెలుపొందిన వారికి సువర్ణపతకమును వోడినవారికి రజత పతకములను బహూకరించబడును. సదకు సీనియరు క్లాసులో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞ వెండిగడ్డ బహుమతి యిచ్చెదరు.

2. శస్త్రవిద్యలు ది 30-9-1980 సం|| లగాయతు 8 జోజులు శస్త్రవిద్యలు పోటీపరీక్షలు జరుపబడును. 1 చెడీ 2 బాణా 3 డాలుచేత పోటీలకు జరుగును. చెడీ, బాణా, డాలు వైరిపోటీపరీక్షలలో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞలు వెండి చెడీలు, వెండి బాణా, వెండిడాలు బహుమతి యివ్వబడును.

3. బాణపట్టు పటానించా వగైరా కత్తిపనులు పరీక్షలు జరుగును. సదకు చెడీ, బాణా, డాలు వైరిలో పోటీలో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి సువర్ణపతకములను బహూకరించబడును. వరుసగా 3 సంవత్సరములు ఆఖరుగెలుపొందిన వారికి ఖాయముగా వెండిచెడీలు, వెండిబాణా, వెండిడాలు యిచ్చెదరు. కత్తిపనులకు సమర్థతనుబట్టి బహుమతి యివ్వబడును.

4. మాపరీక్షలలో పాల్గొను శస్త్ర, మల్లవిద్యలకు దరఖాస్తుదారులు రు 1-0-0 రుసుముతో ది 28-9-80 సం|| తేదీ లోపుగా దరఖాస్తులు తెగటరిగారికి అందజేయవలయును. ఈ సంఘమునకు రాబడు దరఖాస్తుదారులు సంఘకమిటీవారి నిబంధనల ననుసరించి నడుచుకోవలయును. దరఖాస్తుదారులు ది 25-9-1980 సం|| నాటికి హాజరుకావలయును. ఆరోజు ననే జోళ్లు నిర్ణయించబడును.

5. కుస్తీదరఖాస్తుదారులలో, 40-0-0 లు ప్రైజులలో గెలుపొందిన పెద్దవైతమునలలో ఆఖరుగెలుపొందినవారికి టర్నింగుప్రయజ్ఞ 8 ఆడుగులు పొడవుగల నగిషిరజితగదయున్న కమిటీవారిచే నిర్ణయింపబడు రొక్క-తూర్పు బహుమతులను స్కూలు విద్యార్థులలో సీనియర్ ఫయనల్సులో ఆఖరు గెలుపొందినవారికి టర్నింగు ప్రయజ్ఞ 3 ఆడుగులు పొడవుగల నగిషిరజితగద బహూకరించబడును. రజిత గద, డాలు, బాణా, చెడీలు గెలుపొందినవారు వరుసగా మూడు సంవత్సరములవరకు సదకు సంఘమున కందజేయవద్దనితో హాజరై తీసికోవలయును. వరుసగా 3 సం|| గెలుపొందిన వారిలోపేదరు బహుమతులు వారికి ఖాయముగా యివ్వబడునూ యీ సంఘములలో వారిని క్యాళ్ళకమిటీ మెంబర్లుగా తీసికోబడును. కమిటీవారిచే ఎన్నికకాని దరఖాస్తుదారులకు పోటీలలో ఆనకాళి మియబడును.

6. గతసంవత్సరము (1929) లో జరిగినకుస్తీలలో ఆఖరు గెలుపొందిన మ|| రా|| శ్రీ పితాని అప్పలస్వామిగారు, బెజవాడ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిగదయున్నూ, స్కూలువిద్యార్థులలో కుస్తీ ఆఖరు గెలుపొందిన మ|| రా|| శ్రీ పోదాను

రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” త్రాగుటచే నిశ్చయముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

పసిపిల్లలను యితర ఆహారములు తల్లి పాలకంటెను శ్రేష్ఠమైనది కాదని భారత దేశపు తల్లులకు చక్కగా తెలియును.

కొందరు తల్లులకు చనుబాలు బొత్తిగా లేకపోవడము, మరి కొందరికి చాలినంత లేకుండడము మిక్కిలి విచారకరము.

తల్లులు కాబోవునట్టివారు గర్భము ప్రారంభించినదిమొదలు, బిడ్డలు పాలు కుడుచు నంతవరకు దువికరమైన “ఓవల్ టైను” అను రసాయనసంబంధమైన పానీయ ఆహారమును క్రమముగా త్రాగుటచే అమితముగా చనుబాలు వృద్ధియగును.

“ఓవల్ టైను” నం దుండునదియంతయు బలమేను. అమోఘమైన ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారములను మేలైన బొత్తిపాలు, మిగడపాలు, మేలైన కోకో విశితముచేసి, తయారుచేయబడినది. “ఓవల్ టైను” తల్లి బిడ్డకు పాలు బాగుగా నిమ్మటకు తోడ్పడుట మాత్రమే గాక, ఆమెను మంచి ఆరోగ్యవతిగాను, దృఢముగా నుంచుచున్నది.

ప్రకృతిసంబంధమైన ఆహారముచే పోషింపబడిన ఆనందముతో ఆరోగ్యకరముగా నున్న బిడ్డ ప్రతిరోజును రుచికరమైన “ఓవల్ టైను” పానీయమును పుచ్చుకొనుచున్నట్టి తల్లికి బహుమానము.

OVALTINE

మొదడునకు, నరములకు, కఠినమునకు శక్తినిచ్చును.

కొన్ని లండన్ వద్దను స్టానులందు దొరకును.

ఎ. వాండర్ లిమిటెడ్, లండన్, ఇంగ్లాండు.

జేమ్సు లైటు,

8-4, సాన్ ఫోమ్, మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్.

రామారావుగారికి నుంట్లూ, ఖాయముగా సువర్ణపతకమున్నూ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిగదయున్నూ, బాణాలో ఆఖరుగెలుపొందిన కీ|| శ్రీ బొంబోతు రామారావుగారు నుడివాడ, ఖాయముగా సువర్ణపతకమున్నూ, టర్నింగు ప్రయజ్ఞ వెండిబాణాయున్నూ, యింకా కత్తిసాములో మ|| రా|| శ్రీ బాలరమ్ రాంగోపాల్ గారు వె:కటగిరి, సువర్ణపతకమున్నూ, పైరొక్క బహుమతులు నొసగియున్నాము.

సదకు బహుమతులు విస్సన్నపేట, సుంజేపల్లి యేపేట జమీందార్లు మ|| రా|| శ్రీ మోతే గంగాజు జమీందారులవారు, శ్రీమోతే నరసింహారావు చైరమన్ వారున్న శ్రీమోతే కృష్ణారావు జమీందారుగార్లవల్ల బహూకరించబడును. సదకు వెండిడాలు మ|| రా|| శ్రీ గండుబోయిన నర్సయ్యగారిచే నొసగబడును. దరఖాస్తుదారులు పుండుటకు బసలు చేర్చుకొనుదురు.

నోటు: రయిల్వే కంపెనీవారు ఏలూరు దసరా కుస్తీలకు ప్రయాణీకులకు సౌకర్యమునకుగాను 3-వ క్లాస్ రిటర్న్ టిక్కెట్లు కేట్లు తగ్గించి 19-9-80 తేదీ లగాయతు 2-10-80 తేదీవరకు రిటర్ టిక్కెట్లు యిచ్చెదరు.

కారంచెల్ల సుబ్బారావు, కైకటరీ, వ్యాయామసంఘ కమిటీ. శ్రీమోతే నారాయణరావు జమీందారు, (పెనీడెంట్. ఎం. కోటయ్యనాయుడు, జనరల్ మేనేజరు.

ఆంధ్రదిన పత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగునారివారికి	చెన్న పట్టు మువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
లరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మాడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వార పత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ రుణములు తగినవిగాను.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

రోజువారీ వార్తాము

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠముయినది. భారత విరచనమును చక్కగాగదిగించును, రుచికరమయినది. పద్ధతు రీతి, 15 పు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారోగ్య వార్తాము

దస్త, ఉబ్బసము, కఫము, అల్స, మొదలగు క్యాన్సర్ల సంబంధమును వ్యాసులను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును. 15 పు|| డబ్బి రూ. 1-0-0. వి. పి. ఖర్బులు, ప్రత్యేకము పి.సి.పి. ఆంధ్ర రో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిడేపే, సిల్లూరుజిల్లా.

పితాపురం

(బి.వి.లేఖరి)

మీరాబాయిగారి గాథ

1930 సెప్టెంబరు, 1930:—గిన్న ఉదయం కలకత్తా నగరంలో శ్రీమతి మీరాబాయి ఉత్తరసింధు ప్రాంతం నుండి వచ్చి తెలంగాణ ప్రాంతం నుండి వచ్చిన వ్యక్తులతో కలిసి 11 గంటలకు మించిన రైలు ప్రయాణం చేసింది. ఆమెను వెంటాడుతూ కొంత తడవబడింది. చివరకు ముంబైకి చేరుకుంది. శ్రీమతి మీరాబాయి ఆమె కాళ్ళు చూపుకుని ఏమియో చదువుకుంటుంది. దాక్షిణ్య కల్లూరి వెంటాడుతూ బాగానే ఉంది. పూలవారము, పండ్లు, వారు వడికిన పన్ను నూలు, స్వాగతపత్రము పితాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీపక్షమున పంపించింది. తెలుగు స్వాగత పత్రమునకు ఇంగ్లీషు భాషలో చేసిన ప్రతి యొకటి కూడా జత పర్చబడింది. "అచ్చుచేయించక ఈలాంటి వ్రాసిన ప్రతులు పంపించుట నవీనపద్ధతి అనుకోవలె" ననెను. సోదరి మీరాబాయి నవీనపద్ధతి కాదన్నారు. మహాత్మాజీ సెలవడియే. సాధ్యమైనంతకు రకు డబ్బు కూడ తెచ్చి వీధులను కాపాడుతుండమనియే. బాధిత ఉపదేశమున్నా" యని సవనముగా దాక్షిణ్య గారు జవాబు చెప్పెను. "ఈ స్వాగత పత్రము నకు జవాబునకు పంపమని ప్రార్థన." "అనగా అలాగే పోయిపో" ననెను సోదరి. "అక్కరలేదమ్మా! తమకూడ వాల్తేరువకు నాన్నే హి సులూకరు వచ్చుచున్నాడు. ఆయనకు మీరిప్పించిన అది నా కంతును." అనెను ముఖ్యారావుగారు, అంత రైలు కదలించుచు దగా మీరాబాయిగారి శిశువు తీసికొని రావుశిశువులకిరెను. రైలుబండి ప్లాట్ ఫారము వరులవరకు ఆమె ప్రేమలలో వేచి యున్న ప్రజలందరిని అత్యంతమనో తిలకించుచునే యుండెను. పిమ్మట దారిలో జవాబువ్రాసి ముఖ్యారావుగారికి నేనే హితునివ్వరా పంపించెను. స్వాగతపత్రమును సోదరి మీరాబాయిగారి ప్రత్యుత్తరమును ఈ దిగువ పొందుపరచడమైనది. ఆమె జవాబు నీసపుకెన్నితో వ్రాసినది. దక్షిణ విడమరచియే యున్నది. బహుచక్రగా లేకున్నను ఒక చుడికి జలకములో చేరను.

స్వాగతపత్రము

ఓ. శేష!

నీవు దేవీమాతరిం. కావుననే నీకు పకల దేశములను స్వదేశములై యెరివి ఇట్లు నీ వింగ్లడునందు పుట్టి భారతదేశమును ప్రేమించుచుంటి వన్న లో ఆశ్చర్యమే మున్నది. ప్రహరనినల నీవు స్వవరవిభేదములను పరిగణించక సత్యమునే ఆశ్రయించి స్వధర్మ నిర్వహణము గావించుచుంటివి ఇట్టి నీ సత్సంకల్పము మా భారత దేశమునకు పుణ్యసంధానకమైనది.

మా యోగదేశమున దుగూడ నీవు సంధ్యాంపఃగిన ప్రదేశములు చాలగా నున్నవి. సంభాషింపదగిన ప్రమాణులనేకు లున్నార. ఇట్టి దేశమునందున్న నీ యొకరినొకరు సంచారము సంతృప్తిదాయకము గాకున్నను మీ దివ్యసందర్శన భాగ్యము లభించుటచేతనే ప్రజ లందఱును పరమానందభరితు లగుచు న్నార. మా ప్రయత్నములను ప్రదర్శించుటకు మీ ప్రబోధముల నాలకించుటకు మాకు చాలినంత యవకాశము లభించినదికాదు.

మా కీర్తికానగరము చరిత్రప్రసిద్ధమైన పుణ్యక్షేత్రము. శ్రీరాధాకృష్ణమూర్తుడు, రవీంద్రుడు, ఆంధ్రుడు, హోమిని, బి.సెంటు మొదలగు పరిశ్రమజ్ఞులు ఇచ్చటికి విచ్చేసి దివ్య ప్రబోధములను కావించియున్నారు. ఈ సమయమునందే ఖద్దరు నిలయించి రమణకృష్ణులు యను నొక చిన్న గ్రామమున్నది. అచ్చట ఆ మట్టుప్రక్కలను కొన్ని శిల రాట్టములను పగ్గము లును పనిచేయుచున్నవి. ఆంధ్ర దేశమునందు ఖద్దరనకు ప్రాముఖ్యమైన స్థానములలో నదియొకటి. ఆ ప్రదేశములనుగూడ తమకు దర్శింపవలసియున్నది.

భారతార్థ మేమనగా ప్రాణపణలుగ బాటుపడుచున్న నీవు మాయాంధ్రదేశమునందుగూడ నభిమానముంచి మరియొప్పుకొనకు సదాకాశముగల మీ సందర్శన భాగ్యమున మాకు లభి. పక్షిమలయనని మా తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీ పక్షమున ప్రార్థించుచున్నాను.

ఇట్లు విన్నవించునేమకుడు

పితాపురం } కల్లూరి వెంకటసుబ్బారావు
8 సెప్టెంబరు 30 } వ్రాసి డెంటు లా. కాం. కమిటీ

శ్రీమతి మీరాబాయిగారి ప్రత్యుత్తరము

రైలు ప్రయాణములో

కల్లూరి 8:—దేవీపితాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీలో రప్పించిన స్వాగతపత్రమునకంతయు కృతజ్ఞులము. ఈ తాలూకా ప్రజలు నే యు ఆహారదేశమేను శేష కంధార జాచి సంతోషించు భాగ్యము నాకు గలగలేదు. ఆంధ్రదేశము ఖద్దరుయందు జూపించుచున్న అభిమానమునకు శేషం తియ్య అభినందించుచు న్నాను. ఈ విషయమున ఆంధ్రదేశము ఆ గ్రగణ్యత నిహించియున్నది. శేష సంచారము చేసినది ఆంధ్రదేశములో 24 గంటలయినను ఖద్దరు ధరించి సంతోషముతో నుప్పొంగుచున్న జనసమూహములు నాకంటబడినవి.

శేష నిర్వహణ వీహారు పంజాబు సింధు రాష్ట్రములలో పర్యటించు శేషులకు బోవలసియున్నది. ఈ లోతుననే శేష కారాగృహమునకు పంపబడకుండునయెడల జనేరి ఫిబ్రవరి నెలలో తిరిగి ఆంధ్రదేశమును జూచు భాగ్యము నాకు కలగ వచ్చును.

పితాపురం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు ఖద్దరు విషయమై నాకు విదేశీపత్రము బహిష్కరమునకును మద్యపాన నిషేధమునకును గూడ తగు శ్రద్ధ తీసుకొనచున్నారని నా నమ్మకము. హిందీవిషయమై మాడ తెలుగు వసించుటను విదేశీపత్రము బహిష్కరణమును మనము పూర్తిగా సాగించుచున్న ఈ కాలమున విదేశీభాషను మనము వాడుట సమంజసము కాదు.

మీ సోదరి

మీరా.

ఆమె వ్రాసిన ఆంగ్లయ ప్రత్యుత్తరమునకు మైవ్రాసినది అనువాదము. హిందీయందుగల అత్యంత అభిమానము తెలియజేయుటకు కాబోలు హిందీభాషలోనే ఈ దిగువ సందేశమును వ్రాసి హిందీలో సంతకము చేసెను.

"భోలోగోగో హిందీభాషి చాహియే.

అవ్వీబహిన్

మీరా.

AMRAK
(of London & U.S.A.)

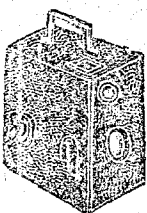
యోగదర్శి గతిగి, హస్త సాముద్రికమునందు,
వ్యాధులను పరిశీలించుటలో నవ్యతీయమై యున్నాడు
2,000 ఘనమాత్రకలు వీరివద్ద నిల్వగోనుండును

HOTEL CLARENCE

వీ. శేషి, మదరాసు.

ఫోను నెం. 2431.

వియోగ్రాఫ్ కెమెరా

శ్రేష్ఠమైన కాన్ వెక్సులెస్ అమెగ్న బహిన్ ఈ కెమెరాతో ఫోటోలను 8 1/2 x 2 1/2 అండ్ కొలతల ప్లేట్లపై రమ్యముగా చిత్రమును గుర్తుగా తీయవచ్చును. దీ కి ఫోటో గ్రాఫ్ సంబంధమైన వింగ్లెషియన్ సేర్వీస్ కోసకయే నెం. 50 ముదలు 100వరకు సుపాదించవచ్చును. ఫోటోతీయునూర్గమును బోధపరుచుచు, యీ కెమెరాతో కూడ బిక్ట్రోస్కోప్, వాపి, డివలెప్పరు వగైరా పంపబడును. చిన్న పిల్లలనుగూడ యొకటిగా ఫోటోతీయవచ్చును. కంప్లెటు సెట్ ధర రూ. 24-0.

మహారాజ డిపో, అరుణాచల మొదలవీధి, 18 వీలు, మద్రాసు.

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1930 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 11 తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు

రైయ్యముబస్తాలు		
కనుమ తేనాలివి	,, ప 45 కలవిరు	12 8 0 18 4 0
రెల్లూరివి	,, డిటో 42	,, 12 14 0 18 0 0
ధిల్లి	,, డిటో 46	,, 14 0 0 15 8 0
రాసులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,, 8 12 0 9 0 0
నవ్వులు	,,	,, 17 14 0 18 0 0

2. ధాన్యము పవ్వులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	11 0 0 12 0 0
సెనగలు	,, డిటో	,, 10 0 0 11 8 0
పెసలు	,, డిటో	,, 11 0 0 12 0 0
పినుములు	,, డిటో	,, 18 0 0 15 0 0
ఉలసలు	,, ర 195	,, 6 12 0 7 0 0

3. నూనెపప్పులు

నవ్వులనూనె బా 1-కి	,,	105 0 0 113 0 0
నెయ్యి మ 1-కి	,,	14 0 0 19 0 0
వేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,,	87 0 0 39 0 0
వేరు సెనగనూనె వానుగ బా 1-కి ర 92	వి.వ.నూనె 72	
ఆముదము బా 1-కి	,,	95 0 0 97 0 0

4. చిల్ల రపప్పులు

చాయపమపు బా 1-కి	,,	85 0 0 88 0 0
కూరపమపు	,,	85 0 0 45 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి	,,	98 0 0 105 0 0
ధనియాలు	,, బా 1-కి	28 0 0 85 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ముఘ 1-కి ర 40	45	
చెల్లూ బా 1-కి	,,	24 0 0 40 0 0
అస్కాచక్రేర బస్తా 1-కి	,,	28 18 0 24 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	24 8 0 85 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	29 8 0 30 0 0
చదరం	,,	24 0 0 29 8 0
రవుండు	,,	24 0 0 29 8 0

6. నూలు

నెం 20 లెన్ని కింహం యీ సె	రు	6 0 0
నెం 6	,, కటూరి	,, 8 0 0
నెం 20 1/2 రెబ్బలేడి	,,	5 5 0
నెం 40 రాడి	,,	7 6 0
నెం 4 లెన్ని మసీదు	,,	8 0 0
44 సాండ్కో	,,	4 5 0
నెం 20 1/2 జమ్మరు	,,	5 4 0
నెం 20 1/2 చేతిడిల్	,,	5 7 0
నెం 20 1/2 తిరుచురు	,,	5 6 0
నెం 28	,,	6 8 0
నెం 80) చిన్న పెట్టే) త్రిమరు	,,	8 7 0
కోలాపూర్ నెం 24	,,	6 2 0
,, నెం 12 1/2	,,	4 6 0
,, నెం 6 1/2	,,	8 8 0
,, నెం 22	,,	5 14 0
రెండుజంకలు నెం 2 1/2	,,	5 5 0

7. లోహములు

వెండి 100 కులం 1-కి	రు	48 8 0 51 9 0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 8 0 21 12 8
సవరను 1-కి	,,	13 9 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	184 0 0 196 0 0
రాగి బా 1-కి	,,	248 0 0 246 0 0

8. రంగులు

అతిమేలు సిగ్గుబరలాండు అలిజరయిక్ సింహంనూర్గు		
,, నీల్గంను 1 రతి	,,	0 1 0 0
,, 14 రంగులు	,,	1 10 5
,, 28 రంగులు	,,	1 10 9
,, 55 రంగులు	,,	1 8 0
,, 1 అందరు	,,	1 8 0
రంగులుపాపుసాగ్-బోల్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)	,,	8 4 0
కాంగో కిడి	,,	1 0 6
జిరు కి	,,	1 2 0

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

న్యూసెక్సు కేసు

విజయనగరం, 7-9-80:—వెదురువాడలో 14-9-80 కి వాయిదా వేయబడిన కేసు ఈమారు 17-9-80 కి నడుపుారు లో విచారణకు వాయిదా వేయబడిన.

3-9-80 న కాలేజీ విద్యార్థులు కాంగ్రెసు పార్టీకు కమిటీవారి సరెస్టుచేసినందుకు బడికిరానందున ఆ లోకా హాజరుకాని కాలేజీ విద్యార్థులకు, కాలేజీ కాన్సిలు సలహాపొంది, ప్రిన్సిపాలుగారు ఒక్కొక్కరూపాయి జరిమానా విధించిరి.

విశ్వబ్రాహ్మణపౌరమహాజనసభ

నిన్న సాయంకాలము 5-30 గంటలకు మ్యూనిసిపల్ హాలులోని ఎంట్రీ హాల్లో విశ్వబ్రాహ్మణుల మహాసభ జరిగెను. సుమారు 200 ఆటలకులు విచ్చేసిరి. శ్రీయుత పద్మ నాథ మిశ్రో, జయంతి సూర్యనారాయణ మున్నగువారుగాడి దుయ్యవేసిరి. నాటిసభకు రాజంవాస్తవ్యులు ఆంధ్ర విద్యా వాచస్పతి శతావధాని కొమ్మూరి సంగమేశ్వర కవిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి.

సంగమేశ్వరకవిగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనినందుకు వందనము లర్పించి, క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడుటచేతను కారణాంతరములచే తృతీయ మహాజనసభ ఈయూర జరుగవలసి యున్నది పొడిగింపబడుటచే కొన్ని దుర్వచతులు ప్రబలి యున్నవనియు, అవియన్నియు నిరాధారములనియు ఆసభకు జరిపించుటకు తాము సర్వశక్తులు వినియోగించి పని చేయుచున్నామని నుడివిరి. మారడపూడి సూర్యారావుగారు 1927 సం॥ నుండి సహాయకార్యదర్శిగా నున్నారనియు సుమారు 80 గ్రామములు తిరిగి రూ 140 వసూలు చేసినవనియు చెప్పిరి.

పిమ్మట తృతీయ మహాజనసభ కావ్య సంఘాధ్యక్షులకు కాళీ రామమూర్తిగారు వైమన్ కమిటీవారు నివేదిక ప్రయోగించుట కాలస్యము చేసినందుకు సభాధ్యక్షుల కంగీకరించిన పవాబు కల్పల్ సర్ ఉమరు హయ్యతుల్లాఖానుగారు ఇంగ్లాండు వెడలుటచేతను ఈసభ మాటిమాటికి నాయుదాలు వేయబడినవియు ఈయవకాశమును కల్పించుకొని యున్నవనియు యుచుండను సభ కాళీశ్రీముగా నాపివేయబడినట్లును తాము చందాలు వసూలుచేసిన సా మృతహరించినట్లును దుర్వచతులు ప్రబలియున్నవనియు, అందు సత్కృతి మిగులుంతయు లేదనియు చెప్పిరి. ఈసభా నిర్వహణనిమిత్తము రూ. 140 వసూలైనప్పటికి దానిలో నుండి వెచ్చించక తాము స్వంతముగా రూ 180 ఇందుకు ఖర్చుపెట్టితిమనియు, ఎందరికో ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వ్రాసి, పిటిషనులుపెట్టి ప్రభుత్వమువారితో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిపి, ముద్రాను వెల్లి నైమనుగారిని చూపించి యింక విశేషమైన వారుగావించిన పనులు చెలియజేసిరి. టి. వి. శేషగిరి అయ్యారు, బ్రిటిష్ పార్లమెంటు మొదలైన ఛాన్సెలరు యేటుగార్లవరకుండి వచ్చిన ఉత్తరములు సభలో జరుపబడెను. పిదప అధ్యక్షులు డాక్టరుబుర్రా శేషగిరిరావుగారిని వారి ప్రస్తుతిస్థితిలో సలహా యివ్వవలసిన దని కోరిరి. శేషగిరిరావుగారు “సర్వేజనాస్సుఖికోభవంతు” అను మండోము గలవార మనియు, సభలు జరుపుటయందు కార్య నిర్వాహకులు ఎదుక్రమ యంతంత గాదనియు, అప్పటికి వారి వా లో చిం చకుండ అ ప నిం దల పాలు చేయుట రు ర్భా ర్థ మ ని యు, నైమను వారరు దొచినపుడు ఇక్కడ సభ జరుపబడి యుండకుండుట మంచిదే యనియు, నైమను రిపోర్టును ఇండియాలో అన్ని పార్టీలవారు విచారించిరనియు, అందుకొర కీసభ తొందరగా జరుపవలసినదనియు, ఈ పరిస్థితులు కొంతవరకు మారినపిదప జనవరిలో సభ జరుపుట మంచిదని చెప్పిరి. అంకను వోటుయొక్క విలువ ప్రయోజనమునుగించి చెలిపి జ్ఞానాభివృద్ధికి విశేషవిద్యా వ్యాప్తికి సంఘము ధనముప్రాస చేసి యువకులకు సాయముచేసి ప్రయోజనములందు పాల్గొనవలెనని కోరిరి.

పిదప అధ్యక్షులు సంగమేశ్వరకవిగారు లేచి మొదట డాక్టరు శేషగిరిరావుగారిని విశేషముగ స్తోమించి గౌరవోప హృదయ మొక అరగంట గావించిరి. వారు విశ్వకర్మయొక్క శూర్య మగ్ధ ఆధునిక స్థితుల గురించి కృత్యముగా చెప్పిరి. విశ్వకర్మలు ఇండియా అంతటను ప్రతి రాజధానిలోను, జిల్లా లోను గలరనియు, వారి సంఖ్య సుమారు నాలుగొట్లనియు,

వీరు పూర్వము మహాస్మృతిపదబయందుండి అప్పుడు నిక్కిష్ట దశయందున్నారనియు, ఆర్థికప్రధాన మైంది విశ్వకర్మజాతి యనియు, ప్రపంచముందు కార్మిక, అధ్యాత్మిక జాతులకు సంఘర్షణ గలదనియు, కార్మికజాతి లేనిదే సృష్టి లేదనియు, ఈ జాతి అవసరము కొన్నాళ్లకు తగ్గగానే వారి సంపదమండ టీణించినవనియు, పూర్వము చంద్రుడను విశ్వకర్మ ఒక దేశమునంతట కొనగల్గిన ధనవంతుడనియు, బ్రాహ్మణులు తో వైరము ప్రారంభ మయ్యెననియు, బ్రాహ్మణుల నొందించుటతోనే కాలములుచుక మనవారు ధర్మములు విధ్యుక్తముగ నిర్వర్తించుచు, మధురాచార్యులవాడు పండిత గానాల రామ మూర్తిగారివలె రాజకీయములందు పాల్గొని మనస్థితి, పురోభి సృద్ధి పొందివలెననియు, చాల సభలు ఇందుకుగాను జరుపబడె ననియు, గొప్పగొప్పమహారాజులు మనకుతోడ్పడుటకు వాదా నము చేసిరనియు, కలకత్తాలో నొకడు 50 రూపాయిలు ఇచ్చి పని చేప్పె ననియు, మన విశ్వకర్మలలో 20 సం స్కృత పాఠశాలలు, 100 కవులు, 80 విద్వాన్కోశానియు, సాధారణ పండితులు నూర్తుకలరనియు, అన్ని కలములవారు పడుశ్రమ లు తాము పడుచున్నప్పటికి, అందుకు తగినఫలము కనబడలేదనియు, రాజకీయములందేగాక శృత్తులు, మతిము, మున్నగు వాటి పురోభివృద్ధికి పాలుపడలే ననియు, రాజోవుసభలో వస్తుప్రదర్శనము తప్పకజరుగవలెననియు, పనిచేయుచున్న వా రై అపనిందలు మోపక, విజయనగరముయొక్క కీర్తిగౌరవము లు నిలబెట్టుటకు ఇక్కడివారందరు పెద్దలసాహాయ్యమున రాజోవుసభ జయక్రదముగా నిర్వహించు కార్యభారము తమ భుజస్థంభములపై నీడికొనవలసినదని ప్రార్థించిరి.

తరువాత మారడపూడి సూర్యారావుగారు తమ జీవితము నంతట విశ్వకర్మలలోద్ధరణకే వినియోగించెద నని నొక్కి చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు జగద్గురు పోతులూరి వీరబ్రహ్మేంద్రస్వామిలవారిని ఆదరించి ఉన్న మతస్థులు స్వాములవార్ల వలె మన వారినిగూడ గౌరవించి, పూజించి సహాప్రదీక్షలు జరుపవలె ననిరి.

అంత్యమున అధ్యక్షులు రాజోవు ఎన్నికలలో తమ వోటును శ్రీ బొమ్మిలిరాజావారికి యివ్వవలె నని కోరిరి.

మద్రాసు హైకోర్టులో

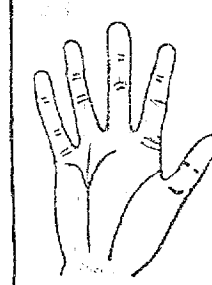
O. P. 94/22.

బల్లారి సభాపతివైస్ వైండింగ్ అన్ విషయములో నోటీసు

ఈ కంపెనీయొక్క సహకారుల తిస్త్వము (List of contributaries) తీర్మానించుటకు గాను మద్రాసు హైకోర్టు డిరిజనువైదు కోర్టులో 2-10-10 గురువారం వలయం 10-45 గంటలకు వాయిదా వుంటున్నది. సదరువాయిదానాడు తికరాల్లు వుండిన యెడల ఖుద్దుగా గాని పక్షిలుద్వారాగాని హాజరై తిక రాల్లను కోర్టులో మనవిచేసుకోవలెనని యిందువల్ల తెలుపడ మైనది.

బల్లారి, } యఫ్. శ్రీనివాసఅయ్యర్,
6-9-1980. } ఉఫిషియల్ రిక్వీడెటరు సభాపతివైస్,
కంపెనీ లిమిటెడ్, బల్లారి.

గొప్ప గ్రంథము! Palmistry ఆశుర్య శాస్త్రము “హస్తసాముద్రిక శాస్త్రము”

మన భారతదేశమున నిడిరకు నెవ రను ఇట్టిగ్రంథమును ప్రకటించియుండ లేదు, ఇందు 800 చిత్రములు గలవు. శ్రీ బాలవృద్ధులందరు కూడముగ నితరులనాయ మతేక్షింపకయే ఇందలి విషయముల గ్రహించునట్లు వచనరూపముగ అచ్చుత్తింపబడినది ఇందులో ఆయుర్దాయము, సంసారసౌఖ్యము, సంతానము, విశ్వోన్ము, కార్యోద్ధి, దేహసౌఖ్యము వ్యాధి, అదృష్టము, ఋణము, గండము, జయము, మరణము, ఇంకను విధిప్రేరేపములగు జీవితసౌఖ్యము లనే కములు కలిగిన గ్రంథరత్నము. ఖరీదు రూ 2. తపాలావార్షి ప్రత్యేకము. ఈగ్రంథము ఆరవభావలోన, ఇంగ్లీషుభావలోన దొరకును. యఫ్. భాగ్యలక్ష్మి అందు కంపెనీ, పొరుగువోను, మద్రాసు.

చర్మము అంటువ్యాధులకు లోను కాకుండుటకు జాంబక్ ను వయోగింపుడు

యస్తి, ఇంపిటిగో, చాకలిగజ్జి, తామర మొదలైన చర్మవ్యాధులు జాంబక్వల్ల త్వరలో నయముగును. క్రిమిసంహారకీ యరబరగు జాంబక్ నందు ఆత్మ్య దృఢతక్రి యిమిడియున్నది. జాంబక్ విషక్రిములను సంహరించి తొలచివేయును. బాధను, మంటను పోగొట్టును. చర్మమును శుభ్రపరచును. ఇతరమందులవల్ల సాధ్యముకాని చిర్మ వ్యాధులను కూడ జాంబక్ నయ మొనర్చును. ఆత్మ్యదృఢతక్రి గల అమూల్య ఓషధిసాగిణి అని చెప్పవచ్చును. మందులంగ శ్లన్నిటియందును దొరకును. వెల 1-కి రు. 1-0-0 లేక రు. 2-4-0. ఇందు జంతుకొవ్వు చేరలేదు.

నో టీ సు

వృత్తికలను పంపగోరువారును, చందాలను పంపదలచినవారును, ప్రకటనలను ప్రకటించగోరువారును “మేనేజరు ఆంధ్రపత్రిక” అని పంపవలెను. వృత్తికలో ప్రచురించుటకు వ్యాసములను వార్తలను ముఖ వారు “ఎడిటరు, ఆంధ్రపత్రిక” అని పంపవలెను. అంతియకాని, వ్యక్తుల పేర్ల తో పంపవలదని ప్రార్థన. ఇందువలన అనవసరముగు ఆలస్యము జరిగినవ్యము గలుగుచుండును. పాతకు లీసంగతిని గమనింప ప్రార్థింతులు. వ్యవస్థాపకుడు

ఆ త్త క థ (గాంధీమహాత్మునిస్వీయచరిత్రము.)

ద్వి తీ య ము ద్రణ ము క్రాన్ సైజు, పుటలు ౪౫౦ మేలయిన కాగితము; ముచ్చటలు గూర్పు అచ్చు. అమూల్యమైన ఈ గ్రంథమునకు వెంటనే ఆర్డరులు పంపుడు. శతావధాని వేలూరి శివరామ శాస్త్రిగారు తెనిగించినది వెల 12 అణాలు మాత్రమే. బోకుగా కొనువారలకు కమిషన్ యివ్వబడును. పోస్టకర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.

ఈ దిగువస్థలములందు ఆంధ్ర పత్రికకు యే జెంట్లు తక్షణమే కావలెను

రు 100 నుండి 200 లకు తక్కువలేకుండా ధరావత్తు చెల్లించగలిగినట్టియు, వలకుబడి యోగ్యతలు గలవారుమాత్రమే దరఖాస్తులను పంపుకొనవలయును. దరఖాస్తుదారులు యెచ్చట యేజెంట్లుగా నుండగోరెదరో అచ్చటనే వారి నివాస ముందు టావశ్యకము. మిగత వివరములకు యీ దిగువవిలాసమునకు ఒక అణాస్థాంపుతో వ్రాయవలెను. బిళ్ల పంపనివారికి బదులు వ్రాయబడదు.

బరంపురం	బోస్ గిరి	వెంకటగిరి	బెంగుళూరు	పాండిచ్చేరి
గూడూరు	బోస్ గిరి	కడప	మైసూరు	బొంబాయి
యలమంచిలి	కాజీపేట	అనంతపురం	తిరువళ్ళూరు	బెనారస్ సిటీ
బాబ్బిలి	దోర్నకల్	రైచూరు	అర్కోణం	ఖరగ్ పూర్
చికాకోల్	పాకాల	హిందుపూరు	కంజీవరం	కలకత్తా
పార్వతీపురం	ధర్మవరము	ప్రొద్దుటూరు	చెంగల్పట్టు	రంగూన్
పల్లాకిమిడి	చిత్తూరు	మార్కాపురం	తిరుచినాపల్లి	మోల్ మిన్.
బొరింగుపేట	కాళహస్తి	వేలూరు	మధుర	మాండలే

మేనేజరు, (ఏ) ఆంధ్రపత్రిక, పోస్టుబాక్సు నెం. 212, మదరాసు.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT

MADRAS & BOMBAY.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తవృద్ధి చేయుగల దివ్య ఔషధము.
రక్తస్రావములు మొదలైనవ్యాధులకు.

"అశ్వస్"

పర్వవృద్ధిమైన బలహీనతలను బోగొట్టు
బలవర్ధక ఔషధము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘ కాలమునుండి యందు, ఎంతటి తీవ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
బోగొట్టును.

'వైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రాకండచేయు పబ్బునీరు
వ్యవధిమలను అంటువ్యాధుల
బోగొట్టును.

'గ్లిమాల్'

నోటిలో పుక్కిలింతులకు అనుకూలముగ
నుండు ద్రావకము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(పైపో ఫాస్ ఫైల్స్ కలిపినది)

అన్ని యూపీరిటివుల వ్యాధులకును, పరిమైన జీర్ణశక్తి
లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిల్లు'

దీర్ఘ కాలమునుండి యందు తీవ్రమైన అమోయినీ
అతిసారమునకు పనిచేయుగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

**BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.**

"BREAK PILLS"

ముసలివాండ్రను యౌవనవంతులుగా జేయును

పలుచబడిన పిర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సం
సార సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్ను కలుగజేయును.
ఎటువంటి నుఖసంబంధమైన జాడ్యములేనను జేరజాలవు. 1 గంటలో చీటి అద్భుత
శక్తిని కనబరచి అనందమును కలుగజేసి శ్రీపురుషులను తనవి నొందించు బైరాగి
చిటుక. రసవివగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్డొండ్రైక నను సంతానము కలుగును.
20 మాత్రలు సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రలు సీసా రు. 5-0-0.
నెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. పోస్టేజీ నేరు.
ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాకోల్ సిటీ, (గంజాం జిల్లా)

అమృతాంజనము డిపో వారి

సుప్రసిద్ధ ఔషధముల జాబితా

	రు.ఆ.
1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్ణమునకు	1-4
2. వజ్రశుభిలం ధాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి- జ్వరములకు సీసా 1-3	0-12
4. అమృతాంజనము సీసా 1-3	0-10
5. మూలశంకకు తైలము డబ్బి 1-3	0-12
6. తామర తైలము, తామర, తీటకు	0-6
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు	0-8
8. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-3	0-8
9. పంథకూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-8
10. కర్ణకూలహరి, చెవిపోటుకు	0-8
11. గజ్జీ తైలము, గజ్జీచీదలకు డబ్బి 1-3	0-4
12. పసుక తైలము, శిశుపసుకకు	0-6
13. చందన అత్తరు 1 బొంబు	2-0
14. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-3	0-8
15. దంతమార్దమ, పండ్లపోటుకు	0-2
16. నుఖభోగిమాత్రలు	1-0
17. నుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు	1-0
18. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
19. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-3	0-8
21. గ్రహణీమాత్రలు డబ్బి 1-3	0-8
22. జాలాచి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
23. కుసుమామాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
24. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-3	1-0
25. కఫహరి, శిశుకట్టు దగ్ధులకు	1-0
26. కఫహరిమార్దమ, దగ్ధ ఉబ్బసములకు డబ్బి	0-8
27. నుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-3	0-8
28. శిశోజేదనమాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
29. శ్రీతాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
30. ఉబ్బసమునకు మందు	2-0
31. కుంకుమపువ్వు తు 1-3	8-0
32. పచ్చకర్పూరం తు 1-3	8-0
33. పేలకు మందు సీసా 1-3	0-4
34. కస్తూరి	40-0
35. జాన్ను తు 1-3	8-0

పోస్టుకర్చులు ప్రత్యేకము.

అమృతాంజనం డిపో

బొంబాయి — మదరాసు

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి-తెజవాడ.

అక్షరదేశమందు అర్థివసద్దము లగు మా మండులకును
మా పెద్ద కేటాగునకును మా పుస్తకములను నేడే వ్రాయుడు.